ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

80ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 21-22 АВГУСТ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 192 (5698)

Съботно-неделно приложение
ПЕГАС & Неделник

Рецепта за дълголетие от 102-годишния Костадин Хаджистоянов
Стр. 14

Проф. Нина Дюлгерова: Защо е нервен Уорлик?

Стр. 10

Месните продукти по БДС ще са двойно по-скъпи

Стр. 6

Пришина заплашва сърбите в Косово

Стр. 7

НЯКОЛКО ДУМИ

Прогрес

Юрий БОРИСОВ

България здраво работи по българския държавен стандарт. Скоро ще се появят на пазара мляко и кашкавал, произведени от сурово мляко. Ще се появят и месни продукти, направени от месо. И ще бъдат два пъти по-скъпи. Контролът ще бъде строг. Проверяващи лаборатории, солидни глоби за нарушителите, отнемане на лицензи, затваряне на предприятия, специално място в магазините, специални срокове за годност.

Няма да питам какво сме яли досега. Ще попитам обаче кой, как и дали ще контролира цялата друга продукция. Тази, с която масово ще се храни масовият българин. Защото двойно по-големите цени ще бъдат по джоба на малцина. Ще знаем ли в народните салами колко соя, консерванти, картофено нишесте и фибри ще има. Ще знаем ли в какъв смисъл са салами, кайма, кренвирши и прочие. Ще има ли някаква контролируема граница, която органите ще следят. Например при еди колко си процента пясък производителят ще бъде глобен, а стоката иззета от мрежата. Ще знаем ли в онова сирене, което не се прави от мляко (сурово, де), какво всъщност има. И колко не-мляко може да има, за да стои в магазините.

Най-прогресивното е, че истинските стоки ще имат ясни етикети и ще бъдат на отделни разпознаваеми рафтове. За да не си губи времето този, който може да плати двойно. Той е работлив и няма време за губене. Останалите, мързелите, нека се размотават. Да гледат и да цъкат.

Мамят туристи с безплатни нощувки

Наивниците трябвало да плащат пет пъти по-скъпо консумацията си

Един от "капаните" за туристите през този летен сезон са офертите с безплатни нощувки, алармираха потребителски организации вчера. В разгара на отпускарския сезон редица туристически агенции и посредници предлагат най-различни варианти за лятна почивка, но някои "атрактивни" оферти крият рискове. Експертите разказват за случай, при който на туристите се предлагали оферти с безплатни нощувки. Предложението било за 10 безплатни нощувки и заплащане само на храната. На място обаче клиентите установяват, че цените за консумация са многократно завишени, а почивката излиза много по-скъпа.

Затова потребителските организации съветват всички, попаднали на подобни оферти и решили да се възползват от тях, да се запознаят добре с условията по т.нар. "промоции". В не малко случаи в ситно написан текст под офертата се криели голяма част от уловките, в които всеки може да попадне, предупреждават специалистите. Цената на почивката не може да бъде увеличавана 20 дни преди началната дата на пътуването, с изключение на промяна в транспортните разходи като летищни такси и тези за гориво, припомнят потребителските организации. Ако мястото за настаняване или някоя от предоставяните услуги не отговарят на предварителното описание, трябва да се оплачете веднага и да поискате компенсация.

Стр. 2

Снимка Мариета ТОМОВА

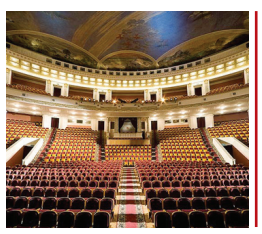

Без думи

34
6

Къде са най-големите театри в света

От Дионисовия театър в Атина до футуристичната гигантска капка от стъкло в Пекин те привличат и радват ценителите на живото изкуство

Стр. 26

Замерят левскарите с камъни в Швеция

Автобусът на „сините" потрошен, ucелват Тодор Батков с бутилка в главата

Стр. 39

ISSN 0861-1343

България

Мамят туристи с безплатни нощувки

Ако ви лъжат, искайте компенсации, съветват експерти

Един от капаните за туристите през този летен сезон са офертите с безплатни нощувки, алармираха потребителски организации. В разгара на отпускарския сезон редица туристически агенции и посредници предлагат най-различни варианти за лятна почивка, но някои "атрактивни" оферти крият рискове. Потребителските НПО били засипани с жалби заради некоректни оферти за почивка през лятото, обявиха от "Активни потребители". Експертите разказват за случай, при който на туристите се предлагали оферти с безплатни нощувки. Предложението било за 10 безплатни нощувки и заплащане само на храната. На място обаче клиентите установяват, че цените за консумация са многократно завишени, а почивката излиза много по-скъпа.

Затова потребителските организации съветват всички, попаднали на подобни оферти и решили да се възползват от тях, да се запознаят добре с условията по т.нар. промоции. В немалко случаи в ситно написан текст под офертата се криели голяма част от уловките, в които всеки може да попадне, предупреждават специалистите.

Цената на почивката не може да бъде увеличавана 20 дни преди началната дата на пътуването, с изключение на промяна в транспортните разходи като летищни такси и тези за гориво, припомнят потребителските организации. Ако мястото за настаняване или някоя от предоставяните услуги не отговарят на предварителното описание, трябва да се оплачете веднага и да поискате компенсация.

До завръщането си пазете всички брошури, договори и ваучери, които са ви дали. При възникнал проблем на място експертите съветват да се правят снимки или събират всякакви доказателства, с които може да се докаже неуредицата. При значителна промяна на туристическия пакет, за който сте платили, имате право да поискате неговата равностойност, съветват експертите.

Те припомнят, че фирмата организатор не може да променя хотел или условия на настаняване, ако сте резервирали почивката си. В противен случай имате право да поискате парите си обратно.

В случай на закъснение на полет от 2 или повече часа имате право да получите безплатна храна и напитки в зависимост от продължителността на чакане, както и изпращането на две безплатни съобщения (по телефон, факс или имейл). В случай на закъснение над 5 часа, ако решите да не пътувате, може да поискате връщане на пълната стойност на билета. При отложен полет за следващ ден поискайте безплатно настаняване в хотел и трансфер до него, имате право и на храна.

Ако полетът ви е отменен, авиокомпанията трябва да ви предложи в замяна пълно възстановяване на стойността на билета в рамките на 7 дни или пренасочване към крайната ви дестинация на първа възможна дата или на по-късна, удобна за вас.

Снимка Мариета ТОМОВА

Дали има в света национален театър, пред чиято сграда прибират боклука демонстративно и по обяд?

Хванаха амфетамин за 4 млн. лв., пласьорът избяга

Христо ХРИСТОВ

Атанас Шавулев

Цивилни и униформени полицаи със следови кучета претърсваха вчера от ранна утрин гората и нивите в землището на село Тракия, община Опан. Претърсването започнало, след като местен жител забелязал непознат да се промъква из запустелите дворове, каза за ДУМА кметът Иван Вълков.

Полицейското претърсване по операция "Амфетамини" започна късно в четвъртък, когато бе спрян за проверка лек автомобили "Волво" със старозагорска регистрация. На сигнал със стоп-палка 36-годишният криминално проявен и с множество присъди за кражби Атанас Шавулев отказал да спре и започнала гонитба из тъмните улички. Накрая водачът изоставил колата и успял да се укрие в гората. При претърсване на возилото в него са открити 120 еднокилограмови пакета с амфетмин. Според познавачи към момента пазарната цена на този тип дрога гони 4 000 000 лева.

Минути след гонката в центъра на село Тракия е спрян "Мерцедес", който според участниците в акцията е играел ролята на пилотираща кола за пратката с дрогата. В него са били братът на беглеца - 34-годишният старозагорец Васил Шавулев, и 32-годишният столичанин Велизар Дандаров-Заро. Двамата за задържани за срок от 24 часа.

Късно следобед в петък МВР разпространи съобщение, че 36-годишният Атанас Шавулев е обявен за национално издирване. Висок около 170-175 см, слаб, с мургав тен и кафяви очи, той е с късо подстригана тъмна коса - с челно и теменно оплешивяване, и редки зъби. Последно е бил облечен с дънки до коленете и червена блуза с къс ръкав. Информация за местонахождението му да се съобщава на тел. 166 или 112 при гарантирана анонимност.

Започва вторият етап на раздаване на храни от ЕС

От 23 август до 8 септември БЧК ще раздава продукти от втория транш на програмата "Разпределяне на храни от интервенционните запаси на ЕС на социалнослаби лица". Бенефициенти по програмата са всички, получавали енергийни помощи от държавата през зимния сезон 2009/2010 г., а поименните списъци са изготвени от Агенцията за социално подпомагане.

По време на втория транш на 257 975 души в цялата страна ще бъдат раздадени общо 4 399205 кг хранителни продукти. Всеки правоимащ ще получи по 5 кг брашно, 1 кг захар, 6 кг ориз, 2 кг спагети, 2 кг кускус и 2 пакета бисквити.

Успешно приключи раздаването на хранителни продукти от първия транш на програмата. Общо 87 % от правоимащите (223 643 души) в цялата страна получиха полагащите им се продукти. Особено активни бяха хората, живеещи в селата и малките населени места, докато голяма част от бенефициентите в големите градове не се явиха в раздавателните пунктове на БЧК.

Третият транш на програмата ще се осъществи в периода 18 октомври - 12 ноември 2010 г., съобщиха от пресцентъра на БЧК.

ВМЕСТО КОМЕНТАР

Мога ли да получа помощи за отопление, при условие че съм инвалид 98% с чужда помощ и съм на 80 години, а пенсията ми е 270 лв.? Лежащо болна съм и нямам личен асистент, въпреки че кандидатствах. Съжителствам със сина ми, който е пенсионер с пенсия 250 лв., но той не покрива никакви разходи с нея.

Отговорът на "Социално подпомагане" на този въпрос е "не", тъй като границата за достъп до целевата помощ за топло е 178,62 лв.

Подобни запитвания има и в редакцията на ДУМА. От АСП припомниха, че право да получат храни от ЕС имат хората, които отговарят на условията на Наредба номер РД-07-5 от 16.05.2008 г. за отпускане на целева помощ за отопление, издадена от министъра на труда и социалната политика. (Таблицата може да се види на сайта на агенцията.)

Диференцираният минимален доход за отопление се определя като процент от гарантирания минимален доход - 65 лв., според това дали човек живее сам, дали е с намалена работоспособност, за дете сирак, самотен родител, съвместно живеещи съпрузи, деца до 18-годишна възраст, с трайно увреждане и т.н. Помощ може да получи и семейство, което работи, ако доходите на двамата не надминават изискващата се сума за достъп. При наличието на втори апартамент такава помощ не се предвижда. Освен това човек не трябва да е пътувал в чужбина за своя сметка, да не получава наеми, да няма на влог повече от 500 лв.

Ветеринари протестираха заради пари

Георги АРГИРОВ

Десетки ветеринари от четирите области на Югозападна България - Благоевград, Кюстендил, Перник и София-област, пиха вода и пушиха цигари пред сградата на Областната администрация в Благоевград. Поводът за символичния протест, организиран от Българския ветеринарен съюз, е липсата на средства в този сектор.

Според председателя на благоевградската колегия на организацията д-р Георги Желязков едва 25 на сто от предвидените средства са отпуснати до момента. Останалите разходи ветеринарите покриват от собствения си джоб. Сходно било положението и през миналата година, разказват ветеринари. И тогава предвидените средства са дадени с огромно закъснение, а ветеринарите, които се грижат в България да не влизат заразни животни и болести, едва са се справяли със задълженията си.

От БВС настояват техни представители да участват в изготвянето на необходимите нормативни актове, защото мнението им досега не е било чувано. Въпреки че настоящият земеделски министър д-р Мирослав Найденов е ветеринар по професия и се оптива да направи промени в тази сфера, от БВС са категорични че това не е достатъчно.

В последния час

Дързък въоръжен грабеж е извършен в самия център на столицата. Мъж с пистолет нахлул в офис на фирма на ул. "Неофит Рилски" №37б, недалеч от бул. "Витоша". Нападателят заплашил служителката на фирмата, отнел около 1000 лв., завързал я за стола и успял да избяга. На мястото на инцидента по-късно пристигнала полиция.

Институтът за ядрени изследвания оставен без пари

Сергей Игнатов не искал да даде средства за реконструкцията на реактора

За първи път през тази година не са предвидени бюджетни средства за реконструкцията на изследователския ядрен реактор ИРТ - 2000 в реактор “от граждански тип” с ниска мощност. За това алармира вчера член-кореспондент Йордан Стаменов, директор на Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика (ИЯИЯЕ) при БАН.

От 2001 г. до 2009 г. се отпускаха по около 2 000 000 лв. годишно за поддръжка на нивото на ядрена безопасност, а сега вече не, предупреди още той. Стаменов уточни, че реконструкцията на реактора е започнала през 2001 г. с решение на Министерския съвет, като целта е реакторът след две-три години да се използва за обучение на специалисти по ядрена енергетика и за изследвания в медицината.

Реконструкцията на реактора се извършва с бюджетни средства и с финансова помощ от Департамента по енергетика на САЩ, съобщи Стаменов. Той изчисли, че за довършването на реконструкцията на ядреното съоръжение са необходими около 9 милиона лв.

Йордан Стаменов съобщи още, че до 1 септември трябва да бъде изплатен и дълг към Русия от около 1 340 000 долара за “окончателното погребване на отработеното ядрено гориво”. Ако дългът не се изплати до този последен срок, Русия ще заведе дело в международен съд. Според международните спогодби ядреното гориво е държавна собственост, уточни директорът на ИЯИЯЕ.

Руската страна ще даде под съд Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика при БАН, ако до 1 септември не изплатим 1,3 млн. долара за окончателно погребване на високоактивната съставка в касетките с отработено гориво от изследователския реактор, обясни директорът на института чл.-кор. дфн Йордан Стаменов

Стаменов прочете писмо от министъра на финансите Симеон Дянков от 12 март т.г. до Министерството на образованието, младежта и науката и до БАН, в което се предлага на министър Сергей Игнатов да се потърси възможност от бюджета на МОМН или от средствата за образование да се платят необходимите финанси за реактора. От института обаче се оплакаха, че от март насам търсят срещи с Игнатов, но те не са се състояли.

От началото на годината досега ИЯИЯЕ поддържа нивото на безопасност на изследователския реактор със собствени средства, но тази ситуация не може да продължи след септември, каза още директорът на института. Необходими са средства за техническата поддръжка на съоръженията на реактора, които се извършват от лицензирани фирми, посочи Стаменов. Той призова медиите да не излизат със заглавия “Няма пари за ядрената безопасност” и добави, че “радиацията няма мирис и не може да се види, а единствено може да се отчете с прибори”.

Орязаха бюджета на Смолян с близо милион

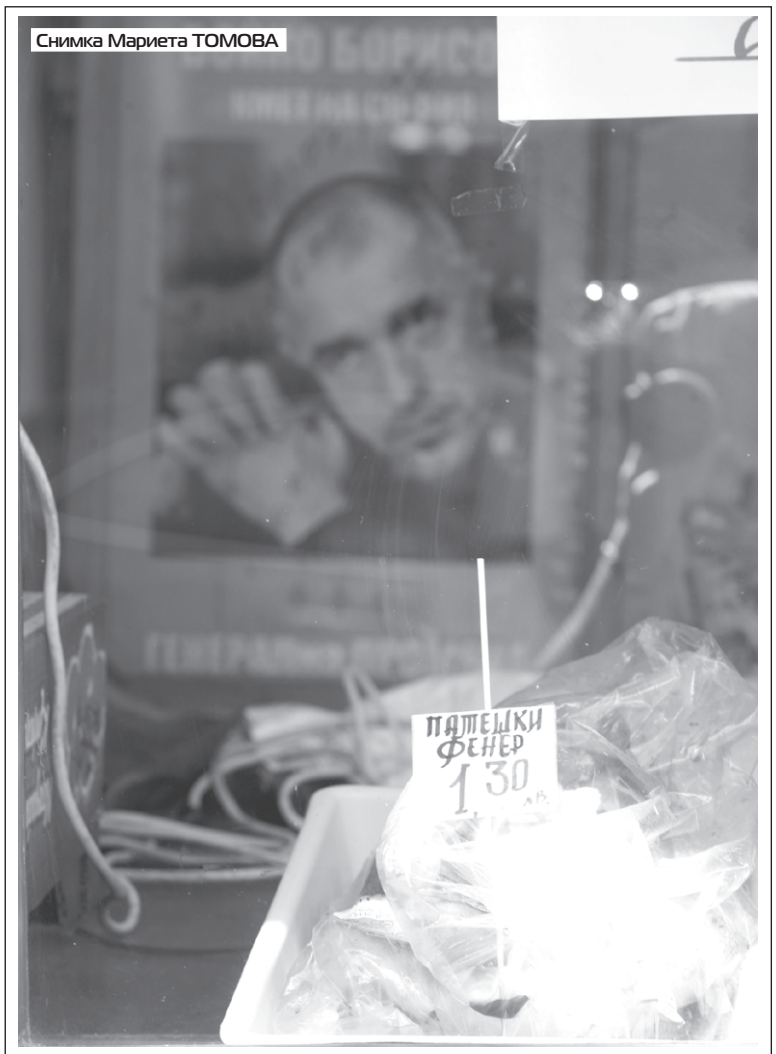
Светозар КАЗАНДЖИЕВ

ОбС в Смолян прие актуализирания, намален с 848 814 лв., бюджет на общината вчера. Причината са орязаните държавни средства към общините. Пред общинските съветници кметът на общината и председател на УС на НСОРБ Дора Янкова сподели, че това, което се случва, е за първи път в 20-годишния преход. Законът за държавния бюджет промени изцяло философията на финансиране на общините за 2010 г. Работата през следващите месеци ще покаже дали не е необходимо да приложим още по-рестриктивни мерки при подготовката на бюджет 2011, каза тя.

С най-голяма секира са посечени институтите на културата - 130 708 лв. по-малко от планираното. Със 120 596 лв. се намаляват средствата за общи държавни служби и с 84 697 лв. - здравеопазването. След актуализацията общинският бюджет на Смолян става 36 317 846 лв.

От юли служителите в общинската администрация започнаха да излизат в неплатен отпуск. За да не се правят съкращения в щата, трябва да се икономисат 200 000 лв. от заплати. Това налага всеки служител, от кмета до чистачката, да вземат по 10 дни неплатени.

Видно е, че политиката на кабинета е да бъдат намалени средствата, каза кметицата. На 100 лв. приходи в НАП 97 отиват в държавната хазна и само 3 лв. остават в общините. Няма как с 3 лв. да платим всичко. Такава е суровата българска действителност, обобщи ситуацията Янкова.

Под зоркия поглед на премиера цената на патешките фенери е поносима

Неосигурените родилки в Сливен се увеличават

Расте процентът на неосигурените родилки в Сливен, съобщи началникът на Акушеро- гинекологичното отделение в МБАЛ “Д-р Иван Селимински” д-р Соня Михайлова. Всички неосигурени са от ромски произход.

Бъдещите родители не посещават консултация през цялата бременност и постъпват в лечебното заведение по спешност, едва когато трябва да родят. Само за юли са регистрирани 23 такива родилки. Бъдещите майки идват без задължителните изследвания по време на бременност и без документация. Според д-р Михайлова проблемът е изключително сериозен, защото е дълъг бюрократичният път на признаване на клиничната пътека от неосигурено лице. Михайлова коментира, че продължават и бягствата от родилната зала. Майката си тръгва от родилния дом, след като роди, и отива да си гледа останалите деца. След период от време се връща, за да потърси бебето.

През последните месеци назначеният в болницата социален работник активно общува с малцинствените групи. По отношение на ниската възраст на забременелите положението е същото, както преди години, добави лекарката. Според нея на 100 раждания неосигурените са около 10 месечно. 8,5% от всички раждания са на непълнолетни и малолетни майки. От началото на годината до края на юли в областната болница на Сливен са се родили 765 бебета от тях 5,8% са недоносени.

Мартин Димитров:

Божидар Димитров да подава оставка

Лидерът на СДС Мартин Димитров бе категоричен, че министърът без портфейл Божидар Димитров трябва да си подаде оставката. “Добре сложен съм, добър на ръст съм, в добра форма съм”, заяви Димитров във връзка с думите на министъра, че той е “политически лилипут”. Това са опити на едно много ниско ниво, които показват много ниско образование, коментира думите на министъра без портфейл Мартин Димитров. “Когато нямаш аргументи, започваш да обиждаш останалите”, каза още той.

Лидерът на СДС припомни думите на премиера Борисов, че при следващ голям гаф на Божидар Димитров ще поиска оставката му. Според Мартин Димитров определението на министъра без портфейл “шибан народ” е достатъчно голям гаф за искането на оставка. Министърът служи на работа, такава му е функцията, припомни той. “Ставаме за смях пред всички, защото това е български министър и цял свят слуша глупостите му”, възмути се за пореден път Димитров. “Това е човекът гаф, тъй като поставя България в едно много смешно положение и ЕС”, категоричен бе Мартин Димитров.

Съпредседателят на Синята коалиция отрече да има конфликт и напрежение с ГЕРБ, има принципни въпроси, които непрестанно се отправят. “Моето желание е Синята коалиция да има свой собствен кандидат за президент, различен от този на ГЕРБ”, сподели Мартин Димитров. Всичко, което се случва в България, показва, че страната ни няма как да достигне средно европейския стандарт на живот, припомни той. Според него разликата между нас и средния европейски стандарт в момента се увеличава.

България

Безизходица

Протест срещу правосъдието

“Окраден съм от МВР и прокуратурата в Пловдив. Излизам на протест срещу търговците в правосъдието. Цветанов и Велчев са оплашени от размера и тежеста от деяние на техните служители. Те и Бойко мълчат - докога г-да ще ви чакам да сложите ред в правосъдието. Ваши кадри изтъргуваха моите вещи и трябва да си идат. И ние сме за мораториум на вашите решения. Аз съм на 81 г., първа група инвалид. Пратениците на Първанов, Станишев, Доган и Царя също вън от правосъдието. Хайде нека да ме осъдят и заведат дело за клевета или обида Н. Куцкова и Иван Томанов! От 10 години съм в безизходица, но в безизходица са и всички българи. След София тръгвам за Брюскел. Европа помогни!”

Тези констатации и протести успяхме да разчетем по табелите, опаковали предното стъкло на лекия автомобил от снимката, изпратена ни от наш читател. Колата е снимана в 8.45 часа вчера на ул. “Данаил Николаев” в Пловдив. Спряна била зад кино “Фламинго”, точно срещу кафе-бар “Инсомния”, свидетелства помощник-репотрерът на ДУМА и уточни, че вътрешността на автомобила била препълнена с подобни протестни табели.

Запазихме правописа и пунктуацията в протестните вопли. Колко мъка, обида, ярост и безсилие трябва да е събрал авторът им, за да прибегне към тази обществена форма на съпротива?

Полицейска група източвала гориво

270 дела срещу корумпирани служители на реда се водят през последните две години

Четирима полицаи са арестувани при специализирана полицейска акция “Шейховете”, съобщи МВР. “Служителите на реда” организирали престъпна група, която се занимавала с източването на гориво от бензинопровода на “Лукойл” край бургаското село Росен. Босове на бандата са Валентин Атанасов, служител на Транспортна полиция, и колегата му от I РПУ в Бургас Валентин Станев. Дейно участие в престъпната схема имали и полицаите Георги Богданов и Димитър Стойчев, инспектори на пристанището на “Нефтохим”.

В рамките на операция “Шейховете” четирите чengета и още петима техни съучастници били закопчани от полицията. Задържан е и камионът, в който имало маскирана цистерна, пълна с 8 тона бензин. Шофьор бил 38-годишният Георги Иванов, който е с криминални регистрации за различни кражби. Още двама криминално проявени са участвали в бандата - 41-годишният Петър Милчев и 30-годишният Стоян Златев. В ареста е прибран и охранителят на базата Калоян Атанасов (21).

“Групата, която продължително време извършваше престъпна дейност, бе професионално обработена и добре организирана от служителите на МВР. Работихме около шест месеца и задържахме групата в момент на извършването на кражба в особено големи размери. Групата използва камион, който външно по никакъв начин не прилича на цистерна, и водопровод, закачен към продуктопроводите на “Лукойл”, пренасящи бензин и нафта. Групата е работила доста време, докато успее подходящо да свърже водопроводната инсталация с продуктопровода. С този камион, който е с вместимост около 35 тона гориво, успяха да откраднат около десет тона гориво”, обясни зам.-директорът на “Вътрешна сигурност” в МВР Павлин Коджахристов.

Установено е, че със съдействието на полицаи е конструирано сложно съоръжение от стар водопровод, с което се е източвал бензинът. Групата е била оборудвана с прибори за нощно виждане. “Наблюдението и събирането на информация за операцията е продължило три месеца”, обясни вътрешният министър Цветан Цветанов.

Продължават действията по установяване на лица, подпомагали бандитите в престъпната им дейност. Възможно е да излязат и още полицейски служители. “Политиката на министерството е подобни служители да получават съответните присъди”, бе категоричен Павлин Коджахристов. Повече от 270 досъдебни производства срещу служители на МВР са образувани за две години, откакто работи Дирекция “Вътрешна сигурност”, посочи той.

Арестуваха и брата на едно от чengетата

Още двама души са задържани при специализирана полицейска операция “Шейховете”, съобщи вчера в 14.15 часа Цветан Цветанов. “Преди минути бяха задържани още двама от организираната престъпна група. Живко Атанасов е брат на един от организаторите - Валентин Атанасов, полицай в Транспортна полиция. Живко е бил диспечер в “Лукойл” и подпомагал групата с подаването на необходимите налягания в продуктопроводите, за да не бъдат засечени кражбите. Задържан е и един криминално проявен по прякор Бълхата, от Черноморец. В момента те са в ареста”, обясни министърът.

Фандъкова се извини на софиянци за ремонтите

Много ремонти започнаха това лято в столицата, особено през август, затова искам да се извиня на всички шофьори за затварянето на улиците. Това каза вчера кметицата Йорданка Фандъкова в тв интервю. В София се реализират важни инфраструктурни проекти, каза тя и даде пример с Панорамния път и с моста на “Бакърена фабрика”, алтернатива за гражданите от “Надежда”.

Около строителството на метрото сроковете се спазвали и се работи усилено, увери кметицата. По тази причина е изместено и движението по “Цариградско шосе”, където се изгражда и паркинг за над 1200 места. Това е решение за липсата на паркоместа в столицата, което ще промени движението чувствително, смята Фандъкова.

На въпрос дали има свободни места в детските градини, екс просветната министърка каза, че образованието е останало един от основните приоритети в общината и има над 6 млн. лв., отделени за ремонти в тази сфера. Новата учебна година ще започне с ремонтирани училища, похвали се още кметицата. Нейната амбиция е да преодолее недостига в детските градини и да се изградят нови, като до края на годината ще бъдат отворени още 1500 места.

Запитана за продавачите на пл. “Гарибалди”, които бяха изгонени от общината, Фандъкова заяви категорично, че сергиите с бельо не трябва да са там. Според нея не им е мястото в центъра на една европейска столица. Тя е обещала да съдейства на продавачите за настаняването им в регламентиран пазар. Фандъкова обеща да ги приеме, защото са поискали среща с нея, но бе категорична, че тези сергии нямат място и разрешение за продажба на улицата.

Вчера започна ремонт на площад “Народно събрание”. Работници подреждат разместените жълти павета преди началото на новия парламентарен сезон

Правят спирки и светофари на пътя Пловдив - Карлово

Осигурено е допълнително финансиране за изграждането на автобусни спирки, пешеходни пътеки и сигнализиращи светофарни уредби по пътя Пловдив - Карлово в района на селата Труд и Граф Игнатиево. Това стана ясно след работна среща на управителя на Пловдивска област Иван Тотев с инж. Лазар Лазаров от АПИ, кмета на Труд Костадин Кирков, представители на ОПУ, Пътна полиция, община Марица, проектанти и изпълнителя “Пътища” АД. В обекта има много “подводни камъни”, които излизат едва когато проектът е пред завършек, каза Тотев и обясни, че липсата на проектирани спирки и светофарни уредби по пътя и кръстовищата създала напрежение в населените места. Надявам се, когато режем лентата, нещата да бъдат наред, увери областният управител. Въпреки кризата, в която се намира държавата, правителството е решено пътят Пловдив - Карлово да бъде довършен, увери пък представителят на АПИ и каза, че всичко, свързано с безопасността на движението и сигурността на населението, ще бъда направено.

кратки

Снимки Мариета ТОМОВА

Огромна полска пръхутка “търсеше” вчера купувач на Женския пазар. Търговката умуваше дали няма да я продаде по-лесно на парче

„Сименс” достави бланки за паспорти

От “Сименс” съобщиха, че извършват всекидневни доставки на бланки за паспорти. Общият обем на доставените за трите последни дни достигнал 17 500. Работата по доставките продължава в съответствие с летния график, съобщиха от пресцентъра на компанията.

ЧЕЗ предупреди за прекъсвания на тока

В следващите дни са възможни прекъсвания или смущения в електрозахранването, съобщиха от електроразпределителното дружество ЧЕЗ. Това се налагало заради рециклиране на електрически табла, ремонт на съоръжения и присъединяване на нови абонати. От понеделник до 27 август прекъсвания на тока ще има в някои общини на Софийска област и в столични райони.

„Паяците” в Приморско печелят на 100%

В Приморско печалбата от санкциите за вдигането на неправилно паркираните автомобили е 100%, констатираха от НАП. При направената проверка станало ясно, че и двата репатриращи автомобила в курортния град нямат касови апарати. На глобените шофьори фирмата издава хвърчащи листчета, които никъде не се отчитат и нямат стойността на счетоводен документ. За липсата на касови апарати в двата репатриращи автомобила на собственика са съставени два акта.

България

Д-р Николай Клинкачев:

Реформата в здравеопазването е мъртвородена

Това, което става в медицината, е функция на това, което става в нашата държава, твърди уволняван специалист от спешна помощ

Реформата в здравеопазването е мъртвородена, ако тръгнеш да я променяш, тя ще стане още по-мъртва. Това заяви в интервю за БГНЕС д-р Николай Клинкачев.

Д-р Клинкачев беше уволнен през август 2006 г. от директора на Центъра за спешна помощ - София. Причината за отстраняването му било изказване, че ръководството не може да се справи с обслужването на спешните случаи. През тази година ВКС отмени окончателно уволнението му.

По думите му сред лекарите има слухове, че част от резерва на НЗОК в БНБ е била взета от Министерството на финансите, за да може да се покрие с тях част от дефицита в бюджета, с цел присъединяването ни към еврозоната. Сега цели отделения в болниците са пуснати в отпуск, за да се изчистят отпуските на служителите и защото от болниците не знаят дали ще си държат бюджета, ако приемат пациенти, твърди още докторът. "Такива ни направиха лекарите - търговци, за съжаление", обяви д-р Клинкачев. По негово мнение не е ясно и какво ще промени реформата в спешната помощ, защото дори и да се налеят пари в системата, "те някъде ще изчезнат".

Специалистът потвърди, че в София има само 12 екипа, които осигуряват необходимата бърза помощ за столичани и жителите на околните 50 села. "Моето мнение е, че ръководството на Бърза помощ не го интересуват потенциалните пациенти", изтъкна той. По думите му по-скоро интересите са финансови, което е много лошо, особено щом става въпрос за здравето. Според Клинкачев има проблеми не само в ръководството на спешния център в София, а и в министерството като цяло. Освен това обвързването на спешната помощ с телефон 112 води до реално губене на време, тъй като диспечерите реално не разполагат с екипи и просто препредават адреса на спешна помощ чрез компютър. Само за ремонт на колите на спешна помощ се отпускат близо 1 млн. лв., но д-р Клинкачев смята, че те не се влагат в ремонти. Проблемният микроклимат пък продължава да бъде причина за отлива на кадри от системата. Средната работна заплата на лекарите в сектора продължава да бъде между 500 и 600 лв.

Специалистът даде пример със скандинавските страни, където ако случаят на пациент, повикал екипи на спешната медицинска помощ, не е определен като спешен, той бива санкциониран с голяма сума от личната си осигуровка. "При нас това не може да стане, тъй като всичко отива в един голям казан, в който никой не знае... Вие плащате солидарно - за безработни, за ромите или циганите, както аз ги наричам - за всички, но когато тръгнете да ползвате, вие не знаете с колко пари разполагате и колко пари можете да използвате", каза още Клинкачев.

Около 20% от всички сигнали до Бърза помощ всъщност са неоснователни. Тези проблеми са и основните причини Клинкачев да не се върне на поста си в спешния център в София, въпреки че съдът го върна на работа. Той смята, че дори и да се върне, ръководството ще намери начин да го отстрани. "Ти си уволнен за това, защото имаш някакво свое собствено мнение". "Това не е само в медицината. Това, което става в медицината, е функция на това, което става в нашата държава... защото ние сме трапезни революционери - като седнем на маса на две-три алкохолни питиета, сваляме правителства, бунтове вдигаме, докато на трезво сме си, дори включително и аз, едни мишоци", заключава специалистът.

Още по темата

Лични лекари критикуват наредба на МЗ

Националното сдружение на общопрактикуващите лекари настоява за преразглеждане на проекта за промени на наредбата за профилактичните прегледи и диспансеризацията, публикувана на сайта на МЗ на 11 август. Това се посочва в отворено писмо до здравния министър Анна-Мария Борисова. От организацията смятат, че промените ще доведат до икономия на пари, спестени от здраве. С измененията ще се стигне до намаляване на възможността за ползване на ефективна медицинска дейност, пише в писмото. От сдружението дават пример с предлаганото намаляване на таксата за изследване на кръв при профилактичен преглед от 5,72 лв. на 2,75 лв. Според общопрактикуващите лекари така ще се спестят средства, но информативната стойност на кръвното изследване ще е с пъти по-малка. Липсва медицинска целесъобразност и идея за подобряване на работата на всички нива на профилактика, се посочва още в писмото.

Доктор хвърли оставка заради разтакаван пациент

Заради скандалното разтакаване на мъж между два града шефът на отделение "Уши, нос, гърло" в горнооряховската болница д-р Иван Гонгалов хвърли оставка. По разпореждане на шефа на болницата в Горна Оряховица д-р Миролюб Кожухаров всички лекари и сестри от УНГ са в отпуск от 12 август, предстои секторът да бъде закрит, съобщи Би Ти Ви. Патилата за семейство Величкови започнали след като 65-годишният Йордан се разболял от най-обикновена ангина. Състоянието му обаче се влошило и се наложило мъжът да бъде приет за лечение в болница. Изключително отпаднал и с висока температура, Йордан и жена му отишли в търновската болница с мисълта, че трябва да постъпят в отделение "Уши, нос, гърло". Останали обаче изненадани от отговора, който получили.

"Отделението от днес не работи, няма вече ушно отделение тука. Аз го държа, водя го, виждат, че едва що не е припаднал", разказва съпругата на Йордан Кина Величкова.

След като ги отпращат от великотърновското отделение, Йордан и Кина търсят лекар в горнооряховската болница. Оттам по телефона им съобщават, че въобще няма смисъл да се разкарват до града и е по-добре да търсят помощ другаде. Насочили ги към Габрово и Плевен.

Тръгнали към Габрово. В Дряново полицаи спират колата на Йордан, но след като виждат колко е зле, дори ескортират семейството до габровската болница. След няколко животоспасяващи интервенции и операция на гърлото габровските лекари успяват да спасят Йордан. Дори и час закъснение обаче е можело да коства живота му. Мъжът все още не може да се съвземе от преживения шок.

НОИ регистър погва болничните

От следващия месец ще има публичен регистър на болничните листове по предприятия. Подготвя се и такъв за болнични листове, издавани от лекари.

Това обяви управителят на НОИ Христина Митрева пред БНР. Регистрите трябва да отсеят фалшивите болнични и бяха една от антикризисните мерки, обявени от правителството.

От друга страна, има работодатели, които принуждават служители да излизат в отпуск по болест, като по този начин спестяваха пари за заплати, твърдят от НОИ. Заради това съмнение бе решено работодателите да плащат първите 3 дни от болничните по 70% от надницата. Тази мярка заедно със създаването на регистрите ще спести 50 млн. лв. в НОИ до края на годината, смята Митрева.

За бизнеса е важно да има строг контрол, след като той плаща първите три дни от боледуването, коментира Григор Димитров от Българската стопанска камара. Управителят на НОИ Христина Митрева допълни, че регистърът ще извади наяве не само лекарите, но и работодателите, които злоупотребяват, за да пестят от заплати. Тя даде пример с Бургас и Благоевград, където издадените болнични били еднакъв брой, а морският град бил няколко пъти по-голям от планинския.

До една година ще има и електронен болничен лист, който ще стига от личните лекари и болниците директно в института и обезщетенията ще се плащат още по-бързо, съобщи още управителят на НОИ. Всички тези мерки ще намалят злоупотребите поне с 15-20%.

Снимка Мариета ТОМОВА

Ветрилата, които през зимата са по две за левче, още държат "прилична" цена от 2-3 лв. бройката

Пироговски хирурзи получиха европейски дипломи

Проф. д-р Огнян Бранков, ръководител секция по детска хирургия при МБАЛСМ "Н.И.Пирогов", и неговият заместник доц. д-р Росен Дребов бяха удостоени с Европейска диплома по специалността, съобщиха от лечебното заведение.

Този висш сертификат се издава от Европейския борд по детска хирургия към ЕС и дава право на неговите притежатели да кандидатстват за работа във всички държави на ЕС. Дипломата е признание за двамата детски хирурзи, които са едни от малкото български специалисти, притежаващи европейски сертификат.

Проф. Бранков е участвал в много международни конгреси, съавтор е на два европейски учебника по детска хирургия, член е на Европейския съвет по същата специалност. Той е още президент на Българското научно дружество по детска хирургия и главен републикански специалист. Съавтор на 10 български учебника и монографии. Специализирал е в Берлин, Виена, Москва, Брюксел, Бостън и Ню Йорк.

Опашки от безработни в Бургас

От ранна утрин пред бюрата по труда в Бургас се вият опашки от безработни, още преди официалното работно време на служителите, предаде радио "Фокус". За да бъдат обслужени безработните трябва да се включат в график и да получат номер Информацията потвърди Златомира Гаджерукова, началник отдел "Активна политика на пазара на труда". "Графикът е за самия ден, за да не стоят и да чакат, а те в колко часа идват, не мога да коментирам, защото това е решение на самите лица. По принцип в 8.30 ч. имаме определен колега, който раздава часовете и те се раздават за деня. Поне към момента успяваме с големи усилия от страна на служителите в "Посреднически услуги" да регистрираме всички.

Икономика

Месните продукти по БДС двойно по-скъпи

Хранителните изделия с наименованието „Стара планина” излизат до две седмици

Първите месни продукти с наименованието “Стара планина” ще се появят на пазара най-вероятно до края на август или началото на септември, прогнозират експерти. Първите партиди вече са произведени и в момента се изследват.

“Ако продуктите отговарят на стандартите, предприятията ще получат разрешението да ги предлагат в търговските вериги”, коментира министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов. Той посочи, че продуктите с това наименование ще бъдат “около двойно по-скъпи”, а контролът ще бъде по цялата верига. “Ние няма да разчитаме на лабораториите, те ще контролират там, където има съмнение. Санкциите ще бъдат във финансово изражение много големи, но ще се стига и до затваряне на предприятия и до отнемане на лицензи”, заяви министърът.

Според Мирослав Найденов реалната цена на каймата с логото “Стара планина” трябва да е около 8 лева, когато е от месо и в съотношение 60 на 40 свинско с телешко.

Влезлите в сила от началото на август 9 утвърдени стандарта за месни продукти от свинско, говеждо и птиче месо се отнасят за каймата, кебапчета, кюфтета, суровата наденица, карначета, малотрайни колбаси и др. Предвижда се продуктите “Стара планина” да бъдат отделени от останалите хранителни изделия в магазините.

“Технологичното време за изработването на нови етикети и лого ще бъде до към края на август. Тогава се очаква и реалното появяване на продуктите на пазара”, обясни месопреработвателят Илона Аврамова.

Първи по щандовете ще видим продуктите от мляно месо, а до 15 септември ще бъдат готови и тези с подълга технологична обработка, уточни генералният директор на Националната ветеринарномедицинска служба д-р Йордан Войнов.

Всичките 20 продукта трябва да са само от месо и да няма соя, консерванти, картофено нишесте, фибри и т. н. Температурата на съхранение за новите продукти ще бъде от -1 до +2 градуса вместо сегашните 4 градуса. Охладените кебапчета по БДС например ще могат да се съхраняват до 5 дни.

Държавният ветеринарносанитарен контрол ще следи дали месопреработвателните предприятия стриктно спазват технологичните изисквания.

Fitch запазва рейтинга ни, но с негативна тенденция

Fitch потвърди неособено високия дългосрочен кредитен рейтинг на България от BBB в чуждестранна валута и BBB в местна, но даде и отрицателна перспектива.

От рейтинговата агенция са посочили, че българският консолидиран държавен дълг е 14.8% от БВП в края на 2009 г., което е под осреднения размер за рейтинг BBB (34.6%).

От Fitch обаче отбелязват, че страната все още не е излязла от рецесията, качеството на банковите активи се влошава, бюджетният дефицит е нараснал, а на този фон все още не е сигурно колко бързо страната ни ще успее да се върне към устойчив растеж на икономиката.

От агенцията се аргументират, че търсенето на вътрешния пазар се е свило с 14.8% през 2009 г. при осреднено спадане в ЕС от 4.1%. БВП се е свил с 5% през 2009 г. и с 2.5% през първата половина на 2010 г. на годишна база, а очакванията на рейтинговата агенция са икономиката ни да се свие като цяло с 0.5% през настоящата година. Дефицитът по текущата сметка е намалял до около 4% от БВП през първото полугодие на годината при 24% през 2008 г. Износът на България расте, което е единственият обнадеждаващ сигнал.

От Fitch са силно притеснени от размера на брутния външен дълг от 113% от БВП в края на 2009 г. Защото това е двойно повече от средното ниво от 49% за рейтинг BBB, което означава, че страната има необходимост от привличането на по-големи капиталови потоци, за да рефинансира задълженията си и за да се върне към икономически растеж.

Снимка БГНЕС

На перона във Вукси. Китай бързо модернизира жп инфраструктурата си. С близо 7000 км високоскоростни трасета за експресни влакове, позволяващи скорости над 200 км/ч, страната вече има най-дългата в света супермодерна жп мрежа

БНБ с резерви над 12 млрд. евро

БНБ вчера публикува рамката за международните резерви и ликвидност в чуждестранна валута за юли. Резервните активи на БНБ през миналия месец възлизат на 12.349 млрд. евро.

В това число 8.045 млрд. евро (65%) представляват активи в ценни книжа, 2.4 млрд. са валути и депозити, 1.15 млрд. евро са в злато. През следващите 12 месеца изтичането на активи от страната ще възлезе на 383 млн. евро, в това число 150 млн. за погасяване на главници по заеми, а 233 млн. евро за погасяване на лихви.

От допълнителната статистика проличава, че 1.9 млрд. евро от валутните резерви на БНБ са във валути извън кошницата на МВФ - тоест не са йена, долар, паунд или евро.

Проверка в базата данни на БНБ показва, че спрямо юли 2009 г. валутните резерви на страната са нараснали нето с 638 млн. евро.

Какво означава да си 37-и по качество на живот

Тези дни научихме, че в класацията на страните в света България се е наредила на 37-о място. Съответстват ли обаче резултатите със субективното усещане на хората, пита Еми Барух в “Дойче веле”.

За някои коментатори този резултат дори е сравнително добър. Изброени в низходящ ред, 5-те показателя за страната са: по динамика на икономиката сме на 54-то място; 42-ри сме по образование и здраве; на 38-о място сме по политическа среда и на 37-о по качество на живота.

Но какво точно показват тези резултати? Със сигурност средностатистическият българин не е доволен от качеството на живота си. Защото за хората определящ е не използваният в изследването коефициент Джини (показател за неравенство в доходите между половете), а реалното ниво на здравеопазването, качеството на образованието, възможността за професионална реализация и липсата на страх от бъдещето.

Какво да говорим за здравеопазването?! И без проучвания е известно, че съществува драматична неравнопоставеност при получаване на здравна помощ. При по-тежките и хроничните заболявания само хората, които могат да платят, имат шанс за качествено лечение.

Що се отнася до образованието - показателят за 42-ро място няма как да отчете, че за 20 години качеството на образованието у нас драстично падна. Според председателя на Съвета на ректорите проф. Борислав Борисов България трайно се утвърждава като страна, която произвежда псевдоспециалисти. Защото днес се предлагат повече места в университетите, отколкото са кандидатите, и всеки тройкаджия може да стане студент. А утре той ще бъде държавен служител, началник, ръководител, от чиито решения ще зависят перспективите на хора, икономически стратегии, ориентирите на страната и живота на средностатистическия гражданин, който няма как да е доволен от реалностите в тази страна.

Това е и причината хората вече да се въздържат да теглят кредити - те се страхуват, че няма как да върнат парите заради увеличаващата се безработица. Също и чувството за безизходица и безперспективност расте. Затова и от тази държава, класирана на 37-о място по качество на живот, продължават да си отиват най-кадърните.

www.duma.bg

кратки

КЗП наказа туроператор фантом

Комисията за защита на потребителите (КЗП) глоби фирма “Мисис Интернешънъл” ООД и затвори временно офиса ѝ в София, съобщиха от комисията. Компанията предлагала екскурзии в чужбина, без да има регистрация като туроператор. В подвеждаща информация на сайта си търговецът твърди, че притежава лиценз за тази дейност под №04721, но КЗП предупреждава, че той е невалиден. Потребителите, които ползват нерегистриран туроператор, поемат риск да бъдат ощетени заради частично или пълно неизпълнение на договорената услуга. Законът за туризма забранява сключването на договори от страна на хотелиери с нерегистрирани туроператори.

Изплатени са 151 млн. лв. на бизнеса чрез ББР

До 19 август са били изплатени 151.4 млн. лева по 665 договора за цесия на бизнеса чрез Българската банка за развитие (ББР), съобщиха от Министерството на финансите. Оттам допълниха, че във временния регистър на МФ са вписани 806 валидни удостоверения на фирми, заявили желание за участие в Механизма за уреждане на задължения по републиканския бюджет. Общата стойност на подадените заявления е 192.5 милиона лева.

Искат частни плажове от догодина

От догодина на Черноморието може да се появят частни плажове. Областната управа в Бургас е внесла предложение за това. С промяна в Закона за управление на Черноморското крайбрежие плажовете в страната може да бъдат разделени в няколко категории и по този начин ясно да бъдат определени кои ивици ще бъдат от затворен тип, предоставящи услуга “всичко в цената”. Другите категории ще са: за безплатно ползване, предлагащи луксозни обществени услуги, ивици в националните курорти и т.н.

Взимат лицензa на „Кремиковци” за производство на електренергия

Лицензът за производство на електрическа и топлинна енергия на “Кремиковци” ще бъде прекратен административно. Реално спирането на топлоелектрическата централа на “Кремиковци” беше извършено още през 2008 г. и по икономически причини, обясни синдикът Цветан Банков. Във вторник ДКЕВР ще проведе открито заседание за прекратяване на лиценза на комбината в несъстоятелност за производство на електрическа и топлинна енергия и на лиценза за пренос на топлинна енергия.

Екологичното производство на мед се разраства

Близо двойно през последните 2 години се е увеличил броят на пчеларите у нас, които произвеждат екологично чист мед. Това съобщи председателят на Сдружението по биопчеларство Димо Димов.

Свят

Снимки БГНЕС

Франция осъществи вчера втори полет с нелегални имигранти, които бяха върнати в Румъния. В четвъртък в Румъния пристигна първата група роми. Общо над 850 ще бъдат експулсирани по родните им страни до края на август. Френският министър на имиграцията Ерик Бесон заяви, че на 26 август още 160 роми ще напуснат територията на страната. По повод критиките за политиката по отношение на тези роми Бесон заяви, че Франция е европейската страна, в която най-много се спазват правата на чужденците и специално на чужденците с неуреден престой

Прищина заплашва сърбите

Ще използваме оръжие в случай, че Северно Косово обяви независимост, заяви министърът на вътрешните работи на Косово

Международната общност е информирана, че Прищина е готова да отговори и с оръжие в случай, че северните общини, населени предимно със сърби, обявят независимост, заяви министърът на вътрешните работи на Косово Байрам Реджепи за сръбския в. "Данас". Със сигурност ще арестуваме онези, които се решат на такава стъпка, заяви Реджепи.

Запитан сама ли ще предприеме Прищина тази стъпка - намеса с оръжие, или ще трябва да получи съгласието на международните представители - силите на НАТО Кей-ФОР, мисията на ЕС ЕУЛЕКС и специалния международен представител Питър Фейт, Реджепи отговаря, че правителството на Косово е информирало за всичко ЕУЛЕКС и Фейт. "Искахме помощта им да не се стига до обявяване на независимост от Северно Косово и ги информирахме, че ще реагираме, ако това все пак стане", казва Реджепи за "Данас".

Най-новият повод за спекулации във връзка със Северно Косово, след приказките за "специален статут" и косовски вариант на Южен Тирол, стана декларацията-фантом за независимост на Северно Косово, разпространена от неизвестната до момента организация Съюз на общините на автономна област Косово и Метохия. Декларацията, чийто автор не е известен, тези дни беше ударна тема в прищинските медии и сред косовските политици. В нея се казва, че "общините, населени със сърби и други неалбанци, не могат да бъдат част от творението, наречено държава Косово". В декларацията се казва, че тя се отнася изключително за независимостта на територии и общини от Съюза на общините на автономна област Косово от "творението, което неговите създатели са нарекли Република Косово".

Сръбското министерство за Косово осъди появата на декларацията и заяви, че тя е "дело на шепа безотговорни хора". Министерството призова сърбите в Косово да не се поддават на провокации както от страна на Прищина, така и на "групи безотговорни лица от сръбската общност".

Руската база остава в Армения до 2044-а

Армения и Русия подписаха протокол за удължаване до 2044 г. на договора за руската радарна база "Гюмри" на арменска територия, предаде ИТАР-ТАСС. В присъствието на двамата президенти Серж Саркисян и Дмитрий Медведев подписи под документа положиха министрите на отбраната на двете страни Сейран Оханян и Анатолий Сердюков. По думите на Сердюков Русия ползва базата на "безвъзмездна основа" и че в действащия от 1995 г. договор се променя само един пункт - удължаване на действието на договора от 25 на 49 години, тоест до 2044 г.

Базата в Гюмри е разположена близо до турската граница. Няколко хиляди руски войници патрулират по границата с Турция, която е член на НАТО. РИА "Новости" уточнява, че в Гюмри действа 102-ра руска военна база, която е в обединената система за противовъздушна отбрана на страните от ОНД. Базата е подчинена на групата руски войски в Задкавказието към Севернокавказкия военен окръг на Руската федерация. ИТАР-ТАСС допълва, че подразделенията на 102-ра руска военна база са разположени в градовете Гюмри и Ереван. Общата численост арменски и руски войници е около 3500.

Арменските власти приветстваха споразумението като гаранция за руската подкрепа в случай на нов конфликт със съседен Азербайджан заради населения предимно с арменци бунтовен регион Нагорни Карабах. На въпрос как ще реагира Русия, ако Азербайджан изпълни често отправяните заплахи да се опита да си върне Нагорни Карабах със сила, руският президент Медведев, който пристигна в Армения за подписването на сделката, отговори, че Москва продължава да играе роля на посредник.

Израел и Палестина преговарят без посредник от септември

Преките преговори между Израел и Палестина по урегулирането на близкоизточния конфликт могат да бъдат възобновени в началото на септември. Това съобщава АП, като цитира анонимен източник от Държавния департамент на САЩ. По думите му споразумението между страните за възобновяването на преговорите "е практически достигнато".

Преговорите между Тел Авив и Рамала бяха прекъснати в края на 2008 г., когато Израел проведе операция "Разтопено олово" в ивицата Газа.

Нови вълнения в Южен Киргизстан

Над 2000 привърженици на киргизката опозиция участваха в протестна демонстрация в южния град Ош, като някои от тях пребиха министърка и поискаха оставката на президентката.

Демонстрантите се събрали пред градската община в подкрепа на своя оспорван кмет и пребили министърката на труда Айгул Рискулова, която била изпратена в града, за да успокои страстите, но тя все пак успяла да избяга с кола. Кметът Мелис Мирзахматов, който е обект на сериозни критики от страна на правителството в Бишкек, не се е появявал на публично място след съвещание с правителствени служители по-рано тази седмица в столицата. В Ош се носят слухове, че е уволнен. Малко по-късно обаче кметът се завърна от Бишкек и обяви пред събралата се тълпа, че е "успял да запази поста си".

кратки

Европейската икономика се стабилизира

Европейската икономика се стабилизира, става все по-силна, а инфлационният натиск за момента не е актуален проблем. Това заяви членът на ЕЦБ и директор на ЦБ на Ирландия Патрик Ханохан. През миналото тримесечие БВП на еврозоната нарасна с 1%, надхвърляйки очакванията на икономистите.

Париж изгони радикален имам

Франция е експулсирала повторно радикален египетски имам, завърнал се в страната, след като веднъж вече беше прогонен, съобщи френското вътрешно министерство. Али Ибрахим ал Судани проповядвал радикален ислямизъм и държал силно враждебни речи срещу западния свят в джамия в североизточното предградие на Париж Пантен.

Разследват холандския батальон в Сребреница

Прокуратурата в холандския град Арнем започна разследване за ролята на холандския батальон в състава на международните сили на ООН при клането в Сребреница през 1995 г. Процедурата е задействана по иск, подаден от Хасан Нуханович, работил като преводач на холандците по това време и изгубил в Сребреница родителите и по-младия си брат, и от вдовицата и децата на електротехника Риза Мустафич, смятан за изчезнал.

Откриха масов гроб в Сърбия

В гробищата на сръбския град Крагуевац е бил открит масов гроб с останките на 674 души, избити през Втората световна война. Предполага се, че това са били партизани, разстреляни от германците през 1943-а.

Съдия иска присъда осакатяване

Съдия от Саудитска Арабия отправил питане до няколко болници дали е възможно да се увреди оперативно гръбначния стълб на човек, за да остане парализиран. Става въпрос за евентуално издаване на такава присъда на обвиняем, който нападнал друг мъж с нож и последният останал парализиран, съобщи братът на жертвата.

Пакистанският външен министър призова страните-членки на ООН да окажат помощ на опустошения от наводненията Пакистан. Няколко страни, сред които САЩ, Великобритания и ЕС, съобщиха, че ще увеличат хуманитарната си помощ. Според пакистанския външен министър материалните загуби на страната са над 43 млрд. долара и положението може да се влоши още, ако водите не се оттеглят. Досега бедствието отне живота на над 1500 души и засегна най-малко 20 млн. души

Свят

Американците ще получат „търговеца на смърт”

Тайландски апелативен съд реши да бъде екстрадиран в САЩ Виктор Бут

Апелативен съд в Тайланд вчера реши да бъде екстрадиран в САЩ руският търговец на оръжие Виктор Бут, съобщиха световните агенции. Бут, известен като “търговеца на смърт”, бе арестуван през 2008 г. в Банкок след съвместна американско-тайландска операция, в която агенти под прикритие се явили пред руснака, представяйки се за купувачи на оръжие за Революционните въоръжени сили на Колумбия (ФАРК).

Апелативният съд отхвърли решение от миналата година на съд от по-долна инстанция, че делото срещу руснака е политическо и на това основание удовлетвори искането на Вашингтон за екстрадирането му. Долната инстанция бе постановила, че ФАРК е политическо движение, а не терористична организация, както твърдят САЩ, и затова Виктор Бут не може да бъде екстрадиран, предадоха Ройтерс и Асошиейтед прес.

След произнасянето на вчерашната присъда окованият с белезници на краката 43-годишен обвиняем се просълзи и прегърна своите съпруга и дъщеря. “Това е възможно най-нечестното решение”, каза на руски език чрез преводач съпругата му Алла и добави: “На света е известно, че това е политическо дело.” Тя каза също, че на решението на съда е повлияла американската страна, оказвайки огромен натиск на тайландските власти, предаде ИТАР-ТАСС.

Решението на апелативния съд за екстрадирането, което трябва да стане в рамките на три месеца, е окончателно и не подлежи на обжалване. Адвокатът на Бут също назова решението за екстрадицията политически мотивирано и заяви, че ще внесе жалба за неговата отмяна в тайландското външни министерство и при краля и кралицата на Тайланд.

Прокурори в САЩ обвиняват Виктор Бут в незаконен трафик на оръжие, започнал от 90-те години. Смята се, че с флотилия от товарни самолети Бут е разпращал оръжия до страни в Африка, Южна Америка и Близкия изток. Той е обвинен, че продавал и посредничил за продажба на оръжия за войните в Афганистан, Ангола, ДР Конго, Либерия, Руанда, Сиера Леоне и Судан. Сред обвиненията има и за доставки на оръжия за либерийския диктатор Чарлз Тейлър и либийския лидер Муамар Кадафи.

След ареста в Тайланд Виктор Бут бе обвинен от САЩ и в заговор за продажба на ФАРК на оръжия за милиони долари, включително 700 ракети “земя-въздух”, хиляди леки стрелкови оръжия, високотехнологични хеликоптери и самолети, снабдени с гранатомети и ракетни установки.

Случаят с Бут създаде дипломатическо напрежение между Москва и Вашингтон, тъй като и двете страни искаха да приберат руснака. Експерти твърдят, че Бут е бил полезен на руските разузнавателни служби и затова Русия не иска той да отиде на процес в САЩ, посочва АП. Агенцията допълва, че преди решението на тайландския апелативен съд обвинението от САЩ е било подсилено с доказателства, че Виктор Бут и бившият му бизнес партньор Ричард Чичакли са използвали различни компании с цел да бъдат продадени два произведени в САЩ самолета в нарушение на международни санкции на САЩ и ООН.

Външният министър на Русия Сергей Лавров нарече “неправно” и “политическо” решението на тайландския съд да бъде екстрадиран руският гражданин Виктор Бут, предаде ИТАР-ТАСС. “Според данните, с които разполагаме, решението е било взето под много силен натиск отвън, това буди огорчение”, отбеляза Лавров. “Колкото до интересите на руския гражданин, през всички тези месеци му съдействахме, поддържахме контакти с адвокатите и семейството му и ви уверявам, че ще продължим да правим всичко необходимо, за да издействаме връщането му в родината”, заяви министърът.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Москва настоява Бут да бъде върнат в Русия. Самият Виктор Бут заяви, че е готов да докаже и в американския съд, че не е виновен. “Е, какво пък, ще отидем в съда в Америка и ще победим”, заявил той пред РИА “Новости”, след като магистратите в Банкок обявиха решението си за екстрадиция

Кастро е смаян от невежеството на янките

Кубинският лидер Фидел Кастро заяви, че е смаян от нивото на невежество на младите американци, което станало ясно от неотдавнашно проучване, и според него това е доказателство, че предупрежденията му за близка ядрена война не са преувеличени, предаде АФП. Проучване, извършвано всяка година сред новоприети студенти, показва, че анкетираните младежи смятат, че “Чехословакия никога не е съществувала”, а “Бетовен е куче, герой от филм”. “Смаян бях да видя до каква степен образованието може да се деформира в страна, която има над 8000 ядрени оръжия”, пише 84-годишният Кастро. “И все още има разумни хора, които смятат предупрежденията ми за преувеличени!”, заключава бащата на кубинската революция.

КЛАСИЧЕСКА КИТАРА
за вашия GSM
SMS
2,40 лв. с ДДС
на 1819
Напишете кода на избраната от вас песен (GAxxxxx) и изпратете съобщение на кратък номер 1819.
В отговор ще получите линк, от който да изтеглите песента.
fun4gsm
ДУМА

DEAN REED

ALLILUYA	GA85560
ANABEL	GA41834
BELLA CHAO	GA81099
CRAZY ARMS	GA88409
FOR BOBBIE	GA27843
GUANTANAMERA	GA89172
LA BAMBA	GA82883
MARIA	GA93325
НАША ЛЮБОВЬ ВСЕГДА БУДЕТ	GA67090
СВОБОДА	GA18239
SWEET LITTLE SIXTEEN	GA41807
ВОЙНА ПРОДОЛЖАЕТСЯ	GA58534

VICTOR JARA

A DESALAMBRAR	GA82134
CAMILO TORRES	GA82790
CANTO LIBRE	GA87386
CORRIDO DE PANCHO VILLA	GA90600
CUANDO VOY AL TRABAJO	GA22042
DRUME NEGRITA	GA95669
EL APARECIDO	GA68665
EL CIGARRITO	GA54329
EL LAZO	GA86773
LA PALMATORIA	GA87084
LAMENTO BORINCANO	GA68408
LO UNICO QUE TENGO	GA37334
SOLO	GA80235

За да използвате услугата , трябва да имате активиран интернет на вашия телефон.

Дилма пребори рака

Кандидатката за президент на Бразилия от управляващата партия Дилма Русеф, която има български корени, се е преборила с рака, показаха направените й медицински изследвания. През април миналата година Русеф се оперира от тумор в подмишницата и се подложи на химиотерапия за лечение на рак на лимфните възли.

“Много съм щастлива. Добре съм, благодаря ви”, каза кандидатката на журналистите. Лекарите казаха, че изследванията са показали, че Русеф няма рак и е в отлично здраве. Шейсет и две годишната Русеф обещава, ако през октомври бъде избрана, да продължи подхода на президента Инасио Лула да Силва, който се придържа към пазарно ориентирана политика със силни социални аспекти.

Русия повишава мерките за сигурност

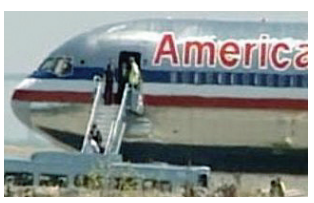
Русия ще засили мерките за сигурност на ядрените си обекти, някои от които се оказаха застрашени от пожарите. Директорът на Агенцията за атомна енергия Кириенко информира премиера Путин, че предстои инсталирането на специални робототехнически комплекси и системи за мониторинг на редица ключови центрове. Повечето от тях се намират посред горите, за да останат засекретени, което повишава обаче уязвимостта им при пожари.

Арестуваха бивш украински министър

По обвинение в злоупотреба с властта е бил арестуван бившият министър на икономиката на Украйна Богдан Данилишин. Той е най-високопоставеният член на бившето правителство на премиера Тимошенко, подведен под наказателна отговорност след идването на власт на президента Янукович през януари.

По-рано тази година бяха арестувани двама други служители на стария кабинет - шефът на митниците и шефът на “Нафтогаз”. Юлия Тимошенко нарече арестите “политически репресии”.

На страха очите са големи

Самолет “Боинг 747” на авиокомпания “Американ еърлайнс”, който трябваше да лети от Сан Франциско за Ню Йорк, бе спрян, след като калифорнийската полиция получи анонимна заплаха по телефона. След инцидента бяха арестувани двама души.

Самолетът, който бе основно прегледан от агенти на ФБР, бе спрян непосредствено преди да излети, пътниците бяха отведени на сигурно място и двама души бяха арестувани. Малко по-късно стана ясно, че тревогата е била неоснователна и задържаните след разпит бяха освободени.

Свят

В Петербург ще се появи водно такси

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Сергей ДАШКОВ,
Евгения ЦИНКЛЕР

Нов вид транспортни услуги ще се появи в северната ни столица идната пролет. Според замисъла на петербургския губернатор Валентина Матвиенко малките катери за доставки до всеки кей в града ще може да се извика по телефона - също като обикновено такси.

Засега за проекта не се знае много - ясно е, че като водни таксита ще работят частни катери. А дали те ще са собственост на един превозвач или на няколко и как кметството смята да стимулира интереса към новия бизнес, всичко това е на етап обсъждане. Ако на пазара обаче се появят няколко различни превозвачи, за удобство на пътниците ще бъде създадена обща диспечерска служба за водните таксита.

Тарифите за катерите, работещи като таксита, още не са определени. Засега частните разходки по вода са доста скъпо удоволствие: индивидуално возене с най-скромния катер в Петербург струва 5-8 хиляди рубли на час. За по-малко от час катер не може да се наеме.

Между другото през този сезон в Санкт Петербург след дълги обсъждания най-накрая се появиха водни маршрутки - аквабуси. Малките бързоходни катери се движат по четири маршрута - от Елагин остров до Арсеналската крайбрежна, от хотел "Москва" до Медния всадник, от Ермитажа до Кронщадт и от Кронщадт до Ломоносов. Цената на пътуването по града е 50 рубли, а по Кронщадтската линия - 96 рубли.

Това лято аквабусите работят в изпитателен режим. Но Валентина Матвиенко вече е готова с изводите - проектът за воден автобус е не само сполучлив, а е "надминал всички очаквания".

- Убедена съм, че постъпихме правилно. Би било голям пропуск да не използваме предимствата на града, водата, за да организираме обществения транспорт - казва губернаторът. - Това е много удобен и търсен вид транспорт: от единия край на града до другия - от кея при входа на Централния парк за култура и отдих до Смолната крайбрежна катерът стига само за 12 минути.

За сравнение: с кола това разстояние се взима в най-добрия случай за около 40 минути и това само при положение, че няма задръстване.

През следващата година правителството на Санкт Петербург смята да продължи програмата за развитие на водния пътнически транспорт: планира се да се удължат вече действащите маршрути, да се открият два нови и чувствително да се увеличи броят на аквабусите. Градът също така е готов да разгледа възможността за предоставяне на терен за пренасяне на производството на катери от Нижни Новгород. По думите на Матвиенко това ще намали себестойността им и като цяло ще подобри икономиката на проекта.

Идеята на Санкт Петербург не е нова. Във Венеция ролята на обществен транспорт играят големи катери - вапоретто. Стойността на билета за тях е 6-7 евро. Наричат ги още водни автобуси. В Холандия общественият воден транспорт се е превърнал в огромен конкурентоспособен бизнес. По Амстердам с неговите седем старинни канала може да се придвижваш с водни велосипеди, трамвайчета, лодки, маршрутни катери, водни таксита. В Лондон цената на пътуване с водно такси се колебае от 1,5 до 8 британски лири.

Водният транспорт е много популярен в някои от американските градове - Бостън, Балтимор, Чикаго и особено в Ню Йорк. Там има много различни катери и лодки. Най-популярно е жълтото такси-катамаран. Пет района в Ню Йорк са острови, разделени от вода, и между тях пътуват фериботи и пътнически катери. В Чикаго цената на едно пътуване е 2-4 долара, месечната абонаментна карта струва 40 долара.

Обществен воден транспорт се появи и в столицата на Южна Корея Сеул: няколко десетки 8-местни катери превозват пътници по река Ханган. Хората ползват услугите им най-вече в пиковите часове сутрин и вечер. Стойността на едно пътуване е приблизително 5,5 долара. Може да се извика и водно такси.

За жителите на Банкок водният транспорт е нещо като метрото за московчани. Градският воден транспорт включва няколко маршрута на речни трамваи и редица фериботи.

Идеята за водните таксита бе посрещната възторжено от жителите на Петербург

Превозвачите се стараят и за удобството на пътниците

Дрина още кърви от убитите по време на войните

REUTERS

Миран ЙЕЛЕНЕК

От поколения насам в река Дрина, която разделя Сърбия от Босна, са изхвърляни убитите от войните в региона. Сега за първи път от десетилетия много от телата се появяват на бреговете ѝ.

През последните седмици експертите започнаха да претърсват коритото от двете страни на езерото Перучац и дълга 60 км язовирна стена на река Дрина. До момента са намерени части от около 50 тела - останки от босненски мюсюлмани, а също и поне трима германски войници от Вермахта с железни кръстове от Втората световна война.

Историята на "кървавата река" е разказана дори в песен, а оголените ѝ брегове са точно мястото, където трябва да се издирват загиналите по време на войната в Босна в периода 1992-1995 г., както и по време на останалите скорошни конфликти в региона.

Река Дрина още изхвърля трупове

"Пей, пей, река Дрина, разкажи на поколенията как смело сме се борили. Фронтът пееше, битката се водеше, в близост до студената вода течеше кръв", се казва в сръбска националистическа песен от Първата световна война.

"Телата буквално започнаха да се появяват на повърхността покрай бреговете на реката", казва Амор Масович, високопоставен служител в босненската комисия за изчезнали хора, която извършва повечето от ексхумациите на босненци.

Около 70 босненски експерти, включително общински и ландшафтни работници, както и погребални агенти претърсваха брега и коритото на езерото в райони, в които има змии, както и заложени гранати и мини. Те издирват основно останките на повече от 1000 босненски мюсюлмани. Някои са изчезнали от град Вишеград през 1992 г., други от Сребреница - мястото на зверствата през 1995 г., най-жестокото клане в Европа след Втората световна война.

Делегация от сръбския специален съд за военни престъпления и от сръбската Комисия за изчезнали хора започна да издирва косовски албанци, убити от сръбската армия по време на бомбардировките на НАТО през 1999 г. Телата са били поставени в хладилен камион и изхвърлени в езерото.

Разпознаването на телата обикновено изисква ДНК анализ. Но Масович казва, че повечето от намерените до момента тела са от Вишеград.

Интервю

Снимка Мариета ТОМОВА

Независимият енергиен експерт НИНА ДЮЛГЕРОВА е професор по международни отношения, доктор на икономическите науки и доктор по история, член на УС на Съюза на учените в България, член на Дипломатическия институт на МВнР, преподавател във Варненския свободен университет. През седмицата тя направи прогнози и даде знаци, които са в основата на продължаващите реакции и на стратегията, която България трябва да осъществява занапред в енергийната си политика. Проф. Дюлгерова е известна с верността и осъществяването на прогнозите й, които често звучат шокиращо.

Проф. Нина Дюлгерова:

Нервността на US посланика е израз на безсилие

Джеимс Уорлик трябва „да уреди" и проблема с разполагането на елементи на противоракетната отбрана в България

Интервю на Веселка ВЕНКОВА

Защо според вас, проф. Дюлгерова, американският посланик у нас се държи все по- изнервено като генерал-губернатор, нещо, което и Шарапов навремето не правеше?

- Не искам да коментирам кое как е - и Шарапов, и Греков го правеха, но това беше в съветско време. Израз на безсилие! Г-н Уорлик всъщност не получава това, за което е дошъл. Не може да отстои и не може да защити онова, за което е изпратен тук. Той не можа да спре "Южен поток", не можа да прекрати АЕЦ "Белене", не можа да наложи американски инвестиции в АЕЦ "Козлодуй". А по петролопровода "Бургас-Александруполис", независимо от това какви предложения правят за модернизация, за втори Суецки канал, за елиминиране на нефтопровода, засега нищо не се случва от това, за което е дошъл. Като посланик той има задачата да прокарва конкретни икономически интереси. Самият факт, че непрекъснато излиза в медиите, показва, че това, което иска да прокарва в политически и дипломатически план кулоарно, не може да го осъществи. В момента САЩ губят позиции в най-важната сфера за Черноморския регион сега - енергийната. Г-н посланикът среща доста сериозни препятствия на правителствено ниво по отношение на това, което САЩ в момента искат - реално участие в енергийните проекти на България с финансови изгоди в перспектива.

Нервността му обаче ескалира, когато се появиха публикациите в ДУМА за американските мераци Добруджа - житницата на България, да се превърне в поле за добив на шистова газ.

- Това е най-страшното намерение. Аз смятам, че няма да се разреши в България да се правят проучвания за добив на шистова газ, защото това е свързано с такива сериозни екологични последствия, че не ми се говори. Това, което в момента се коментира, че "Бургас-Александруполис" е проект, застрашаващ екологията на България, бледнее. Шистовите технологии ще разрушат почвата, защото това е добив чрез разбиване на скали с вода, в която има химикали. Всяко подобно вливане в подпочвените води означава, че и водите, и почвата, и изливането в Черно море на тези подпочвени води или на каквито и да са водни пространства реално застрашават и добива, и живота, тъй като предопределя едно голо поле за потомците ни.

Трябва да отбележа, че подобни проучвания се правят в Полша, във Финландия и в много други държави на Европа и по света. Но в Европа не може да се използва тази технология, защото Старият континент има съвсем различен геологически строеж, гъсто населен е и няма щатския ландшафт - огромната Невада, пустини и скали, където това няма да засегне реколтата и живота. В България и във всяка друга държава в Европа това е престъпление, защото производството на шистова газ може да е евтино, но е с дългосрочни негативни екологични последствия за населението и за територията, върху която се разработва.

Като енергиен експерт с точни геополитически прогнози кажете кога си отива един дипломат, провалил се в икономически план?

- Още не се е провалил докрай.

Накъде ще са насочени следващите атаки на посланик Джеймс Уорлик според вас?

- Ще продължи към "Бургас-Александруполис" и АЕЦ "Белене", защото "Южен поток" категорично не може да бъде провален. Посоките ще бъдат натам, където в момента се изчаква - международната екологична оценка за нефтопровода "Бургас-Александруполис" и включването на европейски инвеститори в строежа на АЕЦ "Белене". Шистовите технологии няма да станат, защото това е нещо, което министър Трайчо Трайков категорично отхвърли. Щом е свързано с изменение на българското законодателство, забравете да има промяна. В момента дипломатът събира много "черни" точки, но му се дава според мен още един шанс да реши въпроса по някакъв начин.

Рано му е да си отиде, има други проблеми за решаване. Той трябва да уреди проблема с разполагане на елементи на противоракетната отбрана в България. Когато се върна от САЩ, военният министър направи доста противоречиви изказвания. В Щатите каза, че няма да разполагаме, дойде си и каза: "Ама не сте ме разбрали, ще разполагаме елементи на ПРО, но те ще бъдат от особен характер и ще са обвързани с българмяна в трасето с изгода за Сърбия няма да има. Но има един друг момент - включването на сръбски инвеститор в България не е случайно, защото ние за Сърбия сме един от трамплините в активизирането на процеса за членството на Сърбия в Европейския съюз. А не трябва да се забравя, че Сърбия има да решава един много важен въпрос, свързан с Косово, и на заседанието на Генералната асамблея на ООН през септември в Ню Йорк ще има ожесточени дипломатически и политически битки и удари под кръста, но там е предсказуемо кои ще подкрепят Сърбия - всички, които не са подкрепили Косово. В случая Сърбия играе двойна роля - тя освен че е "посланик" на Русия в България, чрез България решава и свои въпроси и нашата държава в случая е една нейна трансмисия

> **Производството на шистова газ може да е евтино, но е с дългосрочни негативни последствия за населението и за територията, върху която се разработва.**

> **Разработена е технология за „Бургас-Александруполис", която категорично не поставя под съмнение както екологията, така и туризма по трасето в Южна България.**

ската специфика на условия!" Защото все пак имаме минимално количество армия и различни възможности за технологично разполагане на подобни елементи. Това е другото, с което единствено в момента САЩ може да играе - ПРО, и то е под въпрос.

Да не би договорката между българския премиер Борисов и сръбския президент Борис Тадич газопроводът "Южен поток" да минава край Димитровград, а не както е предвидено в руския проект - край Зайчар, да има връзка с факта, че посланик на САЩ в Белград е съпругата на г-н Уорлик?

- Може и по този начин да се разглежда това договаряне, но не съм убедена, че тя има позиции в Сърбия, както и съпругът й няма позиции в България. Аз съм склонна да мисля нещо много по-важно. В Сърбия, независимо какви послания като личности са акредитирани в Белград, държавата винаги е с ориентир към Русия. И Сърбия, и България в момента по газопровода "Южен поток" играят руската линия, като Сърбия за мене лично направи опит да реши свой личен въпрос чрез българите. Това няма да стане. Пък към Брюксел.

Да се върнем на нефтопровода, където се очакват и нови "дипломатически" атаки, защо чакаме "поредна", както я нарекохте екооценка?

- Досега за проекта са изразходвани 15 млн. евро за екологични оценки. Има поредица от неангажирани финансово експерти (имам предвид необвързани със строителството на "Бургас-Александруполис") и всеки от тях е дал екологична оценка. И най-важното - разработена е такава технология, която категорично да не поставя под съмнение както екологията, така и туризма в Южна България по трасето, през което ще мине този нефтопровод. Не трябва да се игнорира и сериозната геополитическа "игра", която е обвързана и с въпроса за екологичната опасност. Премиерът непрекъснато натяква за екологията и "Натура 2000". Използват се много термини и факти, като в зависимост от политическата ориентация, финансовата изгода, корпоративните интереси или геополитическите стратегии в един момент нещо е изгодно, в следващия момент не е. От което някои "заинтересуван" ще се опитва да се възползва...

Общество

БРАТЯ РУЖЕВИ

Атанасов - президент!

Във фейсбук се появи група, която подкрепя Иво Атанасов за кандидат-президент. Последният брой на в. "168 часа" отдели на този факт голям материал.

Почна се! Крайно време беше. И ние, като истински патриоти и представители на автентичното ляво, не можем да мълчим. С две ръце подкрепяме тази кандидатура. Виж, ако Първанов можеше да се кандидатира за трети мандат, щеше да ни е по-трудно. Сигурно щяхме да подкрепим Иво само с едната ръка.

Аргументи - колкото искате. Човекът е маратонец. Цели двайсет години беше в голямата политика, въпреки че е умен, мислещ, ярък, остроумен и некорумпиран. Статиите му са истински, оценките му са точни, не цепи басма на никого, присъствието му се забелязва, а и хората много го харесват. Как да не го подкрепиш?

Ако обаче на Иво наистина му мине през главата да се бори за тази номинация, той трябва коренно да промени поведението си.

Първо - светкавично да се сдобри със Станишев. За да изглеждат нещата логични, те трябва да бъдат обяснени. Иво спира да иска оставката на председателя на БСП, като заявява, че всъщност истинска алтернатива така и не се е появила и че е безотговорно да сваляш някой, ако вместо него предлагаш само питанки и вакуум. Подчертава солидно, че подаването на оставка е бягство от отговорност и нещата се нареждат.

Защо беше изваден от политиката? Трябва да се подразбере, че това не е отстрелване, а стратегически ход - на истинския политик му трябва да погледне за известно време нещата отстрани, отгоре и отвсякъде, ако атакува нещо много голямо.

Второ - Иво трябва да престане да говори толкова ясно и разбрано. Яснотата е враг на номинациите. С яснота се печелят врагове. С яснота, опазил ни Бог, се говорят истини, пък истината и политиката си подхождат като папийонка и мрежест потник.

Трето - да не вземе да се изтърве да каже нещо срещу ДПС. Или пък срещу всичките коалиционни партньори, бъдещи, настоящи и минали. Сакън!

Четвърто - както е приятел с всички, които играят Еврофутбол, трябва да измисли нещо, което да гали ухото на ловджиите, рибарите, младите майки, ромите, власите, гагаузите, безработните, средните предприемачи, олигарсите, набожните, атеистите, интелектуалците на свободна практика, американците, руснаците, гейовете и владиците.

Пето - на всяка цена веднага да спре да пише разбираемо. Хубаво е да научи фрази като "продължаване на реформите", "липсва ни национална стратегия", "да отстояваме евроатлантическите ценности", "курс към единство" и много други, които ще докажат, че кандидатът е овладял до съвършенство политическите пируети и скоковете в дълбокото.

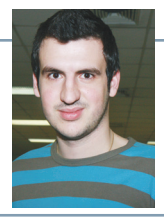
Шесто - да приема съвети за икономическото развитие на страната само от Института по пазарна икономика или от организации, които са доказали упоритост в битката срещу социалната защита на гражданите.

Седмо - Иво трябва да развие в себе си вкус към луксозните костюми, скъпите вина, ултрамодерните коли, за да може да бъде чест гост на клюкарските страници. Стига сме робували на сиромахомилските клишета.

Това са седем основни препоръки, за да може кандидатурата на Иво Атанасов да добие медийно-политическа дълбочина и искрящ светски блясък. Вероятно ще се появят някакви зли езици, които ще го съветват да не ни слуша, но предупреждаваме - това ще бъде голяма стратегическа грешка.

Сега е времето за действия!

Хулиганът си е хулиган

ТАНЬО ВАСИЛЕВ

През май 2010 г. Световният икономически форум се произнесе, че Швеция има най-конкурентната, а България - най-неконкурентната икономика в Европейския съюз. Преди няколко дни пък американското списание "Нюзуик" класира страната ни на 37-мо място по качество на живот в света, докато на шведите беше отредена престижната трета позиция.

В четвъртък вечер тези оценки останаха да висят някъде във въздуха...

Въпреки че България и Швеция ги делят почти 3000 км, Европа видя, че все пак има нещо, по което тези две държави си приличат - футболното хулиганство. Феновете на ЦСКА замеряха с камъни полицаите, охраняващи мача от Лига Европа с уелския ТНС в избликна гняв срещу ситуацията в "червения" клуб. Запалянковците на АИК пък изпочупиха рейса на Левски след гостуването на "сините" в Стокхолм в мач от същия турнир. Оказа се, че и най-добрата икономика и условия за живот не могат да премахнат насилието по стадионите. Но докато ние сме свиквали с ексцесиите по футболните мачове у нас, то скандинавците изпаднаха в потрес от това, което се случи в шведската столица.

Истината е, че силовият синдром съществува навсякъде в Европа и по света. Склонността към насилие и разруха е заложена във всеки човек, във всяка нация, във всяка държава, във всяка епоха, но проявлението ѝ е различно.

Хулиганът обаче винаги ще си остане хулиган, независимо от своята националност. По стадионите винаги ще има хора, които намират отдушник на своите проблеми или просто изпитват удоволствие от агресията към другите - фенове, играчи, съдии, полицаи.

Няма да се изненадам, ако в скоро време бъде публикувана класация за футболното хулиганство. Най-вероятно ще бъдем поставени на някое от челните места, макар че отново ще ни бъде лепнат етикет "неудачници на Европа". Но - този път компания ще ни правят и шведите.

Дали обаче не е по-добре, докато чакаме тази класация, да не вземем мерки за ограничаването на този негативен феномен?

И Швеция - също!

Дамата 21

www.duma.bg

1877 - ЗАПОЧВА ГЕРОИЧНАТА ОТБРАНА НА ШИПКА ПО ВРЕМЕ НА РУСКО-ТУРСКАТА ОСВОБОДИТЕЛНА ВОЙНА (1877-1878), продължила до 26 август. 36-и Орловски пехотен полк и пет български опълченски дружини (5500 души с 27 оръдия) под командването на ген. Столетов удържат със всякакви средства почти 30-хилядната армия на Сюлейман паша до идването на подкрепленията на ген. Радецки. В боевете загиват над 3000 руснаци и повече от 500 български опълченци. Турските загуби се оценяват на близо 10 000 души. На 13-17 септември Сюлейман паша прави последен неуспешен опит да превземе Шипченския проход.

1902 - В СТРАЖИЦА СЕ РАЖДА АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ (1902-1972), ПИСАТЕЛ И ПРЕВОДАЧ.

Следва химия в Софийския университет, но се дипломира в Свободния университет в София (1928). Работи като редактор във в. "Кооперативна просвета" (1932-1944), издателство "Народна младеж" (1947-1952), в. "Литературен фронт" (1952-1953), издателство "Български писател" (1952-1969). Започва да публикува през 1919 г. Сътрудничи на сп. "Нов път", "Червен смях", "Чернозем" и др. След известния разрив с Г. Бакалов от 1925 г. публикува в сп. "Златорог", "Българска мисъл", "Венец", "Детска радост", "Светулка", "Кооперативна просвета" и др. Пише разкази, пътеписи, приказки, както и авторизирани приказки и легенди от българския и чуждестранния фолклор. Автор е на книгите с разкази: "Ръж" (1925), "Жълтици" (1926), "Имане" (1927), "Сребърна ръкойка" (1935), както и на десетки книги за деца и юноши: "Ането" (1938), "Тошко Африкански" (1940), "Житената питка" (1948). Ангел Каралийчев умира на 14 декември 1972 г. в София.

1905 -В С. СУХИНДОЛ, ТЪРНОВСКО, СЕ РАЖДА ПОЛК. ПЕТКО ПОПГАНЧЕВ (1905-1983), ВОЕНЕН ЛЕТЕЦ.

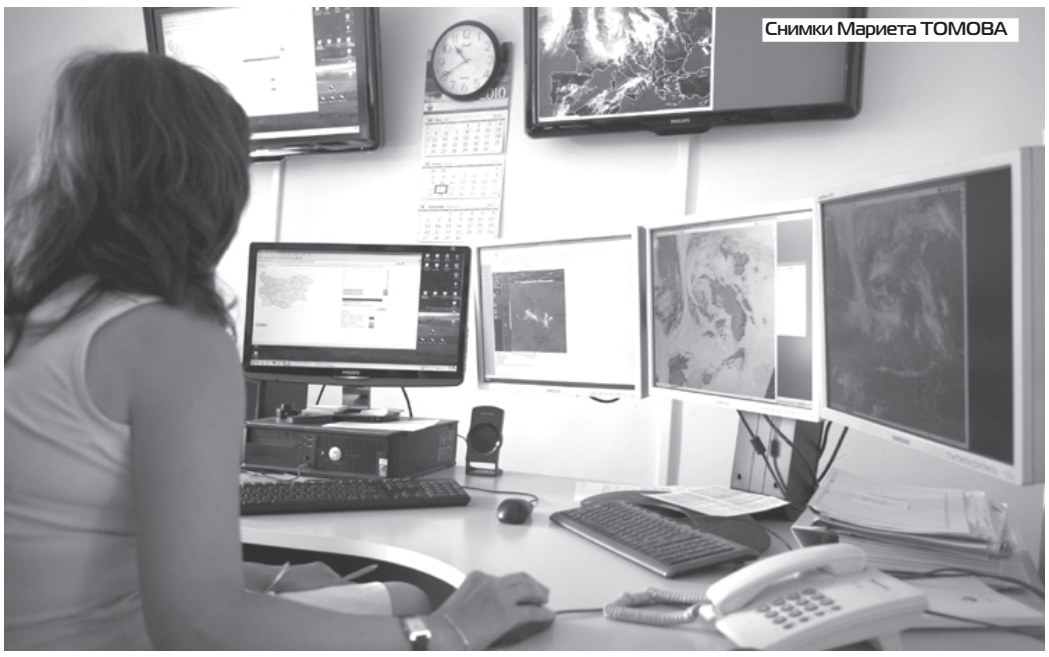
През 1939 г. завършва аероинженерство. Работи като началник на конструкторската служба в Държавна аеропланна работилница - Божурище (ДАР-Божурище) и се изявява като изключителен пилот. Владее до съвършенство техниката на висшия пилотаж и е летец-изпитател в ДАР. Като такъв дава лоша оценка на първия български многомоторен самолет -двуплощника ДАР-4, поради което е прекратена работата по този проект. За цялата си кариера лети на над 1000 самолета, голяма част от които тества като летец-изпитател. По-късно е главен инспектор по теория и техника на пилотирането в щаба на ВВС, зам.-началник по летателната и учебната част във Военновъздушното училище в Долна Митрополия. Бил е старши преподавател по аеродинамика във Военнотехническата академия. Умира на 8 март 1983 г. в София.

1924 - ЗАПОЧВА ПЪРВАТА КОЛОЕЗДАЧНА ОБИКОЛКА НА БЪЛГАРИЯ. На старта пред Народното събрание застават 21 спортисти, които поемат по своя 1833-километров маршрут и правят България четвъртата държава, организирала подобен колоездачен пробег (преди нас са само Тур дьо Франс (1903), обиколката на Белгия (1908) и Джиро д'Италия (1909).

2000 - ОПИТИТЕ ДА БЪДЕ ДОСТИГНАТА ПОТЪНАЛАТА РУСКАТА АТОМНА ПОДВОДНИЦА "КУРСК" СА ПРЕКРАТЕНИ. Водолазите обявяват, че никой от 118-членния екипаж не е оцелял. Атомен подводен ракетен крайцер К-141 "Курск" е атомна подводница. Построена в град Северодвинск през 1992 г. и пусната на вода през май 1994 г. Приета е на въоръжение в руския Северен флот на 30 декември 1994 г., в чийто плавателен състав се намира от 1995 до 2000 г. Потъва в Баренцово море на 12 август 2000 г. в резултат на катастрофа. В официалния доклад от 2000 страници, публикуван в 2002 г. от генералния прокурор на Русия, се прави заключение, че гибелта на "Курск" е предизвикана от учебно торпедо, което се взривило в торпедния отсек. В момента на катастрофата на борда на подводницата се намират 118 човека. Останките на някои от тях по-късно са извадени на повърхността и погребани.

Репортаж

Синоптичката Марияна Попова пред "ветрилото" от монитори в Националния прогностичен център

Хидрометеорологът Богомил Христов със собствени програми обработва данните и предсказва точно наводненията

В НИХМ при БАН:

Въпреки орязания бюджет метеоролозите кроят планове

Скоро в института ще обучат журналисти „да превеждат" научните резултати на разбираем за обществото език

Веселка ВЕНКОВА

В Националния прогностичен център, събиращ цялата информация за времето, заварихме синоптиците Орлин Лазаров и Марияна Попова. Показаха ни първо най-новата си придобивка - огромен екран от система, част от европейската, работеща на територията на България, която показва всички данни и процеси в развитие. Тук разбираме, че където екранът "грее" в зелено (този ден то покриваше цялата страна), няма нищо опасно. Жълтото обаче е първа степен на опасност, а червеното - висока, когато се наблюдават екстремни явления.

Марияна бърза да се скрие от фотокамерата, но Орлин Лазаров е познато телевизионно лице. "Имаме известни възражения, когато презентаторите на прогнозата се опитват да я интерпретират", споделя синоптикът, който от най-младия изведнъж се превърнал в "най-опитния" сред колегите си. Най-популярната "синя птичка" Любка Кумчева отсъстваше, защото я пуснали в задължителната по бюджет неплатена отпуска - по 5 дни месечно. Лазаров не приема комерсиалния елемент при поднасянето на метеорологичната прогноза, но се е отказал да прави бележки и да се ядосва на чуждото невежество. Показват ни и обезшумената радиокабинка, от която получаваме информацията за времето директно от Националния прогностичен център.

Сградата на НИМХ, сгушена в рехава овощна градина на бул. "Цариградско шосе" 66

Съседи на прогностиците са хидрометеоролозите, които следят 44 реки у нас по всички утвърдени европейски модели и не спират да се нервят, че точните им прогнози не служат по предназначение, защото няма кой да ги чува, главно в МОСВ. В отдел "Хидропрогнози" дежурният инж. Богомил Христов беше анализирал вече телеграмите от всичките хидрометрични станции в страната. Снежана Балабанова похвали колегата си, че програмите, с които бързо обработват данните, са създадени основно от него. Според въведените от Христов четири степени на опасност - внимание, повишено внимание, критично и тревожно състояние на реката, Ропотамо при "Веселие" бе в тревожно състояние при гостуването ни, защото някои от притоците й са пресъхнали. Другата река в опасност се оказа Пиринска Бистрица, при която има "нарушител" - ВЕЦ, и при Горно Спанчево, ако е имало риби ще си отидат, прогнозира дежурният. Марица при Белово, където има същия проблем, бе отбелязана с повишено внимание. Смолянска Бистрица пък, която наскоро излезе от коритото си "и бях предупредил, че нещо може да стане, и то си стана", напомни Христов, е под внимание, заплашена сега пък от маловодие. И река Росица при Севлиево, където "нарушителят" - язовир "Александър Стамболийски", е долу в полето, хидрометеорологът бе отбелязал с повишено внимание, защото дебитът й в планината рязко бе намалял.

В Централната метеорологична станция, с много и някои познати ни от училище измервателни уреди, заварихме на смяна Божидара Георгиева. При тях се работи на непрекъснат сменен режим, защото на 3 часа през цялото денонощие се засичат метеорологичните показатели. Там също са сред "потърпевшите" от финансовите рестрикции на кризата. От 12-часова сега смяната е от по 6, но на практика е невъзможно са се спази, защото не може да си на работа от 9 часа, когато в 8.30 вече трябва да си при уредите на полевата площадка, сподели Георгиева, докато ни обясняваше работата на барографа.

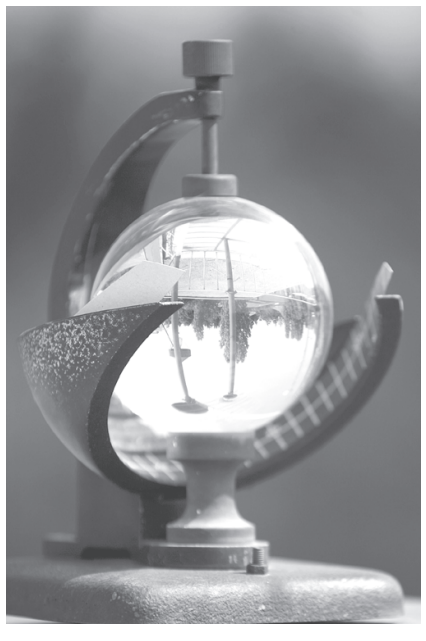
От директора разбрахме, че на 8 и 9 ноември Националният институт по метеорология и хидрология при БАН ще отбележи 120 години от създаването си под патронажа на министъра на образованието Сергей Игнатов. Защо ли? Ами когато била създадена българската метеорологична служба, тя била към Министерството на просвещението. В София ще гостува генералният секретар на Световната метеорологична организация. Специално поканени ще са президентът на СМО проф. Александър Бедрицки, началник и на Руската метеорологична служба, и президентът на регионална асоциация "Шест" и директор на службата в Хърватска г-н Цачич. Международните контакти на метеорологичната служба у нас, а по-късно и на института, имат вековна традиция. Сред най-ползотворните контакти е договорът между България и Националната метеорологичната служба на Франция - "Метео Франс". Много български специалисти са работили там веднага след промените в обществената система. Пръв заминал днешният директор ст.н.с. Георги Корчев - тогава бил научен секретар, а французите поискали човек, който говори езика. Двустранните връзки с НИМХ-БАН продължават и предстои подновяване на договора за сътрудничество, обяснява първопроходчикът. Българските метеоролози активно участват в съвместни колективи, разработвали модели. Пример е зам. генералният директор на института ст.н.с. Валери Спиридонов с оперативния модел за прогнози "Аладин". С него се прогнозира времето над ограничена територия, а версия на този модел днес използват във всички европейски държави.

Сред плановете на директора Георги Корчев след юбилейните чествания са курсове или семинари, още не е измислил формата с журналисти в учебния център на НИМХ. Колегите ще бъдат обучавани "да превеждат" научните резултати на актуален, но по-разбираем език за обществото. Такива планове са разработили отдавна в Световната метеорологична организация и амбициите на новия директор са да ги адаптира към условията у нас. Сред основните цели на учените е да разберат какво интересува крайните потребители на тяхната научна информация, които дори не подозирали за възможностите й. Често точно те формулират интересни научноприложни задачи, обясни Корчев, които с минимални усилия могат да се решат, защото са значими за различни отрасли от икономиката и за живота на страната.

Народът е казал: "Всяко зло за добро!" и е имал право. Защото ако не беше отхапала "голямата ножица" солиден дял от бюджета на БАН и ако парите на НИМХ не бяха орязани с милион и половина лева, та да се чуди доц. Корчев откъде ще намери пари за заплати през ноември и декември, може би не точно сега щяхме да се сетим за неизменните си спътници - синоптиците. Да ви срещнем с тях и да ви разкажем за всекидневието им.

В Централната метеорологична станция Божидара Георгиева ни обясни как работят барометрите

Тази изящна стъклена сфера е хелиограф, уредът, измерващ слънчевото греене

Температурата на въздуха се измерва на 2 м над земята и термометрите са монтирани в познатите дървени "къщички"

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
21 АВГУСТ 2010
ДУМА

Едно наум

Когато най-добрият доктор е морето

Ира ГЕОРГИЕВА

Милиони хора са подобрили здравето си тук или са излекували сериозни болести

Повече от 200 години морската вода и морският климат се използват като профилактично и лечебно средство за различни заболявания. Т.нар. таласотерапия е комплексно подобряване на здравното състояние. Съчетава в себе си въздействието на морския климат, бани с морска вода, морски водорасли, лечение с пясък на плажа (псамотерапия), специална диета с риба и морски дарове, инхалации с морска вода. Всички тези фактори регулират дейността на човешкия организъм.

Закаляване с морска вода

В класическата таласотерапия морските бани и морските вани са основно средство за лечение и закаляване на организма. Освен това морската вода се използва за инхалации.

Всичко необходимо за човешкия живот, или 34 микроелемента, се съдържат в морската вода. Морето е подходящо при хронично рецидивиращи заболявания на дихателните пътища като астма и бронхит; при кожни болести като акне, екземи, невродермит, псориазис; при ниско и високо кръвно налягане; хронични заболявания на двигателния апарат като артрози, артрити; при женски страдания - хронични възпаления на гениталиите, нарушения на цикъла, оплаквания вследствие критичната възраст; при заболявания на вените - флебити и тромбофлебити, наранявания от злополуки и при спортуване, за подобряване на общото здравословно състояние, за закаляване.

При баните с морска вода трябва да имате предвид, че първият ден къпането трае 2 минути, вторият ден - 4 и така до 15 минути, като във водата се стои винаги потопен до шия или пък непрекъснато се плува. Плуването развива мускулите на тялото. Важно е след къпане в морето да не се подсушавате, а да оставите водата да изсъхне на въздуха, защото солта върху кожата я лекува и стяга, а част от нея се поглъща от тялото.

Инхалации с морска вода се препоръчват при алергии и хронични заболявания на дихателните пътища.

Чудото на пясъка

Още древните философи и лекари са познавали лечебните свойства на морския пясък. Псамотерапията (от латински psammos - пясък и therapia - лечение) е продължение на въздушните и слънчевите бани, както и на къпането в морето. Златните пясъци на България са известни в целия свят с лечебните си качества.

При псамотерапията се използва сух и добре нагрят от слънцето морски пясък. Той съдържа силиций, калий, манганови, магнезиеви, калиеви, натриеви и други окиси, съставки от водорасли и елементи на морската вода и значително количество въздух, което обуславя неговата хигроскопичност.

Лечебният ефект на пясъколечението се дължи на температурното и механичното действие върху организма. Финият затоплен пясък прилепва плътно към тялото, като запълва всички неравности и постепенно отдава топлината си. Физиологичното му действие се дължи на неговата ниска топлопроводимост, след като е поел значителна топлина. Пясъколечението не обременява организма, понася се добре дори от болни със сърдечни увреждания, възрастни и деца. Разбира се, преди да пристъпи към лечението с пясък, болният ще трябва да се посъветва с личния си лекар.

Най-подходящото време за пясъчни вани е от 10 до 11 ч. сутринта. Сеансите се правят на морския бряг, като се избира място, закътано от вятъра. Пясъкът се пресява през гъсто сито. Ляга се по гръб и тялото се засипва с нагрят пясък, като се оставят открити само областта на сърцето и главата - тя трябва да остане на сянка под чадъра или се покрива с мокра кърпа.

Пясъчната баня започва с продължителност 10 минути, като всекидневно се увеличава с 5-10 минути, до 40 минути максимално. Добре е да се направят 15 процедури. Техниката на лечение с пясък при деца е същата, но процедурите траят от 5 до 15 минути. След завършване на слънчево-пясъчната баня тялото се изтрива добре със сух пясък, за да изсъхне по-бързо, и чак тогава се измива с топла вода. В следващите 2-3 часа не бива да се къпете в морето и да се препичате.

Баните са особено полезни за деца, преболедували рахит и детски паралич. Лечението с пясък е подходящо за ревматизъм, артрози, ревматоиден артрит, болестта на Бехтерев, след боледуване от остър ставен ревматизъм, навяхване, изкълчване, тендовагинит, травми, контузии, бурсит, ишиас.

Псамотерапията действа болкоуспокояващо, засилва потоотделянето, стимулира окислителните процеси в организма, нормализира работата на бъбреците.

Слънчева баня за очите

При изгрев слънце се прави ултравиолетова слънчева баня на очите. С отворени очи посрещаме слънчевия диск до оформянето му, с продължителност около 1 минута, т. е. докато е приятно на очите. Тази слънчева баня е много полезна при слаби очи, късогледство и др.

След тази ултравиолетова баня, ако човек страда от друга очна или кожна болест, той продължава да нагрява лицето си (но със затворени очи) още 30 минути, като при ушни болести нагрява по 5 минути всяко едно от ушите. Същото правило важи и за тези, които страдат от гръдна или вътрешна болест, включително и всички кожни заболявания. Тази ултравиолетова баня е не само отлично козметично средство, но и действа лечебно при всички видове болести по кожата и тялото.

Полезно е да се направи и слънчева баня на гърба. Тя ускорява жизнените процеси в организма, като синтезира по естествен път витамин D, необходим за борба с рахита и за преодоляване на други болести и укрепва нервната система.

След тези ултравиолетови бани е добре човек да ходи бос по брега (за укрепване на нервната система). След това да направи 10-20 дълбоки вдишвания през носа на йодните пари с бавни издишвания през устата (в стоящо положение), последвани и от 10 кръстосани дишания през всяка ноздра.

Дълбоки вдишвания - бавни издишвания

Слънчево-въздушни бани е най-добре да се правят до 9 ч. сутринта. За целта човек трябва да се разхожда по бански костюм по морския бряг и от време на време да прави дълбоки вдишвания с бавни издишвания и леки гимнастически упражнения. Всичко това укрепва тялото и нервната система и поддържа оптимистично настроение, особено важно за здравето.

На всеки 5 минути сменяйте положението

На всеки 5 минути трябва да се сменя положението на тялото, за да не изгори кожата: 5 минути се пече тялото отпред, 5 минути - отзад, 5 минути - лявата страна, 5 минути - дясната.

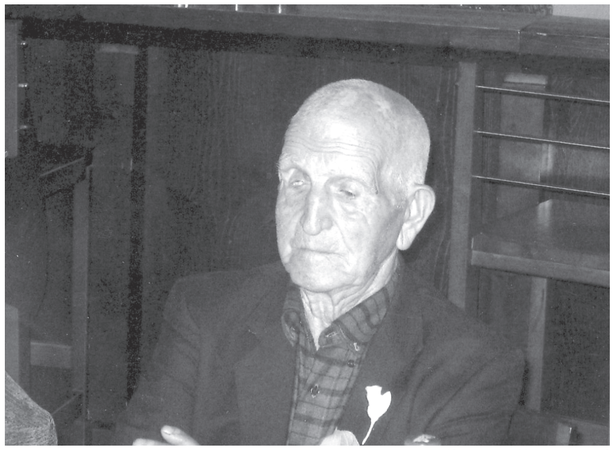
Водорасли за ревматизъм и атеросклероза

Те са от голяма полза за болните от ревматизъм и различни парализи. Тялото се покрива с мокри водорасли и лежите, докато изсъхнат. Могат да се покрият и с тънък слой топъл пясък.

Тези бани предпазват от слънчев удар, нервни разстройства, отслабване на паметта и преждевременна атеросклероза.

Като енциклопедия е дядо даже и на 102 години

Рецептата за дълголетие търсете в добротворството и труда, поръчва Костадин Хаджистояновв с кирка в ръка дори на тази възраст

Костадин Хаджистояновв

Ирин Пирин планина

Очарованието на Банско

Иванка ИВАНОВА

Покрай чудните фестивални джаз вечери Банско ми поднесе и срещи с българска красота, съхранен възрожденски дух, незабравими раздумки с мъдростта на пиринци. Ще помня дъхавите цветя край половинвековната дърворезбена маса, събрала в онова утро четири поколения Хаджистоянови.

Слушах благата приказка на 102-годишния българин с благодарност. Преди това, когато запитах за къщата му, млада жена посочи:

- Ей го къде е - помага за надстройката.

А той остави кирката, сне каската си и ме здрависа:

- Аз съм Костадин Иванов Хаджистоянов. Дядо Дине, Динката, ако не речеш, кой ще се сети за мен?

Разтвори гостолюбно портата да вляза. Снахата Величка бързо поднесе кафе, току-що откъснати ябълки. Най-първи пред репортерския ми диктофон занарежда правнукът:

- Казвам се Благовест и наесен ще съм второкласник.

Искам да стана гений като Айнщайн

Смаяна от изреченото име, непознато впрочем на мнозина, питам малкия отворко знае ли кой е Айнщайн, а той уверява:

- Да, голям учен е бил, гений, направил много открития за целия свят. За да стана като него, от малък трябва много да уча, да ям риба - тя много помни и има фосфор - приключва засега представянето си правнукът.

А дядото нарежда:

- Добри деца - син и дъщеря, отгледахме с майка им Магдалена, Бог да я прости, помина се на 76 години. Радост на старини са ми и те, и техните деца, внуци. Иван е при мен с неговия син Сашо, снахичката Мария и двете правнучета. Всички са ми работливи.

Вплита приказка и Величка:

- Покрай такъв справедлив, трудолюбив свекър може ли да не си работлив, уреден стопанин. Баща ми ни е разказвал как през есента на 1912-а дошли български войници да освобождават Пиринския край от турско робство. Свалил войник фесчето от главата му и с щика го пробол - от днес тук е българско! Свекърът не помни Освобождението - бил е на 4 години тогава.

Синът Иван притуря:

- Жива история на Банско доскоро бе учителят Георги Ушев. Разказваше за поука интересни случки от миналото, когато е било робия, за гладните години. И за войните. Случихме на учители като Ушев, с вещина ни учеха. Радваха се на учениците си. Имаше в ония години човещина, добрина, почтеност в отношенията между хората. За баща ми какво да кажа, и за мен, като всеки син, остава най-добрия пример в живота. Има ли, няма ли рецепта за дълголетие, не зная.

Може Господ да му помага

за честността, че е здравомислещ, с щедро сърце. Видяхте как на 102 години работи на строежа. Нещата се наредят с благост, пословично трудолюбие. Е, понякога е строг, но винаги - справедлив.

Дядо Дине слуша синовната похвала, посръбва от кафето, приканя да си вземем ябълки, бонбони и на молбата ми да разкаже за себе си споделя:

- Не помня баща си, на 2 години останах сирак. После майка ми повтори. Заведе нас със сестра ми, завари 2 деца, придоиха се и други. Мизерно детство, от малък тръгнах да чиракувам. Сиромашия, гладория, войни - Балканска, Европейска, борят се партии коя да надделее - такъв живот не е за припомняне. Имах желание да уча, преминах с много добри бележки в III клас по старому, сега - VII клас. В онова гладно следвоенно лято се разболях и дотук останах с ученето. Мъка голяма бе и войниклъкът, и годините на запас. Младите днес ни в книга прочитат, ни по телевизията могат да видят какъв ужас е войната. Господ ме е чувал, не съм раняван през запасняшките години. Не ги помня с добро. Оставил си дом, жена, деца, водят ни военните командири по чужди краища. През 1939 г. бяхме на турската граница, 1941 - в Сърбия, мина 1942-а и 1943-а ни лашнаха в Гърция. Там вече дочакахме 9 септември. В Гърция уж трябваше да гоним партизаните им, ама ние бяхме снизходителни към тях. Едни други се пазехме, та тъй останахме живи. Обърках се нещата с изтеглянето на германците. След 9 септември отначало нямаше работа. А я имах майсторство по кожарство и седмина образувахме кооперация "Мешина". С кожарство се занимавах до пенсиониране. Десетина станахме в "Мешина", а задължения много. Обиколих цяла България, закупувайки кожи.

Много, много хубава ни е България

Видях и Сърбия, Гърция, но най-хубаво, мило ми е в Банско. Ходиш къде ходиш по войниклък, по работа, пак у дома се прибираш. В Банско съм роден, тук живея. Кога русналите минаха на път за Гърция, чудеха се, че всичко имаме - лековити треви, ядене, кристални води, чист въздух...

Реди с бистър ум, памет, неподвластна на столетието, старейшината на рода. Знае се, че особена реч е банскалийската. Заговорят ли те пиринци, трудно ще ги разбереш. А уважаваният от целия град Динката литературно се изразява, както казват стари хора - сякаш по книга чете. Забележете как с едно изречение живота си представи:

- От работа нийде до днес не съм се лишил.

Сиреч не работиш ли, от нещо свято се лишаваш, празен е животът ти. С какво ли не се е захващал - и по горите бил, и в ТКЗС-то влязъл след пенсиониране. В керемидарницата на Иван Сирлещов що години изкарал. На полето. Приел от малък, че скръстиш ли ръце, отписваш бъдещето си. Тъй и децата си не с много думи учил да се трудят честно.

- Достатъчен им бе примерът, сговорът с майка им и те разумни, добри в работата, семейства станаха - обобщава дядото.

Синът Иван, приласкал бъдещия български Айнщайн, допълва спомена за майка си:

- Мама, лека й пръст, пееше много хубаво. Какви седенки по женски събираше у дома.

Запаметил съм зимните вечери край огъня

Жените от махалата коя с хурка, коя с плетиво песен след песен редят. Пък смях, пък хумор. Хубав, топъл глас имаше мама. Сестра ми Мария, майка на зам.-кмета на Банско Лазар Захов, също от малка е песнопойка.

- И по хумора бе Мария - притуря сладкодумно Динката. - Имаше в града ансамбъл за народни песни, къде ли с него тя не обиколи.

Не чака покана за разговор и снахата:

- Много се обичахме със свекървата. Разумна, оправна, къщовна жена бе, всичко й идеше отръки. Една дума напреки не си рекохме, спокойно живяхме с нея. Тъй днес е със свекъра. Да си дойдем на приказката за песните, празниците. Например в техникума, дето е завършил Иван, имаше двама млади учители-братя. Не пропускаха 24 май да не изненадат банскалии с физкултурна програма. Какви културни програми имаше също, а манифестациите за нашите букви! Кой ще пренебрегне такъв празник. Пък днес големият внук Иван вика: "Бабо, 24 май е почивен ден." Откога стана почивен ден, от какво си почиват - от науката ли? Как езикът се обръща да наречеш почивен ден точно 24 май. Де ги ония години с песните, цветята, портретите на Кирил и Методий, ученическите манифестации. Голям празник си остана и покрай децата. А сега какво - почивен ден...

Заглеждам се в цветята на Величка, а тя ме развежда и на цветята на снаха й да се полюбувам:

- По-майсторка е от мен, по-хубави са цветята й - хвали свекървата вкуса на първоначалната учителка Мария Стоянова. Включва и тя свои щрихи към портрета на обичания старейшина:

- Като енциклопедия е дядо. За каквото и да го заговориш, ще намери блага дума за поука, да отдели доброто от злото. Образна е речта му, на място всичко точно поставя. Не спира да ни удивлява.

И от политика отбира, не пропуска новините

по телевизията, зачита и вестниците. Късмет, щастие е да се живее в този български дом. Децата ми Благовест и Иван обожават прадядо си. Помнят и те мъдрите му напътствия да сме добри, разумни, да сплотяваме семейството. Да ценим това, което имаме, и да се радваме на постигнатото лично от нас. Каквото и да ни струва, да опазим доброто си име. Дядо спирка в работата няма, правим му забележка да си почива, 102 навършва на 20 август, а той отвръща, че не му иде със скръстени ръце да стои...

Подавайки и на Мария ябълка, дядо Дине отново се включва в общия разговор:

- Деца, цял живот радост от работата усещам. Получа заплатата, има за децата, макар и малко подаръчета, има и за жената, къщата. Скромни са били желанията ни и честни. Не съм се отказвал от работа. Сега се хваля с труда на децата, внуците, гордея се. Да са здрави пара да получават, умни да растат правнучетата. Натъжавам се, когато гледам как някои хора не са на мястото си, ама имат претенции за богатство. Него ще вземеш ли, когато забие и за теб черковната камбана. Не е бивало да не съм на място. И друго зная - лошото да забравяме, хубавото да остава, да ни помага... Питаш кога животът ми е бил най-хубав. Е, на младини, разбира се. Работиш с желание,

не стъпваш по пътя, а сякаш летиш

Млад, здрав си, това е богатство. Младините ми минаха между войните, появиха се партизаните. Дочакахме и 9 септември 1944 г. и животът ни се промени. Имаше работа за млади и по-стари. Ученето стана без пари. Заболи те пръст, тичаш при доктора и той без пари те преглежда. Намирам за най-важно как наученото стана безплатна. А сега искаш ли да учиш - пари, и то много пари давай. Не помня някога в Банско къща да се е ключила, а сега какво показва телевизията - кражби, убийства, измами. Защо бе, хора, защо ставате лоши, завистливи? На какво децата, внуците си учите? - с болка се чуди столетникът на Банско.

Аз пък търся рецептата за дълголетието му.

- Ха-ха - смее се дядото.

Зарадвала го за стогодишнината поздравителната телеграма на президента Георги Първанов, огромната торта, като масата, около която сме приседнали под навеса, поднесена от общината в родния му град. Впрочем масата е първата самостоятелна дърводелска направа преди повече от половин век на сина Иван, когато е бил ученик.

Препоръката на дядо Дине за векуване

е да си добър към хората, табиетлия в работата. Не признава диети, болести не знае. Влязъл в болница в Благоевград за първи път заради окото си. С другото и книга прочита. Признава за най-здравословна храна банската, тази, която сам си произведеш в овощната, зеленчуковата градина, на лозето, в задния двор с кокошките, с прасето.

- Никога в живота си цигара в уста не съм слагал, лоши мисли в сърце не съм крил - лошотията съкращава дните - допълва мъдрият българин.

Колцина ще се замислят над спокойните му напътствия, над равносметката за век похвален живот.

- И ние, децата, внуците, цигара не палим. Пийваме за здраве, за кеф, особено зиме, чашка двойно препечена домашна ракийка, домашно червено винце - казва синът Иван и аз се питам дали и това не е тайна на дълголетието. - Лекарите са смаяни, че баща ми сутрин и кафенце сръбва, за апетит и дезинфекция прибавя най-много 40-50 грама от гроздовата. Услаждат му се сланинка, фасулец - кога постен, кога с мръвка. Мерят и не вярват докторите на апарата - как на тия години поддържа кръвно на младеж

на спортист от 135-140 на 85. При тежките и продължителни пирински зими се позакашля 2-3 дни, но щом гавръте греяна ракийка с медец и чер пипер, греяно винце и... дотук с настинката. Любопитното е, че медицината нарежда това да не се яде, онова също вреди, диети, режими да се спазват, алкохол, свинско са под забрана, а баща ми със стоте надхвърлени години опровергава всички предписания... Роден съм в Банско през 1933 г. и всичко, което постигнах, започвайки от средното техническо образование (той ми отвори очите за книгата, ученето), на него, на опита, добротата и мъдростта му дължа, на усета му за справедливост и трудолюбие. Ден без работа покрай него и ние не оставаме. Големият внук, подновил името ми, ученик на 16 години, вече е признат специалист по компютрите, златни ръце има и каквото подхване, с мерак го върши. Значи примерът на баща ми и нас е прихванал... Казва ни: "Не съм усамотен на тия години да не зная какво става по света." Учи ни, че животът е низ - кога работа, кога малко почивка. Да помагаме не само на децата си, а и на добрите хора...

И отново дядо Дине се включва в общия разговор:

- По ми е драго да се движа, нещо да подхвана, отколкото пред телевизора да легна.

Харесва ми, когато предават народни песни

хора. Не съм песнопоец като моята Магдалена, но сърцето ми трепти, трепти, засвирят ли нашенските, македонските мелодии. Не ми харесват, няма сърце, сълзи от радост или мъка в днешните песни - чалга ли, как им викат. Хубаво, драго ни е, кога родът по празник или без повод се съберем, почнем спомени, чукнем чашките за здраве и берекет, кой има глас - запее. Това е то да гледаш добро семейство, да помниш откъде си, да не се срамиш... Прекаляваш ли в нещо, разболяваш се. Който хич не пийва, също се разболява, оти ракийката е полезна - смее се на изпроводяк дядо Дине.

Кани отново да им гостуваме, че сега и него, и останалите в семейството съм изненадала, едва скоросали ръцете си, варосани от строежа, да измият, не успял добре спомените да развържем. Не ме запознал с цялата фамилия Хаджистоянови...

Живот и здраве, столетнико мъдър, дано и на 103-ата годишнина пак се срещнем!

Баба, дядо и внук

На софрата с част от рода

Бъдещият Айнщайн на бебешка възраст в скута на дядо Дине

Неувереността в себе си

Тя най-често се заражда в детска възраст, но е резултат от неумение да се оценява обективно живота

Има изследователи, които обясняват липсата на увереност у човека в собствените му сили и способности с това, че в кората на главния мозък на такива хора процесите на задържане преобладават над процесите на възбуждане.

Неувереността в себе си не само дава начало на цинизма при подрастващите, според специалистите най-вече заради нея възниква браковете между 50-годишните “чичковци” и 18-годишните момичета, но тя буквално блокира способностите на човека, пречи му да се самоизразява и дава началото на много отрицателна постъпки.

Тази неувереност може да бъде причина и за силна зависимост от чуждото мнение, когато чуждите интереси и оценки изглеждат по-значими от собствените, а всяка собствена постъпка се оценява през очите на другите. Одобрение се търси от всички - от близките до случайните пътници в трамвая. Подобен е например случаят с ревнивите, които се измъчват от единствения страх - да не се окажат по-лоши от съперника, който е предпочетен.

Неувереността в себе си може да се прояви в различни моменти, когато човек си поставя цели, когато планира действията си, когато оценява нещо извършено. Тя често се формира още през детството, когато знанията за света и за себе си се състоят от чужди оценки, а не от реални факти.

Ако например учителката в детската градина определи детето като затормозено и майката го пита: “защо си такъв?”, неувереността вече е налице. Тя пуска корени и когато е претърпян някакъв неуспех. Всички преживяват неудачи или чуват отрицателни оценки за себе си, но не всички се стресират от това.

Някои специалисти смятат, че неувереността в себе си възниква, когато човек не умее да се адаптира към живота, не е способен правилно да си

поставя цели, да ги съотнася с външните обстоятелства и позитивно да оценява своите резултати.

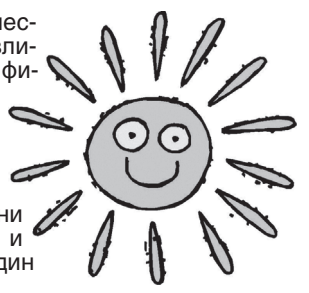
Какво да се прави?

Психолозите препоръчват да си спомним за момент от своя живот, когато сме били уверени в себе си и да се постараем да запазим това усещане с помощта на самовнушението. Освен това могат да се анализират собствените страхове: страхът да не бъдеш разбран, страхът от критика, страхът от привличане на вниманието, страхът от собствената непълноценност. Повечето тренинги за увереност в себе си се базират именно на това.

Уверените хора

Андре Салтер, един от първите изследователи на неувереността в себе си, описва способностите и качествата, които притежава увереният човек, ако ги имате и вие, няма от какво да се притеснявате: емоционална реч и способност открито да се изразяват или описват чувствата. Способност да се назовават нещата със собствените им имена, без те да се смегчават или украсяват; съответствие на значението на речта на говорещия на неговото невербално поведение; умение да се изразява собствено мнение без съобразяване с мнението на околните; уверените хора изслушват похвалата в свой адрес без стеснение; способност към импровизация, игра и спонтанен израз на чувствата.

Фигурата се променя според сезона

Не само диетите и физическото натоварване оказват влияние върху формирането на фигурата. Промените в нея зависят и от сезоните.

Канадски учени от Университета в Торонто установиха, че сезонните изменения карат подкожните мастни наслоения да се преместват и това променя фигурата по един или друг начин.

“Сезонната миграция” на мазнините, според изследването, е свързана с промените на нивото на тестостерона в кръвта. С настъпването на лятото нивото му в човешкия организъм се повишава. Затова например много жени смятат, че през летните месеци са по-малко привлекателни. Канадските учени твърдят, че именно нивата на тестостерона стават причина мазнините да се преместват през този сезон към талията.

Човек е програмиран да помни по-лесно лошото

Защо хората помнят по-добре събитията, предизвикали у тях негативни емоции, отколкото тези, които са им доставили удоволствие?! Един възможен отговор на този въпрос дават група американски психолози под ръководството на Елизабет Кенсингер.

Според тях емоционалното отношение към конкретното събитие в голяма степен определя доколко подробни са спомените за него. Например хората, станали свидетели на катастрофа, пожар, престрелка, могат да опишат в детайли сблъсъка, огъня, оръжието, но не и околната обстановка.

Това не се определя от факта какво е било в центъра на събитията и кое в периферията. Изследването на функцията на мозъка показва, че колкото по-активно работи предната му част, тази, която е разположена непосредствено зад челото, толкова по-добре човек помни детайлите, свързани с емоционалната страна на събитията, твърдят учените.

По мнение на психолозите паметта за негативните събития е своеобразен защитен механизъм, заложен от самата природа, тя дава възможност за по-адекватна реакция, ако такава случка се повтори. Затова и човек се съсредоточва повече върху онова, което представлява за него заплаха.

Нашето облекло е нашето лого

Няма значение колко си талантлив или упорит, ако не познаваш правилата, няма да успееш. Модните стилове се менят, възрастта също, фигурата се променя. Живеем във визуално общество. Как се обличаш, означава кой си и къде искаш да стигнеш. На пазара на труда е много важно как сме облечени. На първа среща се съди 55 на сто по облеклото ни, 38 процента по това, как звучим, и едва 7 на сто по това, какво говорим за нас. Най-силното впечатление се създава в първите 7 секунди. Няма точни правила за бизнес код, но има основни типове бизнес облекло.

Корпоративен тип

За мъжете: класически костюм, риза, вратовръзка, затворени обувки.
За жените: костюм от 3 части - сако, пола, панталон, или рокля със сако, риза или блуза, затворени обувки със средно висок ток около 5 см.

Бизнес тип

той е между корпоративния и casual.
За мъжете - панталон и сако, различни по цвят, без вратовръзка.
За жените - пола, панталон, блуза, блуза с жилетка, пуловер, обувки или ботуши, поло и жакет. Бизнес casual - или в петък - без сако.

По-малко бижута е най-добре

Бижутата не трябва да са много. Най-подходящи към бизнес кода на облеклото са перлите. Само един пръстен и една халка. Злато и сребро се комбинират. Не трябва да се вижда марката. В офиса не се носят фамилни антични бижута, нито пък дрънкащи гривни. Мъжът може да има пръстен на безименния пръст или халка. Но никакви гривни и ланци, те говорят за ниско самочувствие. Коланът трябва да подхожда на обувките. Чантата - да е в различен цвят.

Разликата между любов и секс

Хората често определят, къде на шега, къде сериозно, новата любов като психично заболяване, примесено с мания, слабоумие и измама. “Обясненията” обикновено са от типа на това, че тя отделя хората от техните приятели и роднини, внушава им несвойствен модел на поведение, като натрапчиво звънене по телефона, серенади, безсъние. Ако състоянието наистина е такова, от научна гледна точка то напълно може да се приеме за психоза.

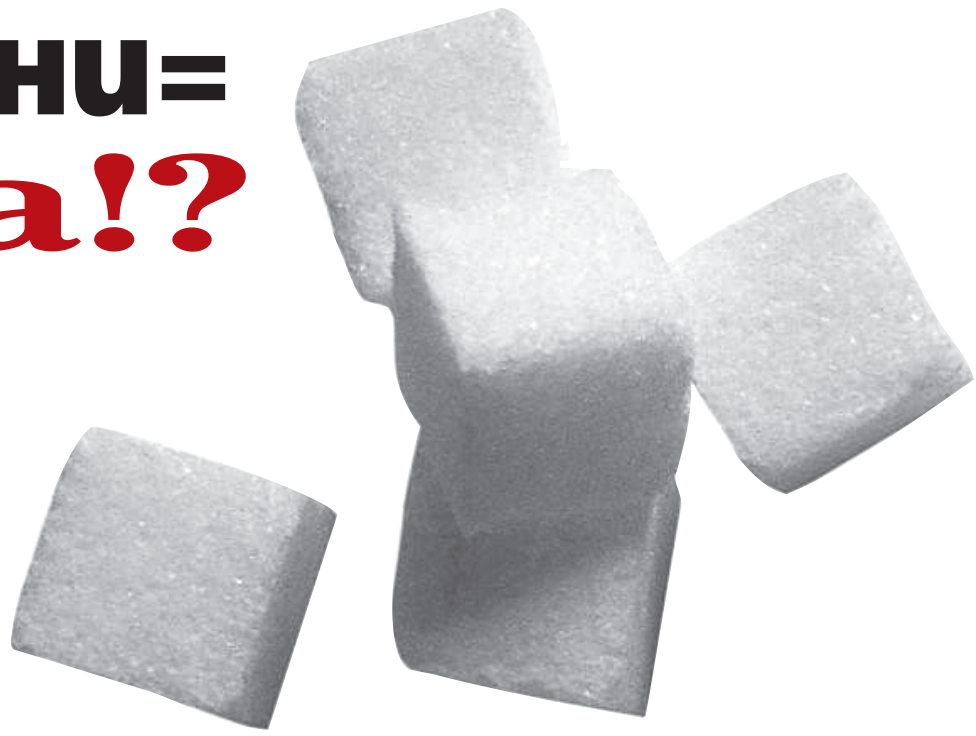
Учени-невробиолози от САЩ за първи път направиха сканирано изображение на човешкия мозък във фазата преди любовният роман да влезе в своя “бонбонено-букетен” стадий и преди да е дошло времето на съвместните планове за прекарване на отпуската.

Учени от университетите на Ню Йорк и Ню Джърси след анализ на направения снимков материал доказват, че романтичната любов е биологична потребност, далеч различаваща се от сексуалното желание. Тя е много по-близка до такива чувства като глад, жажда, необходимост от наркотици, отколкото до емоционалните състояния като възбуда или страст.

Данните от сканирането на мозъка показват, че според степента на задълбочаване на отношенията невронната активност, свързана с романтичната любов, също търпи значителни промени.

„Леките” храни= 0% полза!?

Захарта отдавна е обявена за бялата смърт, а всички са убедени, че от мазнините се затлъстява. И хората, загрижени за своето здравословно хранене, са примамени от т.нар. “диетични” тортички, сладко с фруктоза, дъвка с ксилитол, чай с подсладител, мляко с 0 на сто масленост.

Мазнините и захарта в днешно време традиционно се смятат за врагове на стройната фигура и здравия организъм, но преди да се реши кое е по-добре: обезмасленият продукт със захар или продуктът с мазнини без захар, си струва да се разбере какво крият в себе си т.нар. “леки” продукти.

За мазнините

Обезмаслените продукти всъщност са различни - от продукти само с намалено съдържание на мазнини до напълно обезмаслени. Най-често се обезмасляват млечните продукти, които в сравнение с другите наистина съдържат по-малко животински мазнини. На пръв поглед поне според битуващото мнение употребата на обезмаслен продукт е гаранция за здраве и добра фигура. Но съществуват няколко уловки -

Обезмаслен не значи диетичен

Човешкият организъм е устроен така, че за него най-вкусна е мазната храна. Затова обезмасленните продукти приличат на пресните - не засищат. За да станат по-вкусни, производителите увеличават съдържанието на захар и други въглехидрати в тях (следователно увеличават и калориите), което не ги прави по-полезни. Известно е, че от наднорменото количество въглехидрати се пълнее не по-малко, отколкото от мазнините. Научни изследвания потвърждават, че организмът, лишен от мазнини, превръща в мазнини голямото количество въглехидрати - за запас.

Размерът има значение

Средностатистическият потребител смята, че колкото по-обезмаслен е продуктът, толкова в по-голямо количество той може да се яде. Обезмаслените продукти лошо задоволяват глада и засилват апетита (мазната храна засища много ефективно), така че в действителност илюзията, че се консумират полезни продукти, се съчетава с постоянен естествен глад. Преминавайки на продукти с понижена масленост, според изчисленията ние изяждаме два пъти повече, отколкото ако сме на обикновен режим.

Без мазнини няма живот

Въпреки всички съществуващи митове и факти мазнините са жизненонеобходими за човешкия организъм. Те участват в образуването на хормоните и жлъчните киселини. При техния недостиг възниква риск от импотентност при мъжете и нарушения в половата система при жените, а освен това се влошава състоянието на кожата и обмяната на веществата. Някои витамини (А, Д, Е, К) са мастноразтворими, т.е. те просто не се усвояват без мазнини.

Фалшиви мазнини

В хранителната промишленост съществуват заместители на мазнините, които съдържат по-малко калории. Молекулите на тези съединения са твърде дълги и затова не се усвояват от организма. Заместителите на мазнините не се продават в магазините - те се използват в производството на чипсове, замразени торти, обезмаслени продукти. Употребата на някои заместители води до появата на разстройство, други възпрепятстват усвояването на витамините, а трети сами по себе си са безвредни, но затова пък способстват за преяждането.

За захарта

Заместителите на захарта, които са много по-популярни в сравнение с всички обезмаслени продукти, се делят на две групи.

Към първата се отнасят натуралната фруктоза, сорбитолът, ксилитолът, плодовите сиропи и още 16 съединения. Те, както и захарта, са доста калорични, а по своята степен на сладост надминават захарозата от 1,5 до няколко хиляди пъти.

Към втората група спадат синтетичните подсладители или хранителните добавки: захарин, аспартам, ацесулфам, цикламат, сукралоза и други. Те са по-сладки от захарозата средно сто пъти, но повечето от тях не съдържат калории. Повишената сладост ги прави предпочитани от производителите на хранителни продукти, а липсата на калории - за хората, стремящи се към отслабване.

Диетолозите и лекарите са категорични, че всекидневната употреба на 100 г захар не вреди на здравето на човека. Но затова пък споровете за опасността от заместителите на захарта не утихват и потребителят много трудно може да направи своя правилен избор.

Най-известните й заместители

Фруктозата, която е абсолютно натурален продукт, съдържащ се в плодовете. Тя е много по-сладка от захарта (захарозата) и позволява малко да се намали калоричността на продуктите. Фруктозата е полезна и за децата, и за възрастните, за нейното преработване не е необходим инсулин и затова тя и подходяща за диабетиците. В сравнение със захарта тя понижава с 30% вероятността от кариес. Вредата от фруктозата може да е само една - нейното прекалено голямо количество способства за напълняването.

Ксилитолът (Е967) и сорбитолът (Е420) са растителни заместители на захарта. Те са по-малко сладки в сравнение със захарта, но са с висока калоричност. Използват се в производството най-вече на диабетични продукти.

Захаринът (Е954) е 500 пъти по-сладък от захарта. Това е един от първите заместители на захарта, създаден в края на XIX век. Първоначално той широко се използва в хранителната промишленост, но след това дори бива забранен в някои държави. В момента в Европа е разрешен, при условие че на него изрично е изписано “предзвиква рак при лабораторните животни”. За последствията от употребата на захарин при човека все още нищо точно не може да се каже, но ако се прекали с него, подсладената храна придобива неприятен горчив привкус. Неговата безопасна дневна норма е 5 мг на 1 кг тегло.

Цикламатът (Е952), който е 30 пъти по-сладък от захарта и се използва за неутрализиране на горчивия вкус на захарина, се смята за канцероген и е забранен в доста страни, включително в САЩ. Той не се препоръчва за бременните жени, децата и хората с болести в бъбреците. Препоръчителната норма е 11 мг на 1 кг тегло.

Аспартамът (Е951) е сладката основа на всички газирани “лайт” продукти и е най-популярният заместител на захарта в хранителната промишленост. Споровете около него са свързани с метанола - продукт на разпада на аспартама, който се трансформира във формалдехид (един от канцерогените от клас А). Повечето учени смятат, че при спазване на правилната дозировка (30-40 мг на 1 кг тегло) аспартамът не може да предизвика рак, въпреки че неговата продължителна употреба води до безсъние и главоболие. Той е забранен за деца под 4 години.

Ацесулфам К (Е950), който е 200 пъти по-сладък от захарта, все още не е затвърдил своята репутация. Той се използва най-често в смес с аспартама - първият дава моментната сладост, а вторият - усещането за сладост след това. Известно е, че може да предизвика алергия и затова препоръчителната дневна норма е около 8 г на 1 кг тегло.

Сукралозата (Е955) е най-безопасният и най-скъп изкуствен заместител на захарта, който е подходящ също и за деца, и за бременни. Дневната норма е 5 мг на 1 кг тегло. Поради това, че е скъпа, сукралозата почти не се използва в хранителната промишленост и не се продава в аптеките.

Колкото и да е странно, но съвременните изследвания показват, че некалоричните заместители на захарта увеличават шансовете за напълняване. Организмът, получавайки вкусов сигнал за постъпването на сладко (т.е. глюкоза), “включва” производството на инсулин за нейната преработка. Но глюкоза в заместителите няма. И калории няма. Излъганият организъм, настроил се за получаване на енергия, започва да я изисква с удвоена сила, т.е. човек изпитва сериозен пристъп на глад. В резултат на това той яде повече, отколкото би изял в норма без раздразване на апетита със сладките заместители.

Жена е с любовника си в леглото. Влиза изненадващо мъжът й и крещи:

- Какво правите в леглото ми?

Жената към любовника:

- Казвах ти, че е глупак.

☺

В аптеката.

- 50 презерватива, моля.

- Имаме само 48.

- Добре, нека да са толкова, но да знаете, че ми разваляте цялата вечер!

☺

Две приятелки си говорят:

- Твоя приятел наистина ли е толкова богат, колкото разправят?

- Да, излизаме вече година, а той още има пари.

☺

- Каква е разликата между организираната престъпност в чужбина и България?

- В чужбина организираната престъпност се занимава с рекет и измами.

- А в България?

- Организира предизборни кампании.

☺

Старшина се прибира късно вечерта и вижда, че малкото му момче още не е заспало:

- Ти още ли не си легнал, знаеш ли кое време е? Бързо в кревата!

- Тате, искам да гледам слончетата как тичат.

- Никакви слончета! Лягай си, че е късно вече!

- Моля те, тате, искам първо да гледам слончетата.

- Е, добре, ама после лягаш.

Излязъл бащата, отишъл до поделението, той живеел отсреща, събудил ротата, изкарал ги на плаца и наредил:

- Слагайте противогазите и направете две обиколки на плаца и побързо, че синът ми утре трябва да става рано!

☺

Говорят си две приятелки.

- Как се запозна с мъжа ти?

- Беше много романтично. Веднъж паднах от кея и вече почвах да се давя, когато един млад мъж скочи към мен да ме спасява и почна и той да се дави. А като ни извадиха, се оженихме.

☺

- Защо Мария не се омъжва?

- Чака идеалния мъж.

- И какъв трябва да е идеалният мъж?

- Да иска да се ожени за нея...

☺

Началник към секретарката си:

- Това, че пишете любовни писма в работно време, някак си мога да го разбера, но защо ми ги давате да ги подписвам?

☺

Връща се мъж порано от командировка, а на жената любовникът е в командировка. И самата жена също. А мъжът се е върнал порано, за да отиде при любовницата. Обаче любовницата и тя в командировка. А у тях мъжът й с любовница, която пък се върнала по-рано от командировка...

Ето в колко динамично време днес живеем!

☺

Един неграмотен ескимос пита местния свещеник-мисионер:

- Ако въобще нищо не знаех за греха, нито за Бог, щях ли да попадна в ада?

- Не - отговоря свещеникът.

- Тогава защо ми разказахте всичко това?

☺

Блондинка е в чакалнята на ветеринарния кабинет с кучето си и го успокоява:

- Не лай така! Виж там също чака една котка за доктора и не лае!

☺

Супер ревнивец:

Командирът на екипажа на самолета да подозира, че стюардесата му изневерява с автопилота...

☺

В парка едно куче неочаквано ухапва една жена. Сконфузена собственичката на кучето обяснява:

- Обикновено моето куче е много добро, но вероятно вашият парфюм е като на свекърва ми...

☺

Знаете ли, че:

Да отидеш на море е просто едно оправдание за хората, които иначе ги е срам да пият от сутринта.

☺

Супер скромна:

Тя беше срамежлива, тя беше притеснителна, тя беше скромна... и затова свенливо сложи крака върху раменете му!

☺

Психиатър пита пациентка:

- Кажете, а няма ли във вашето семейство случаи на мания за величие?

- Понякога мъжът ми твърди, че той е глава на семейството.

☺

Двама си говорят:

- Извади ли документи на кучето си?

- Аз моите не мога да извадя, ти за кучето ме питаш...

☺

В чудния свят на опера-та:

Безспорният и неоспорим закон на музикалния свят изисква немският текст на френска опера да се изпълнява от шведски певци и да се превежда на италиански за удобство на англоезичната аудитория.

☺

- А как се грижите за гърдите си?

- За тях се грижи моят приятел!

☺

Приятелки си говорят, преди едната да замине на почивка на морето:

- Така значи, получи се при нас любовен триъгълник... Сега ми е ясно защо купи тместна палатка!

- То всъщност аз исках да купя шестместна...

☺

От КАТ днес са предложили освен знака "Бебе в колата" да стане и задължителен знакът "Силикон в колата" за коли над 100 000 лв.

☺

В кръчмата двама си говорят. Единият:

- Мисля да отворя един магазин, търся съдружник.

- Чудесно, точно търсех с какво да се заема.

- Добре, значи се разбираме за утре вечерта. Вземи една щанга.

☺

- Вчера с моя приятел се скарахме. Той ми каза, че съм кучка...

- А ти какво?

- Аз му казах, че е педал.

- А той?

- Удари ме с чантичка си и така ме изрита с тия негови обувки с осем сантима токчета!

☺

Признание:

- Такива жеги са, че се налага да се къпеш всеки месец!

☺

От правителството обявиха: Ще решим проблемите на здравеопазването след 2012, ще построим магистрала "Тракия" след 2012, ще оправим пенсионната система след 2012, ще построим метрото "Надежда"- "Черни връх" след 2012, ще вдигнем заплатите след 2012. То всичко това е хубаво, но само, ако светът не свърши 2012?

☺

Съпруг казва на жена си:

- Скъпа, заминавам за седмица при нашите. Нещо за теб да направя?

- Това е напълно достатъчно!

☺

Знаете ли, че:

От математическа гледна точка американското правителство вече не може да си плати дълговете. Просто правителството на САЩ дължи повече пари, отколкото съществуват в природата.

☺

Мъж се прибира от работа по-рано, влиза в апартамента и веднага чува от спалнята гласа на жена си и на шефа си. Тихо-тихо се измъква обратно и си мърмори:

- Уф, сега ще трябва и да му обяснявам какво правя тук в работно време!

☺

- Трябва ли да има козирки по стадионите?

- Не, защото феновете винаги са пияни до козирката.

☺

След като обявиха, че качествените продукти по БДС ще се казват горда "СТАРА ПЛАНИНА", то останалите ще бъдат с марка "Карлуково".

☺

Срещат се двама приятели. Единият казва:

- Изглеждаш отпочинал и доволен от живота. В отпуска ли си?

- Аз не, но моят шеф е...

☺

- Моята котка може да си каже името!

- Това е невероятно! Как се казва?

- Мяу.

☺

Жестоко се лъжете, че ако един мъж е с букет цветя, то това означава, че той планира да се занимава с ботаника. Истината е, че той смята да се занимава с анатомия...

☺

- Знаеш ли, има хора, които с нетърпение чакат понеделник, за да отидат на работа.

- Айде бе!? Толкова си обичат работата?

- Не, вкъщи не им дават да пушат.

☺

Седи в кръчмата човек и пие ли пие. Идва при него приятел и го пита какво е станало.

- Как какво, като се женехме с мойта усойница, си обещахме, че ще сме заедно до края на света. След 1-2 г. брак бях толкова радостен, че този момент ще дойде през 2012, а сега...

- Добре де, ама какво е станало, още малко и вичко ще свърши.

- Да бе, ще свърши, днеска учените преразшифровали календара на маите и промениха датата на 4772 г.

☺

Учител пита в час по зоология:

- Иванчо, към кое семейство се отнася кобрата-очиларка?

- Към семейството на късогледите - отговорил ученикът.

☺

В съда адвокат към прокурора:

- Не виждате ли, че подсъдимият е дебил?

- Това не го оправдава - казва прокурорът. - Дебилите са точно толкова хора, колкото сме и ние с вас...

☺

Прасчо и Мечо вечерят. В чинията остават две кюфтета - едното цариградско, другото - болярско. Прасчо забожда по-голямото, болярското, и го лапва. Мечо недоволства:

- Голяма свиня си, как лапна голямото кюфте. Аз, ако бях, щях да взема малкото.

Прасчо отговаря:

- Ми ето ти го малкото кюфте, защо нервничиш?

☺

Студентът се оплаква на професора:

- Мисля, че не заслужавам двойка...

- Знам, колега, но по-ниска оценка няма.

☺

Знаете ли, че:

В живота на всеки човек може да настъпи момент, когато всяка хартия става ценна.

☺

Разговор между съседи:

- За твоя петел казват, че бил много странен и мързелив.

- Вярно е, за съжаление. Когато петелът на съседите кукурига, моят само клати глава в знак на съгласие...

☺

Японец и българин си говорели за дължината на работното време.

Японецът казва:

- Ние в Япония работим по осем часа. Два за мене, два за Императора и четири за Япония.

Нашенецът:

- Ние у България бачкаме по два часа. Щото нямаме император, па ни е през оная работа за Япония.

☺

Майка се кара на бременната си дъщеря ученичка. А тя й отговаря:

- Аз молих ли те да ми купите тамагочи? Що се правехте, че не чувате молбите ми!?

☺

Умира един от простуда, щото развил някаква бърза пневмония. Умира и моли доктора:

- Ще ти платя, но искам да напишеш, че съм умрял от СПИН!

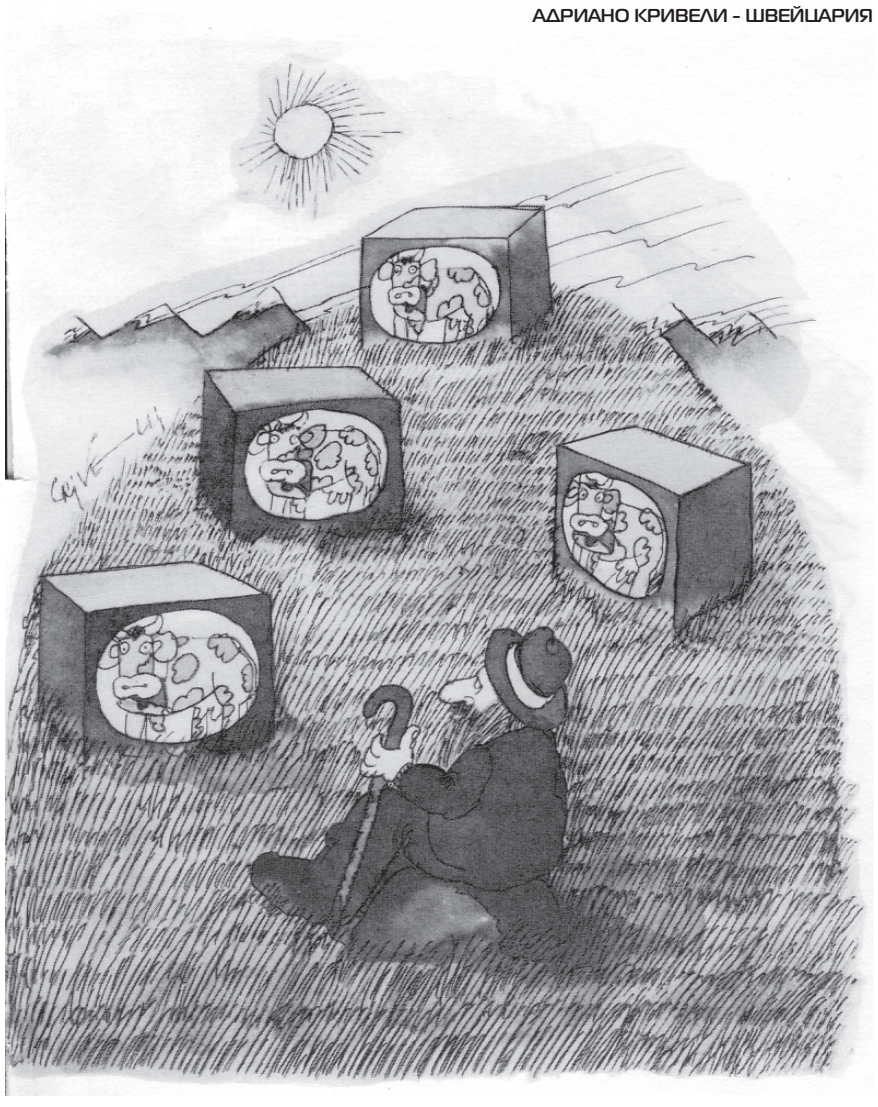
Докторът:

- Но защо?!??

- Първо, ти няма да имаш грижи - СПИН не се лекува! Второ, след смъртта ми никой няма да барне и с пръст жена ми! И трето, онова копеле, което от пет години спи с нея ще се обеси!!!

Еврокласици

АДРИАНО КРИВЕЛИ - ШВЕЙЦАРИЯ

Тарзан

ДОБРА НОВИНА:
БОЙКО ИМАЛ НУЖДА ОТ „ТЕХНОЛОГИЧНО ВРЕМЕ” ЗА ЗДРАВНАТА РЕФОРМА, ЗА ДА ЗАВЪРШИ МЕДИЦИНА!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ПАПАТА: НЕ МОЖЕ МОЩИТЕ НА ЙОАН КРЪСТИТЕЛ ДА НЕ СА АВТЕНТИЧНИ, ЩОМ ВЪРХУ РЕЛИКВАРИЯ СТОИ ИМЕТО НА БОЙКО БОРИСОВ!

Б.Б.: КОГА ЩЕ СЕ ОПРАВИМ? ДАЛ СЪМ УКАЗАНИЯ НА СТАТИСТИКАТА - НАЙ-КЪСНО ДО ИЗБОРИТЕ! НО ОЧАКВАМ ДА СТАНЕ ПО-РАНО.

ЗАДАЧА ЗА МАТУРА: 50% ОТ ПРОСТИТУТКИТЕ ПО ЧЕРНОМОРИЕТО СА ДЖЕБЧИЙКИ. КОЛКО ОТ ДЖЕБЧИЙКИТЕ СА ПРОСТИТУТКИ?

ЦВ. ЦВЕТАНОВ ВЪЗХИТЕН ОТ ПРОВЕРКАТА НА БИТОВИТЕ КРАЖБИ В С. ЗЕМЕН - ХВАНАЛИ ГО!

МРЕМ ПО-ЧЕСТО, ОТКОЛКОТО СЕ РАЖДАМЕ!

ИНСТИТУТЪТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ ТЪРСИ ПАРИ ЗА ПРОГНОЗИТЕ, ЗА ДА НЕ МИНЕ НА ПОВТОРЕНИЯ!

“ДЪРЖАВАТА, ТОВА СЪМ АЗ!” - КАЗАЛ ЛЮДОВИК XIV И ПРАТИЛ ХЕЛИКОПТЕРА СИ ДА СПАСИ ТУРИСТ С ИНСУЛТ...

В чудния свят на министрите

Вчера министър Цветан Цветанов се похвали пред репортерки, че отговаря за няколко министерства. А в едното даже замества и длъжността “говорител”...

БУКВАРЧЕ и първа читанка

М, м

Мето и Мито

Мито е мутра. Има многоетажен мотел в стил мутробарок. Има си и мутреса на име Мери. Мери е не само мутреса, но е и “Мис Мокри сънища”.

Мето е магистрат. И той има многоетажен мотел в стил мутробарок. Има си и магистратеса на име Мара. Уредил я е да е много социалнослаба, за да й отмерят място край морето, та да може и тя да си вдигне мотел.

Мето, Мето, и ти си мутра като Мито!

М, м

МАМИНО МОМИЧЕ

Мама е мома на дванайсет години, а татко е момче на тринайсет. Ще ми измайсторят и братче. Моралистите мрънкат и се мръщят:

- Мале, мале, докъде я докарахме!

А хелзинкските правозащитници им отвръщат:

- Много мърморите! Ромите имат такива нрави! Човешките права са монументът на макропрогреса!

Лазар КОЦЕВ

- Трай си, Марко, и мене така ме яздят арендаторите

ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ

ДЕПУТАТСКИ НЕВОЛИ

Мито ПРОСТОТО

Прост човек съм, не ги разбирам някои работи, ама това, дето в последно време научих, направо сън не ми дава! Ама да почна отначало:

В ония години най-беден в селото беше Иван Челебията. Ама беден, беден!... Къщата му - с издънени прозорци, дворът му - разграден, кучето му - куцо. Абе, сиромашия ви казвам! Челебията износваше чужди дрехи. Като умре някой от селото, родините съберат каквото е останало и му го дават. Някой му даде риза, някой му даде каскетЕ За Бог да прости и от човещина. Случваше се понякога дълго време никой да не умира и Челебията оголяваше като циганин. Целият в парцали! Но се случваха и епидемии! Инфлуенца, примерно. Или лошо гърло. Мре народът, като муха мре! И тогава Челебията тръгваше из село нагизден като секретар-бирник! Гледаш го - обул габардинените гащи на Киро Денин, турил капата на Стоян Кривото, а като се спомина и даскала Георги, даже и папийонка си върза! Същински гражданин!

Минаха ония години... Е, рекохме си, няма вече такава сиромашия да ни гази, та човек чужди дрехи да износва и да чака някой да пукне, та той да се облече! Така си рекохме... Но не би! Чета оня ден вестника и що да видя! Майко мила, Господи и Света Богородице! Нашите депутати изпаднали до дереджето на Челебията! Чужди дрехи износват! Търкам си очите, трия си очилата, пак чета - пак същото! Бе чужди дрехи, бе!

Народните избраници - пише във вестника - носят сака на Валентино! Брех, мама му стара! Кой е тоя Валентин и кога е умрял, Бог да го прости, не знам, ама направо ми се доревава за тия момчета в парламента! За това ли - викам си - са учили, за това ли са се борили, за това ли по митинги са студували, та сега чужди палтета да износват! Чета по-надолу - още по-лошо! Палтенцето, как да е - връхна дреха! Ама то и ризите на гърба им не били техни! Те пък били на някой си Версаче! А обущата пък на Вог! Остави това, ами вратовръзките! Какво е вратовръзката? Едно парцалче! А те и за вратовръзки нямат пари, горките, щото във вестника пише, че носели вратовръзки на Гучи! Затова значи, като ходят в чужбина, никой никъде не ги уважава и все ги подритват!

Прост човек съм, не ги разбирам някои работи, но дайте да апелираме към този, как беше, Дянков, дето целия народ подстригва, дайте да го притиснем, да дигне заплатите на народните ни избранници, да спрат чужди дрехи да износват, че излага се държавата, ще вземат и “Южния поток” да ни вземат, и “Набуко” да ни подмине, па и на Бойко ще спрат благодарности да му изказват за това, че гаси не само пожарите у България, а и по Подмосковието се подвизава!

ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ

ОТЛИЧНИК

Пешо СЕМПЛОТО

Просто момче излезе синът ми и това си е! Не можах да го възпитам както аз си знам, защото навремето, когато се развеждахме с жената, съдът го присъди на нея. Порасна без мой контрол и ето какво стана:

Значи до последно ме уверяваше, че вече е голям, абитуриент, и си е намерил добра житейска пътечка, по която върви уверено. Житейска и професионална. Прикъткал се е при едни яки момчета, които присвояват излишните леки коли на богати дами и госпда. Пренабиват някакви номера, преобразяват колата и я пускат на нуждаещите се сиромаси на по-ниски цени. Нали на нуждаещите се трябва да се угажда с достъпна стока.

Грейна ми душата от радост. Ей, викам си, синът се уреди! Никога няма да яде постна яхния и няма да почива на палатка из планинските чукари. Баровските хотели и ресторанти него чакат! А утре той може и мен да храни богато и пребогато! Окомуш момче, добре се е ориентирало в живота. На тате гордостта!

Обаче какво научавам скоро?

Научавам това, че синът ми си бил обикновен отличник и в някакви олимпиади по математика на първо място се класирал. Искал инженер да става!

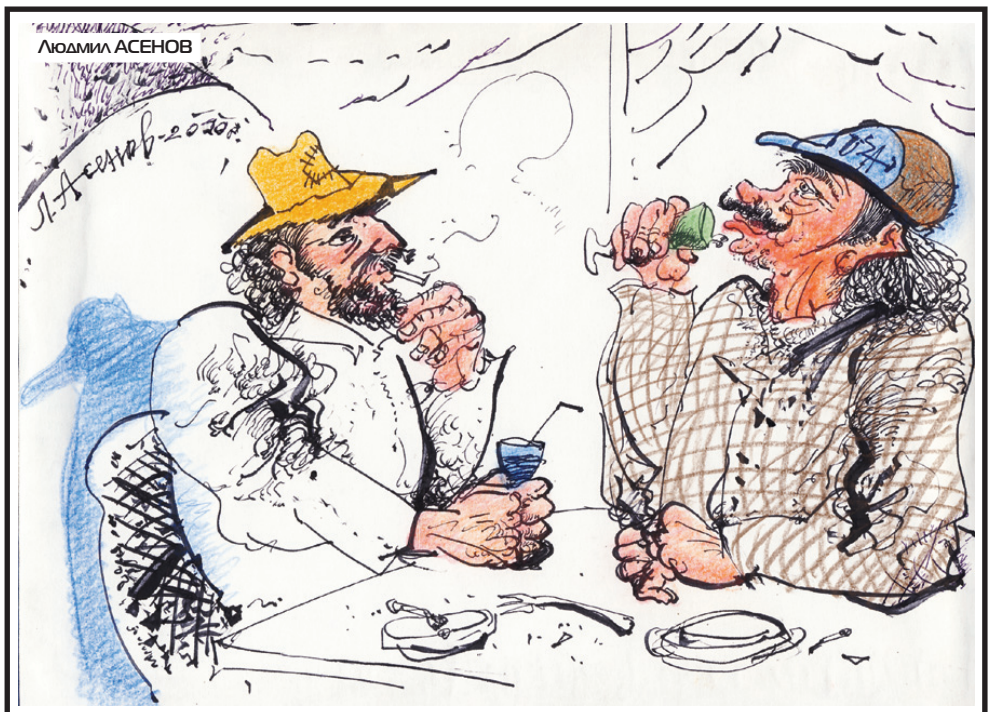
Ех, мъка бащина, защо на мен тази зла участ!?

И като стане инженер моят Тошко, кой ще го храни? Че то на кооперативния пазар зад всяка втора сергия все инженери продават - праз, картофи, лук и така нататък. Отличник! Та не вижда ли той, че днес на богатите господа трудно ще им намериш удостоверение за завършен седми клас. Кой ти разчита вече на отлични оценки в училище!? Ох, тъпакът на татко, цял живот с грижи ли ще ми затрупваш? Тя онази персона, майка му, какъв ли утрешен гражданин може да възпита!? Направила го е нарочно, че да резили рода ми. А толкова се радвах, че детето ще се вмести при онези, гдето номера пренабиват и цели джипове префасонират. Като истински лорд го виждах в бъдеще. А то отличник - безперспективен и кръгъл бъдещ сиромах.

Тежка е участта бащина с деца, изтървани извън контрол, както разбирате.

ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ ПРОСТОТИИ

Людмил АСЕНОВ

- Видя ли бе, Пешо, пуснаха “всичко коз” и пак сме капо

ПЕГАС

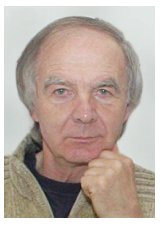
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 21 АВГУСТ 2010, БРОЙ 192

От редактора

Имаме си мекерета, даже и фанариоти!

Борис ДАНКОВ

Колкото до мекерета-та, с тях са се срещали още Левски (Вън подлец!) и Ботев (за пари Найденов е станал мекере!). Уха-а! Знаели са още за тях Вазов и неговите хъшове (Ти мълчи там, ти си чорбаджийско мекере!). По-късно и Алековият Бай Ганю (Мале мила!...). Днес под път и над път ги открива Волен Сидеров (Турски мекерета, предатели и ибрикчии!). Знае ги и Стефан Влахов Мицов (црни бугари!), а той самият - баш македонец.

С една дума- мекерето си е мекере, където и да се намира. Но ето, че из оня ден узнахме, че в Българско пак си имаме и фанариоти. Оказва се, че в Светия Синод две лобита били спорили какъв език да се изучава в духовните ни семинарии - гръцки или руски. Привържениците на първото лоби смятали, че с гръцкия обучението на свещеници щяло да стане "по-привлекателно". Наложило се било становището да се изучава руски език, понеже на него имало много повече богословска литература. Победило било руското лоби над гръцкото, но в крайна сметка кои чужди езици ще се изучват, щели да решат самите семинарии.

И тъй - цели 140 години след Българския Великден у нас се водят спорове дали руското славянско слово трябва да бъде изхвърлено от църковното обучение и заменено с гръцко. А защо пък не по-късно и българското да бъде сменено с гръцко, като нашенските попове започнат отново да сричат Евангелието на катаревуса, а миряните да мигат на парцали.

Анахронизъм ли е това или някакво късогледство на църковните ни власти, игра на "демокрация" или резултат от заиграванията на част от нашенския клир с Цариград, най-жалък махленски меркантилизъм? Все едно. Но добре, че поне не са живи Бозвели и останалите свети български мъже, отвоювали църковната ни независимост, за да не ни чуят срама и да ни видят позора. Още колко ли века "турско присъствие" и "гръцки бълнувания" ще са ни нужни, за да се събудим, да се осъзнаем и да разберем кои сме и къде сме. Колко?

ГАЛЕРИЯ

Наши художници от Франция в Банско

В рамките на завършилия Джаз-фест в Банско със свои творби се представиха и трима български творци, работещи във Франция: скулпторът Живко Седларски и художничките Калина Киперова и Станка Желева. В Дома на изкуствата в живописното планинско градче те подредиха своя изложба, която бе прятна изненада както за гостите на джаз-феста, така и за множеството туристи, привлечени от красивата природа на Банско.

Скулпторът Живко Седларски е известен със своите пластики. Миналото лято той бе гост на популярната галерия "Кавалет" във Варна. Живеещият от двайсетина години във Франция художник, където успешно реализира свои пространствени проекти, тогава демонстрира своето майсторство чрез емблематичните си дървета от метал. Новата тема, която вдъхновява художника, са женските метални рокли, чиято премиера вече се е състояла през миналата година в Парка на мелницата във френския град Шатобур. В Банско скулпторът е показал роклята от неръждаема стомана, показана в гр. Рен, където той самият живее.

СНИМКА БГНЕС

Калина Киперова и Станка Желева по време на откриването на изложбата в Банско

Художничката Станка Желева, дъщеря на бившия президент Желю Желев, е оживила залата в Дома на изкуствата в Банско със своите колоритни платна, вдъхновени от карнавалната фиеста в Колумбия. Нейната приятелка и колежка Калина Киперова пък е показала своите ефирни и поетични платна, изпълнени с акварел и графит.

ПРИЗ

Димитър Милов с наградата „Димчо Дебелянов"

Димитър Милов по време на връчването му на престижната награда

Новият носител на националната литературна награда "Димчо Дебелянов" е поетът Димитър Милов, научи ДУМА. - Тя му е била връчена по време на традиционните Димчови поетични празници в Копривщица. Авторитетното жури, под председателството на литературния критик и изследовател доц. Ивайло Христов, е присъдило наградата на Милов. Сред номинираните за високото литературно отличие са били още поетите Александър Томов, Иван Есенски, Камелия Кондова и Таньо Клисуров.

Димитър Милов е роден на 18 февруари 1953 г. в с. Тополница, Дупнишка община. Завършил е бизнесадминистрация и международни икономически отношения, със степен магистър по икономика.

Автор е на девет поетични книги, сред които "Мъжка постеля", "Шепот на тополи", "Тризъбец", "Чудото, наречено живот", "Небесна трапеза", "Сълза за ангела" и др. Негови стихове са превеждани на руски, грузински, словашки, немски, арабски и други езици.

Димитър Милов е изпълнителен директор на фондация "Читалище 1870" и зам. главен редактор на издаваното от фондацията списание "Читалище". Ръководител на литературния салон при културен център "Люлин" в столицата. Член е на Съюза на българските писатели.

СОЛИДАРНОСТ

Да помогнем на Валентин Дишев

На 26 август, четвъртък, от 18 часа в галерия "Кръг +" на ул. "Будапеща" 5 в столицата приятели и колеги на писателя-журналист и редактор Валентин Дишев ще четат свои текстове и ще предлагат за продажба книги- известни електронният сайт "Културни новини".

Целта на вечерта в престижната галерия е да бъдат събрани част от недостигащите средства за планираната през септември медицинска операция в чужбина, която е изключително важна за успешното лечение на Валентин Дишев.

Организатори на благотворителната кампания са Илко Димитров, Георги Милев и Ваня Константинова. Входът за участие във вечерта е 10 лв. Обявена е и банковата сметка за дарения:

IBAN: BG23UNCR70001508218706
BIC: UNCRBGSF
УниКредит Булбанк
Валентин Диков Дишев

Предварително участие във вечерта вече са заявили редица писатели и поети, сред които Рада Александрова, Владимир Левчев, Рада Панчовска, Екатерина Йосифова, Кристин Димитрова, Галина Николова, Иванка Могилска, Гриша Трифонов, Марин Бодаков, Мирела Иванова и др.

Валентин ДИШЕВ е роден през 1962 г. в Благоевград. През 1982- 1989 г. е студент, специализант и докторант по специалността "Философия" на СУ "Св. Климент Охридски". От 2002 г. е редактор в програма "Радио Благоевград" на БНР. Автор е на множество публикации в "Пламък", "ЕТО", "Глоси", "Новият Пулс", на поетичните книги "Квадриги", "Кап(ища), "Квадрати" и "Послесловия".

СБИРКА

Откриват музей на Кърт Вонегът в САЩ

В родния град на известния американски писател Кърт Вонегът - Индианаполис - през тази есен ще бъде открита мемориална библиотека, която ще включва всички издания на неговите книги и романи, сборници с разкази и пр.- съобщи електронният сайт News.ru.

В експозицията на библиотеката се предвижда да бъде обзаведено и точно копие от работния кабинет на писателя. В колекцията от експонати на мемориалната сбирка ще бъде показана огромната кореспонденция на Вонегът с множеството редакции и издателства, с които той е водил истинска титанична война за публикуването на своите произведения. "Това са цели сандъци, пълни с писма, в които е написано: "Вие нямате талант, съветваме Ви да престанете да пишете" - отбелязва дъщерята на писателя Еди Вонегът. "За него това бяха нелеки години" - допълва тя, посочвайки че тези документи ще бъдат изключително полезни за младите хора, които са решили на всяка цена да станат писатели.

Роденият през 1922 г. белетрист през 1943 г. заминава като доброволец във войната срещу хитлеристка Германия. След разгрома на неговата военна част попада в плен и е изпратен на принудителна работа в Дрезден, където преживява чудовищната бомбардировка, за която по-късно написва "Кланица-5". У нас са издадени на български голяма част от неговите книги като "Котешка люлка" (1963), "Закуска за шампиони" (1977) и почти всички романи на писателя.

Нови стихове

Поезия

Ти, който ме срещаш
в градското всекидневие,
забързана, както всички
да хвана трамвая,
най-обикновена,
безцветна,
еднакво подстригана
от квартална фризьорка,
с яке, купено от сергия...

Как ли би ахнал в почуда,
ако можеше да ме видиш
в оня час,
в онова диво пиянство,
в оня дяволски ритъм,
когато всички изгреви
ликуват в мен
и всички залези
плачат в душата ми.
Някои му казват вдъхновение.
А то си е просто лудост,
бяс, подпалил лицето ми,
опасен любовник,
разголил душата ми
пред белия лист хартия.

Как ли би ахнал в почуда,
ако поне веднъж
ме видиш такава,
ти, който ме срещаш
в скапани делници
умислена, като всички,
неотличима,
с кривната набързо барета,
под сиво китайско чадърче
да чакам с досада трамвая.

Тайно

Птиците,
които запяха призори,
не знаят,
че песента им
нежно се слива с душата ми.

Зелените върбови клонки
не знаят,
че ме накараха
да се усмихна на утрото.

Тихият мартенски дъжд
не знае,
че шепне стихове,
които обичам.

Водните кончета и мушици
не знаят,
че отново
ми върнаха детството.

И ти не знаеш,
че само с един поглед
огряваш деня ми
със слънчева милост.

И ти
както птиците, водните кончета
и дъжда
не знаеш,
че дори в най-нещастните дни
ме направи щастлива.

Може би утре

Искам да го зарадвам.
Но не знам как.
Дали не съм забравила
това стародавно изкуство?

Колко е лесно
да наскърбиш някого днес
и колко е трудно
да го зарадваш.
Само детето може да се зарадва
с хвърчило, захарно петле
и сладолед.
Само детето.

Не е ли безумна идея? - се питам.
Не мога да опаковам радост
в луксозна хартия
и да му я пратя по пощата.

Не мога да я пъхна
в кратък есемес,
като дежурно съобщение.

Той прекарва дните си
с убийствени делници,
в обръча на дълга,
в кратера на болката.

Искам да го зарадвам.
Но не знам как,
но все ще измисля нещо
ако не днес,
може би утре, след седмица.

И тогава -
палав лъч ще докосне лицето му.
И той -
в най-навъсен ден
ще се засмее волно и красиво,
а радостта ще играе
в зеления пламък на очите му.

ЛИЛЯНА СТЕФАНОВА е родена на 17 април 1929 г. в София. Завършва режисура в Държавния институт за театрално изкуство, а по-късно Литературния институт "Максим Горки" в Москва. Специализира в Лондон (1965-1967). Завършва писателската програма при Държавния университет в Айова, САЩ (1980).

Авторка е на повече от 50 книги поезия, проза, есеистика, творби за деца, сред които "Обич и мъка", "Слънцето ме целуна", "Глас от бъдещето", "Огнена орбита", "Южен бряг", "Една есен в Америка", "Вулканите на Мексико димят", "Япония без кимоно и ветрило"; сборниците с есета "Време и дълг", "Пиша - значи обичам"; "Свят в 33 лица" и др. Под печат са нейните седем тома "Избрани творби" (изд. "Захарий Стоянов"), от които вече са излезли пет.

Удостоена е с националната литературна награда "Дора Габе", 2008 г.

Белетристика

Двайсет лева

Автобусът за града спираше сред селото, пред общината, но взимаше пътници и от завоя при бахчите. За дребните производители на зеленчук беше много по-удобно да тръгват за пазара оттам. Така спирката "по желание" стана постоянна. Голям орех правеше през лятото сянка на чакащите, а под дървото наскоро се появи и скамейка, на която да посядат. Беше скована от недодялани върлини, но вършеше работа. Направи я бай Миро, чиято градина беше наблизо. Съседи го видяха, когато я майстореше, та се знаеше, че е негово дело. И мнозина го благославяха, но нали сме жители на Балканите, намериха се и недоволни, че скамейката, както и самата спирка не са кацнали точно пред техните бахчи. Не признаваха, че тук е най-удобното място за повечето пътници, пък и за шофьора.

Селото дремеше в делничното пладне, когато вратата на общинската канцелария се отвори.

- Ха добър ден!

- Добър ден, бай Миро! - отговори бодро Кольо Държавата. Беше получил този си прякор, защото вършеше всичко в общината. Освен лъскавата, представителната част. За нея си имаше кмет. - Какво те води насам?

- Нося ти малко пари.

- Ясно. Забогатял си и ще плащаш данъка.

- Тц. Не съм забогатял. Данъкът ще почака.

- А чии са тия пари, дето ги вадиш от найлона?

- Не знам.

- Как тъй не знаеш?

- Ами тъй - намерих ги.

- Къде? Че да ида и аз да си намеря малко.

- Няма повече. Само тия бяха. Триста и трийсет лева. Шестнайсет двайсетарки и едно десет. Някой ги е изръсил на горната спирка.

Кольо го гледаше с ококорени очи, а бай Миро подробно му разказа как си седял на скамейката, скована от самия него, как някакъв найлон блеснал в буренака и това се оказали въпросните пари, как почти уплашен ги преброил, пъхнал ги обрано в прозрачния плик и тръгнал насам. Кольо също ги преброи и намери на дъното на измачкания найлон сгънато листче. От него се разбра, че това са пенсиите на баба Минка и дядо Лазар Петкови. Веднага им се обадиха по телефона - слава богу, внукът им Лазарчо ги беше обзавел с джиесем - и след има-няма петнайсетина минути дядото дотича в общината.

- Ама къде ги намерихте? - вместо "добър ден" каза той и взе да брои парите. Преброи ги веднъж, започна и втори път, а като свърши, погледна въпросително двамата си съселяни:

- Двайсет лева не излизат. Двете пенсии са точно триста и петдесет, а тук са триста и трийсет.

- И ти, вместо да ripаш от радост, се захвана за тия двайсет лева! - отряза го Държавата. - Бай Миро ги е намерил на спирката при бахчите и трябва да му целуваш ръка, а не да претендираш...

Чак сега дядо Лазар видя своя стар приятел и съученик Миро, който се беше поотдръпнал назад и си мълчеше, но сега се обади сякаш да се оправдае:

- Толкова бяха. Съмняваш ли се?

- Не, не. Моля ти се! - свойски го потупа по рамото собственикът на парите. - Ама това ще ми е за обеца на ухото: да не давам пари на жената, тя да ги носи, в чантата. Само че къде ли може да се е дянала тая двайсетачка?

- Отде да знам! - тонът, с който каза това бай Миро, вече не скриваше обидата му.

- Е, аз ще вървя да зарадвам Минка, че бяхме се побъркали! - някак гузно промърмори дядо Лазар и си тръгна с парите, но се обърна и добави: - Пък утре ще почерпя.

Когато затвори вратата зад себе си, двамата останали в канцеларията срещнаха погледите си, в които се четеше едно и също: "Хубаво ни почерпи ти с твоето съмнение, че си обран..." След което бай Миро добави на глас.

- Аз, ако исках, нали можех да ги задържа всичките. Не да взимам пикливите му двайсет лева.

- И едно екстра пътуване да си направиш до София, до младите. И някое подаръче да купиш.

- Стига изрежда! - прекъсна го засегнатият старец, едва сдържащ мъжките си сълзи. - И ти на мое място щеше да ги върнеш.

Когато намери парите, на него нито за миг през ум не му мина, че може да ги задържи. Другояче го бяха учили и родителите, и баба му, и дядо му, с които главно прекара детството си. Така беше в онова време, за което казват, че Господ тогава ходел между хората. И съществуваше изразът "грехота е".

Бай Миро каза на Кольо "довиждане" и двамата се разделиха. Но само за два-три часа. След това, без да са се уговаряли, се намериха при скамейката на автобусната спирка. Старецът ровичкаше в тревата и буренака с една тояжка, когато общинарят го изненада:

- Какво търсиш, бай Миро?

- Знаеш какво. Двайсетте лева на оня. А ти какво насам по никое време?

- Не се ли сещаш? И аз за същото. Нещо ме загложди отвътре и турих катинара на канцеларията. Не мога да се успокоя.

- Не можеш, ама ги няма. Преровил съм треволяка наоколо стръкче по стръкче.

С това разговорът им приключи. Седнаха на скамейката, загледани към селото. И ето че оттам се зададе дядо Лазар. Когато приближи, започна неловко да се оправдава, без някой да го пита:

- Минка ме прати до градината. Баш сега й притрябвал джоджън.

Но за двамата му съселяни, а сигурно и за теб, драги читателю, веднага стана ясно, че и той е тръгнал да търси двайсетачката. Загризала го е съвестта, че се е усъмнил в съселяните си и по-точно в своя стар приятел бай Миро. Сам се беше попитал - защо ще ми ги връща без двайсет лева, щом е могъл да ги вземе всичките?

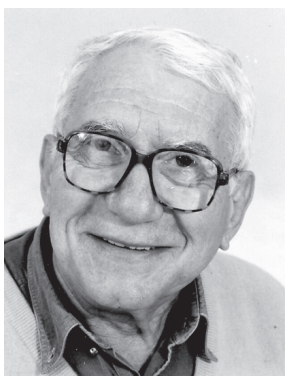
Той продължи към горните бахчи, а двамата на пейката останаха да си помълчат. Не такъв го познаваха. Живее значи човек повече от седемдесет години и всички му викат "добър ден" с уважение. После нещо се случи, може да е съвсем дребно, обаче уважението изчезва. Къде ли беше изчезнала и пустата му двайсетачка.

На другата заран стана ясно. Докато будувала през нощта, баба Минка се плеснала с длан по челото и си спомнила, че още в пощата, когато дядо Лазар й дал парите да ги прибере в чантата, тя отделила една банкнота, защото малкият Лазарчо скоро щял да има рожден ден. Бабина обич - как да не я разбереш.

Мина време.

Бай Миро се направи, че приема поднесените му извинения, но престана да търси, както досега, дългогодишния си приятел. Кольо Държавата също промени отношението си към дядо Лазар - разговаряше с него само по служба.

ПАНЧО ПАНЧЕВ (като детски писател известен с псевдонима Дядо Пънч) е роден на 17 ноември 1933 г. в София. Завършва руска гимназия и театрознание. Бил е редактор на сп. "Театър". Автор на десетки книжки с приказки, стихотворения, гатанки, сценарии за анимационни филми, сред които "Зоологическа азбука", "Гатанкова каша от кухнята наша", "Гатанки за лека нощ", "Отгатнете градовете!", на романа за деца "Дневник на слончето Моди". Написал е десетки пиеси, между които "Приказка за калпаците", "Голямото имане", "Покана от Париж" и др., поставяни у нас и в чужбина.

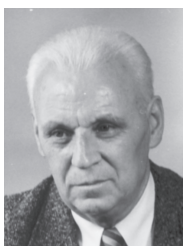

НЕ-СЪГЛАСИЯ

Не! Не сме народ от чичовци!

Тъкмо срещу това твърдение, срещу тази философия за българския народ искам да възразя решително...

Проф. Иван ЦВЕТКОВ

Историята е следната: най-напред известният български журналист Тодор Коруев публикува в своята редовна колонка в ДУМА нещо като портрет, като разказ за творческото битие на Любомир Котев, писател, който живее в Ямбол. След това в приложението "Пегас" от 31 юли, пак в ДУМА, се появи интервюто на Коруев с Любомир Котев, в което бяха разгърнати възгледите на писателя за нашата народопсихология, като основната му мисъл бе изведена в заглавието "Ние сме народ от чичовци". За пояснение бе допълнено: "Българинът, автентичният герой на родната литература, е Иванчо Йотата или Лъжлив Съби, или Нане Стоичко на Елин Пелин, или Агата на Йовков, или Ганьо Балкански на Алеко, или Гоца Гераскoв на Радичков, все екземпляри, както прозорливо изтъква един от създателите им, които ще те удавят, но няма да те възхитят."

Тъкмо срещу това твърдение, срещу тази философия за българския народ искам да възразя решително. Цялата история на България не я потвърждава. Не я потвърждава и творчеството на Вазов, авторът на пародийната повест "Чичовци". През първите десетилетия след Освобождението патриархът на българската литература пише не само тази повест, но и централното си произведение в прозата - романа "Под игото", за "Пиянството на един народ", пише и "Немили-недраги" и цикъла "Епопея на забравените". Нека да си припомним два момента от този цикъл:

Нека. Но ний знаем, че в нашто недавно
свети нещо ново, има нещо славно,
що гордо разтупва нашите гърди
и в нас чувства силни, големи плоди;
защото там нейде на връх планината,
що небето синьо крепи с рамената,
издига се някой див, чутовен връх,
покрит с бели кости и със кървав мъх,
на безсмъртен подвиг паметник огромен;
защото в Балкана има един спомен,
има едно име, що вечно живей
и в нашта история кат легенда грей,
едно име ново, голямо, антично,
като Термопили славно, безгранично,
що отговор дава и смива срамът
и на клеветата строшава зъбът.
О, Шипка!

Това е от "Опълченците на Шипка", а следващият цитат е от "Защитата на Перущица":

Перущице бледна, гняздо на герои,
слава! Вечна слава на чедата твои,
на твоята пепел и на твоя гроб,
дето храбро падна въстаналий роб!
...Поклон на теб, граде, пепелище прашно,
на борба юнашка свидетелство страшно!
...ти с твойта смърт страшна и храбри моми
Картаген надмина, Спарта засрами.

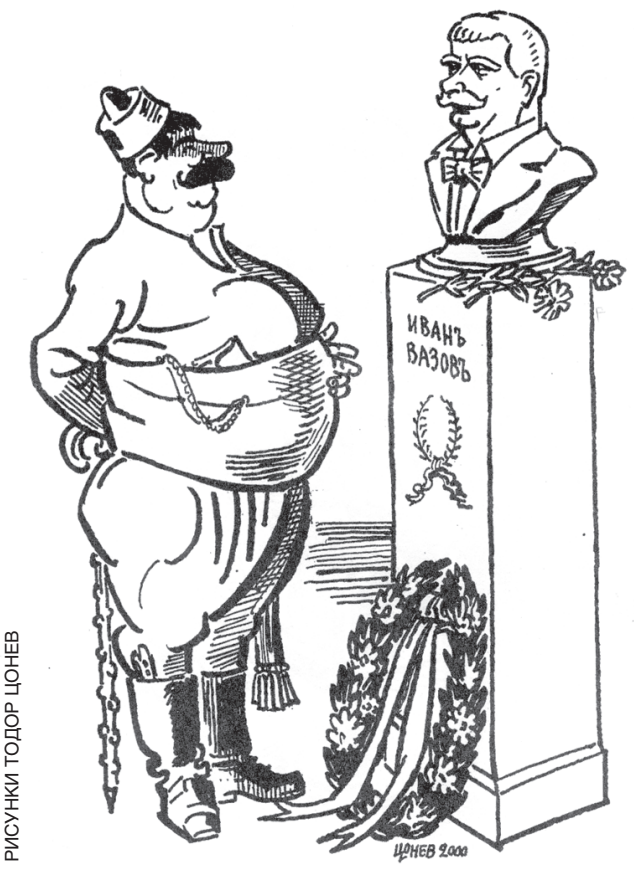
Има ли нужда от коментар? Не виждам тук никакви чичовци. Виждам само титани, като онези от древността, готови да пожертват мило и драго за свободата на отечеството си.

Нека дадем сега думата на най-големия български авторитет в областта на нашата народопсихология, на безсмъртния Иван Хаджийски. Своята "Оптимистична теория за нашия народ" той започва със следните думи:

"Наистина, никой българин досега не е дръзнал открито да пораженствува с песимистични теории за нашия народ. От никоя българска трибуна върху лицето на този народ не е хвърлена публично кал, която да е нужно да бъде мита с доводите на една оптимистична теория. Но това още не значи, че неразбирането на печалните материали, които дава нашият личен и обществен живот, не кара отделни лица и групи да правят повече или по-малко прикрито песимистични обобщения.

...Думите "българин" и "българска работа" у нас често се употребяват като унизителни нарицания. Българинът, в черните очила на нашето самоподценяване, е онова двукрако без перушина, което населява сивите пространства от двете страни на Балкана и което заради парче хляб е способно на всичко. Фанариотската теория за хондрокефаловщината на българина звучи като ласкателство в сравнение с оня миризлив букет от качества, които ние си приписваме с презрителния термин "българин"...

...Убиват се чувствата на национална гордост. Пепели се социалният патос. Гаси се напрежението на историческия ни устрем. Политическото безразличие се изтъква като висша мъдрост. Историческото мъжество на борците за новото, вместо да се прославя като върховен дълг, се карикатури като историческа наивност."

РИСУНКИ ТОДОР ЦОНЕВ

Естествено не бива да се възприема буквално всяка дума в този текст, писан през миналия век. Важна е основната му насоченост срещу националния нихилизъм, срещу самоподценяването, което стига понякога до мазохизъм. Нима онези, които превзеха Одринската крепост и стигнаха до Мраморно море в 1912 г., бяха чичовци? Цял свят се възхищаваше тогава от победите на българската армия. Нима онези, които се сражаваха при Драва и стигнаха до австрийските Алпи, бяха чичовци? А не става дума само за военни успехи. Много са изявите в нашата история "що гордо разтупват нашите гърди". Нека бъдем по-обективни и по-справедливи към своя народ. Ние сме народът на Паисий, на Левски и Ботев, на Бенковски и Хаджи Димитър, на Бачо Киро и Васил Петлешков, на Вазов и Йовков, на Гео Милев и Вапцаров. Народ на първоучителите Кирил и Методий, с толкова приноси към славянската култура и към Европа! Такъв народ заслужава само нашия поклон!

Б.Р. В ПЕГАС ще дадем място и на други читатели, които не споделят мнението на проф. Иван Цветков по темата дали сме народ от чичовци или не.

КАК СИ ТИ?

Мръсни думи в българския език

Лепнат ли ти етикета РАБОТЯГА - не чакай чест, почит и... финикийски знаци

Катя ЯНЕВА

Всеки език си търпи някакъв брой мръсни думи, изрази и изречения. Неприлични. Те по правило са недопустими за изписване в печатните издания и за изговаряне публично. Видим ли многоточия, необосновани граматически, ясно е - под точките се крие някоя мръсотия. От друга страна, възпитаните хора, каквито всички искаме да сме, дори влизайки в пререкания, избягват да си разменят споменатите думи, още повече - изреченията със същия характер. Разбира се, в нашето крайно напрегнато велико време, стигнало до опасно невротизиране на индивидите, държавните институции и гражданските организации, все по-често някой ще се изпусне да плесне някоя гадост, а и печатните издания с наслада се пристрастяват към тъй възбуждащите публиката мръсотии. Специалистите-езиковеди се мъчат да ни втълпят, че езикът се развива и не може да се рита срещу естествените процеси. Добре. То и ние посвикнахме с новото разкошество на езиковото ни общуване. Свободата радва всекиго. И пишещи, и четящи, и говорещи. Но като потъваме в наслади от разкрепостеното слово, ние с недоумението на неспециалистите забелязваме неочаквано явление: езикът ни се пълни с думи, да ги наречем, вторично омърсени. Изненадани сме. Думи, които векове са

просъществували в сияйна чистота и ние като папагали сме ги употребявали, без да си изплакваме устата след това, сега ни компрометират из основи, лепват ни неотмиваемо петно. Време ли е да се замисляме за многоточия върху тях, за въздържание в интелигентни разговори?

Вземете думата ТРУД. Как я чувате, как я виждате, когато я изписвате. И нейните сродни, и нейните производни - трудя се, работя, трудов човек, трудов стаж, работна заплата... Наскоро ми се наложи да напиша за един литератор, че е крайно трудолюбив. Написах ли го? Как не! Прочетат ли го това ми ти ТРУДОЛЮБИВ, мигом ще кажат - ега ти тъпия работяга. Т.е. прекрасната в отминало време думичка ТРУД се свързва вече с тъпо натегачество, глупост и бездарие. Кажеш ли, че еди кой си е придобил еди какви си несметни богатства с ТРУД, веднага ще те определят като наивник и кръгъл глупак, несъвместим с епохата. Ако пък ти самият вземеш, че се изкажеш, че се трудиш от сутрин до вечер, и то от сърце, и то - без да мислиш единствено колко ще ти платят, колцина ще ти повярват. Има да си тънеш в недоверие, чувствайки се не на мястото си и не във времето си. Само заради едното признание, че работиш с удоволствие. Защото - генерално вече - трудовият човек става равен на БАЛАМА. Работен може да е бил дядо ти, работна може да е била баба ти, майка ти, някой си от тях може да е бил и герой на труда, но ти гледай да си далече от тази дума. Лепнат ли ти етикета РАБОТЯГА - не чакай чест, почит и финикийски знаци. А и наследниците ти ще те гледат със съжаление.

Но... като се размисли човек, искам да кажа - като се размисли не като работа, а като развлечение - изглежда обновяването на мръснословието ще да е много сложно явление. Езиковедите едва ли ще се справят. С какви думи може да бъде заменена думата "труд", нейните сродни и производни? Все нещо като ТРУД трябва да се СЛУЧВА в държавата, нали, макар да отпадна архаичното КОЙТО НЕ РАБОТИ, НЕ ТРЯБВА ДА ЯДЕ. Защото яденето няма как да отпадне. Е, като ще се случва ТРУД, как ще се наричат тези, които го упражняват, но да се наричат така, че да не бъдат омърсявани от названието ТРУДЕЩИ СЕ? Оставим ли ги да се чувстват зле от омърсяването, т.е. РОБИ, РОБИ на труда, а не им предлагаме залъгалките ТРУДОВИ ПОДВИЗИ, УДАРНИК, ПЪРВЕНЕЦ, а и като им ликвидирахме първомайските панаири, няма ли да ги настроим тези хора антиобществено? Защото човек за ПАРИ, не за едната ТРУДОВА ЧЕСТ живее, няма защо да си затваряме очите. И значи една дума като е станала мръсна, трябва езиковедите да се задействат и да регламентират употребата ѝ.

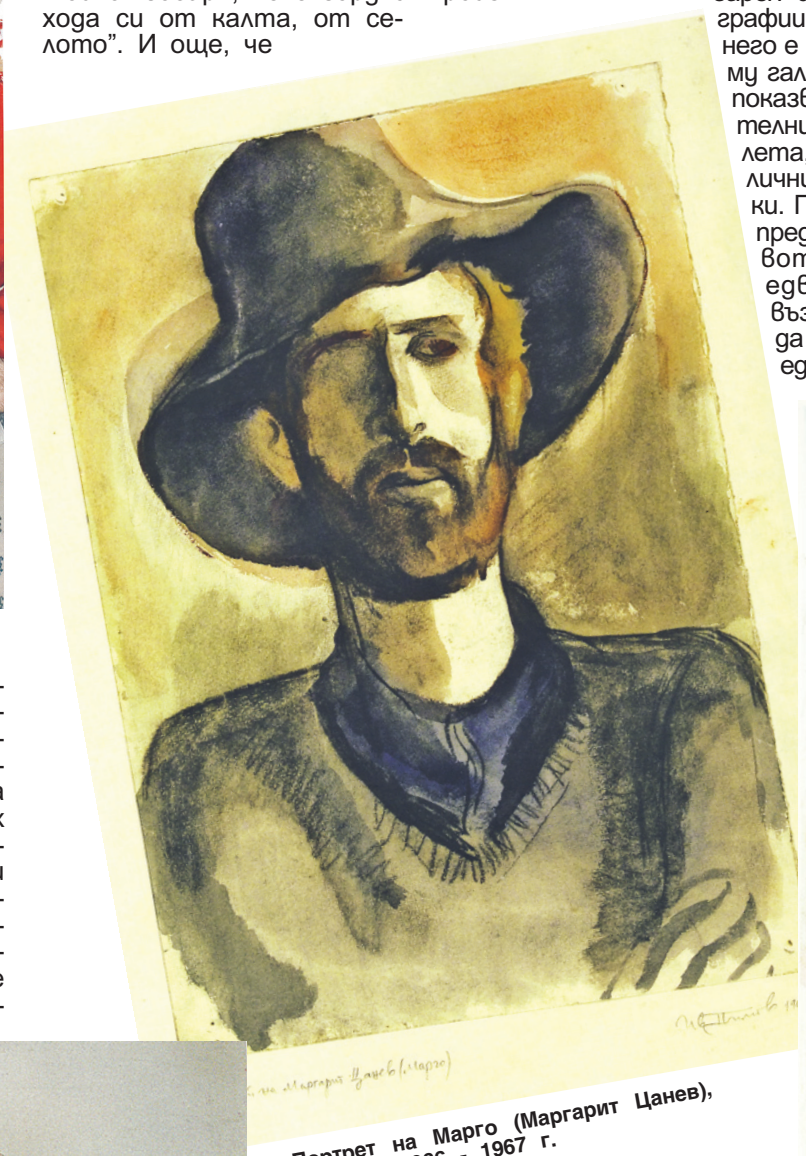
Албум монография на Иван Димов

Живопис, графика, акварел и рисунки от автора - в луксозно издание

Борис ДАНКОВ

Не вярвам интересът към творчеството на Иван Димов да е провокиран единствено от любопитството и личната симпатия на неговите фенове и фенки. По време на една от поредните му изложби бях свидетел на преклонението, с което те изразяваха чувствата си към неговото изкуство. При това - без следа от фалш и снобско захласване. Убеден съм, че творчеството на този български художник не търпи лицемерна куртоазия и салонни превземки. По простата причина, че то е неподправено земно, истинско, тъй като извира от недрата на българската земя. Неслучайно, когато го питат накъде води коренът на неговата дарба, той отговаря, че е горд с "произхода си от калта, от селото". И още, че неговият художествен стил е "реализъм без брегове, личен абстракционизъм и синтез, провокиран от фолклора, пълна свобода и смесване на жанрове, техники и гледни точки".

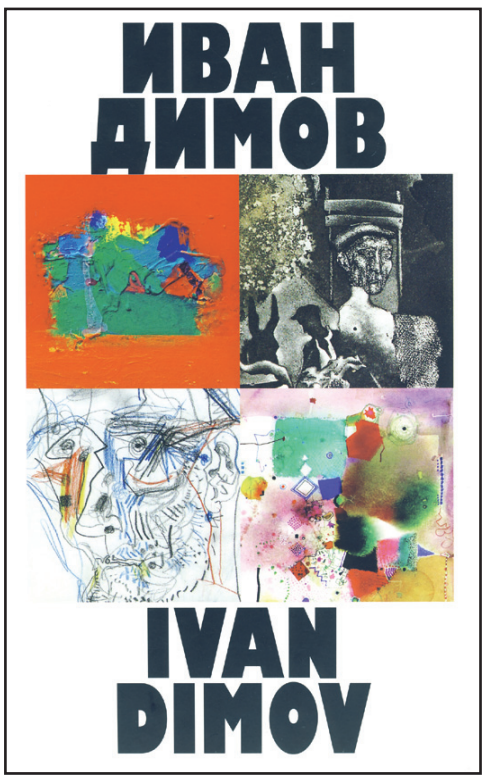
Портрет на Марго (Маргарит Цанев), акварел, 1966 - 1967 г.

Двоен автопортрет, маслени бои, 1984

Прочее, това Иван Димов винаги го е доказвал чрез своето многолико изкуство и умението си от "прашниците" на българския космос да подреди чудния калейдоскоп на една удивителна вселена; да ни заплени с красотата на багрите; да ни очарова с артистичността на своя художнически щрих; да ни омагьоса с тайнството и дълбочината на мисловните си внушения.

Неотдавна в двуезично българо-английско издание се появи на бял свят албумът-монография "Иван Димов. Ivan Dimov", в който са събрани репродукции от живопис, графика, акварел и рисунки; фотографии на художника. В него е събрана "личната му галерия" от работи, показвани в самостоятелни изложби и биеналета, включени в различни колекции и сбирки. Подобно цялостно представяне на неговото творчество едва ли би било възможно, дори то да бъде събрано в една експозиция. Албумът включва над 130 цветни репродукции от платна и акварели, графики; над 60 рисунки; 50 фотографии от личния архив на художника.

Момче с ябълка, акварел, 1998 г.

В тях е представено цялото богатство от художническия "синтез" на автора: портрети и наброски, абстрактни композиции, сред които емблематични и знакови творби за различни периоди от неговото творчество като "Посещение в музей", "Време", "Поколения", "Недовършени изречения", "Предание за ямболските ремсисти", "Някаква долина", "Памет", "Ден от живота", "Лунна светлина", "Висящите градини", "Пазар на птици" и др.

Прочее, в своята обширна монография към изданието известната изкуствоведка доц. Ружа Маринска представя задълбочено и обстойно творческия натюрел и стиловите особености, "енигматичния образен код" на Иван Димов, неговото богато и неповторимо изкуство.

Към албума и монографията са подбрани и оценки на акад. Светлин Русев, проф. Чавдар Попов, Йордан Радичков, проф. Аксиния Джурова, Валери Петров, Георги Господинов и др., които дават пълна представа за художника, неговия талант и творчески търсения.

Изданието съдържа и подробна биобиблиографска справка за твореца. Негов съставител е Албена Спасова. Фотографиите са на Недялко Кръстев и доц. Цветан Стоянов, а оформлението - дело на Божидар Икономов и неговата рекламно-издателска къща "Дари Икономов".

ПЕГАС Редактор Борис Данков

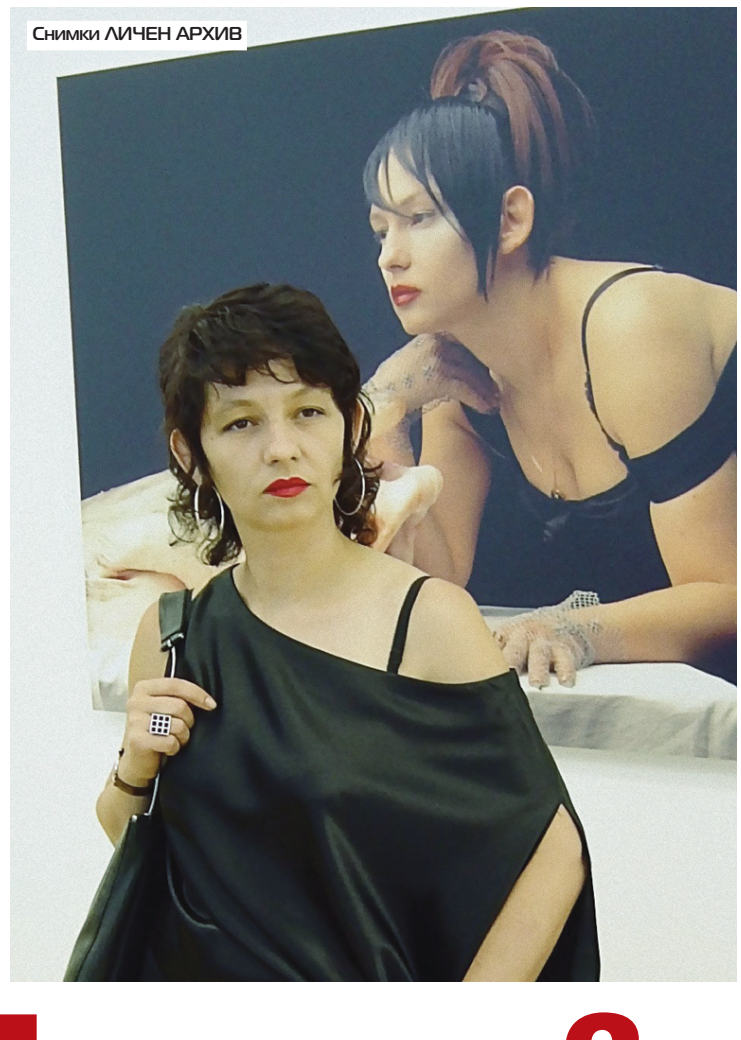
Галерия „Сариев” представя

Мариела Гемишева

Изложбата „Любимият ми будоар” на известната модна дизайнерка се открива на 7 септември

МАРИЕЛА ГЕМИШЕВА е родена в Казанлък, живее и работи в София. Завършила е Академията по изкуства, архитектура и дизайн в Прага. Доктор е по изкуствознание и изобразителни изкуства, преподавателка в Националната художествена академия в София. Специализира интериорен дизайн в студиото на архитект Борек Шипек в Амстердам, участва в арт програми (AiR program/MQ/Wien, Pro Helvetia Zurich, F+F Schula fur kunst und Mediendezign). Артистичните й изяви в областта на модата намират ярък израз в оригинални самостоятелни фото- и видеоинсталации, пърформанси, ревюта, рекламни проекти. Канена е за участие в редица международни модни форуми в Австрия, Германия, Италия и др. Удостоена е със “Златна игла” за 1995, 1996, 1998, 2005 г. на Академията за мода, България, наградата “24 карата” на БНТ, “Жена на годината 2008” - номинация за списание “Грация”.

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

Мариела Гемишева е един от знаковите автори в съвременното българско изкуство, участник в неговите случвания от близо 15 години. Арт-дизайнер, пърформър, експериментатор, авангардист, визуален артист са част от етикетите, които са й слагани през годините. Тя определя себе си като моден дизайнер, артист.

Изложбата “Любимият ми будоар” в пловдивската галерия Сариев доразвива проект от 2008 г. “Моята любима будоарна дреха”, представляващ обект-дреха-скулптура. Това е коментар или инспирация от живите скулптурни инсталации, които не влизат в контакт с публиката, каквито са работите на Ванеса Бикфорд, и от друга страна - композициите на Силви Фльори от луксозни продукти и брандове, превърнати в пазарен фетиш. Мариела Гемишева коментира индиректно присъствието на тялото в произведенията на едната художничка (Ванеса Бикфорд) и отсъствието му в работите на другата (Силви Фльори), като изследва и двата принципа на съществуване в изложбата си “Любимият ми будоар” в галерия “Сариев”. Тя анализира чрез собственото си тяло неговото присъствие/отсъствие процеса на създаване и промяна на произведението, обяснява Веселина Сариева.

Изложбата “Любимият ми будоар” е разгърната в няколко последователно случващи се етапа:

Етап 1. Инсталация - при откриване на изложбата. Представлява стилизиран дамски будоар с основен елемент обект-дреха, върху статичен манекен в центъра на галерийното пространство. Стените са “декорирани” със 7 рисунки - формат А3, и едно огледало в същия формат. В инсталацията участва и специално деформиран аксесоар - дамска чанта.

Етап 2. Пърформънс “Peep Show” - в Нощта на музеите и галериите в Пловдив. Дрехата-скулптура се трансформира в легло, а пространството - в разхвърлян будоар; художничката влиза церемониално с коктейлна рокля; съблича се и се подготвя ритуално за спане и заспива за 4 часа. Наблюдава се от публиката през прозорците и камера, монтирана на тавана на галерията. На витрините на галерията се прожектира видяната отгоре спяща художничка. Витрината изпълнява функцията на специална огледална преграда на традиционната peep show кабина. В края на пърформънса някой от зрителите отвън събужда художничката.

Етап 3. Будоарна композиция - след Нощта на музеите и галериите. След пърформънса “Peep Show” остава разхвърляният будоар без тяло, но с участващите в пърформанса допълнителни аксесоари и видеозапис.

С изложбата “Любимият ми будоар” Мариела Гемишева разиграва основните въпроси в творчеството си: статусът - като фетиш и преповтаряна ценност; неговото коментиране и травестиране в различност, която също носи елементите на фетиша, но в друг контекст. Диалектичните метаморфози са в разиграващите се сюжети в трите етапа на изложбата. Работата не е показвана до момента в този завършен вариант.

Младите българи през обектива на Брита Пиментел

Темата на проекта “Young&Bulgarian 2010” е провокирана от първото посещение на Брита Пиментел в България през пролетта на 2009 г. Любопитството й към това какви са младите българи вдъхновява проекта й за фотоизложба. Около година по-късно идеята вече е факт и за осъществяването й Брита Пимен-

Снимки ARTNEWSCAFE

Брита Морис Пиментел

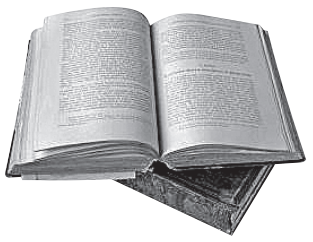
тел си служи с комбинация от собствените си фотографии, цитати от българското изкуство от края на XIX и началото на XX век, както и мисли на известни българи. Така Вероника Келбечева представя авторката и създаването на изложбата. Резултатът от този многопластов артистичен проект може да се види в artnewscafe в Пловдив (ул. “Отец Паисий” 38) до 17 септември. Каталогът към изложбата е издаден тази година в Германия от “Conference Point Verlag” в Хамбург. Жанра на “Young&Bulgarian 2010” Брита Пиментел определя като семиотично фотоесе. Връзката между

Лица от изложбата на германската авторка

определени знаци и символи на българската култура и съвремие, схванати от пръв поглед посредством тези три елемента - рисунка, фотография и думи - ein Versuch anders zu denken (опит да се мисли различно).
Брита Пиментел е родена в Клеве, Германия. Завършва право в Хайделберг и Института по фотография в Ню Йорк. Прекарва известно време в Бразилия, където печели наградата на Сдружението на критиците в Сао Паулу за фотографско есе. В България за пръв път пристига по препоръка на приятел.
С изложбата си “Young&Bulgarian” Брита Пиментел печели наградата на Литературния конкурс за художествено творчество на българите в Хамбург за 2010 г. Досега има планирани четири изложби, от които първата е тази в artnewscafe в Пловдив, където Брита заснема голяма част от фотографиите си. Другите експозиции следват до края на годината в София, Хамбург и Берлин.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Лавица

"УПОТРЕБАТА НА СВЕТА" от Никола Бувие издава "Рива". Книгата представлява описание на двегодишно странстване (1953-1954) с форд тополино от Женева през Югославия, Турция, Иран, Афганистан до Индия, илюстрирано от художника Тиери Верне, спътник на автора и негов приятел от детинство. Той предлага не пътешественическа литература в буквалния смисъл, а философия на пътуването и на живота. "Често казват, че пътуванията са бягства, но за мен са по-скоро дирения. Има и неща, от които е препоръчително да бягаш. Например да си отидеш, за да не заемеш нишата, която обществото вече ти е приготвило. За да избегнеш маршрута: следване-диплома-докторат-професура-хонорис кауза-пенсионни осигуровки-пенсия-осигуровки за инвалидност-ковчег. Аз не съм осигурен."

"ДЕМОКРАТИЧНИЯТ ТЕРОРИСТ" от Ян Гиу излиза с марката на ИК "Персей". Извършен е терористичен атентат в Хамбург. Силите, които стоят зад него, са пуснали пипалата си от информатори в немската служба за сигурност. Затова тя има належаща нужда от външен агент, който да бъде внедрен сред тях. Младият шведски агент от ново поколение Карл Хамилтън точно съвпада с профила на човек, когото терористите биха приели в редиците си. За да спомогне за разкриването и обезвреждането на дръзката и безмилостна терористична организация, Хамилтън се внедрява в престъпния свят на Хамбург, след това и в този на Сирия и Ливан, за да стигне до истината, колкото и жестока да е тя.

"ДВОЙНА ЗАПЛАХА" от Джеймс Патерсън ни среща с Алекс Крос, който се е отдал на грижите за семейството си и на частната си практика, но скоро спокойствието му е рязко нарушено. Във Вашингтон вилнее убиец, който екзекутира известни личности на публични места. Жаден за обществено внимание, психопатът превръща престъпленията си в кървави зрелища. В съобщенията си до полицията той открито предизвиква Крос. Четири години серийният убиец Кайл Крейг, известен като Мислителя, крои планове как да отмъсти на хората, които са го изпратили в затвора. Въпреки строгата охрана, бившият агент на ФБР успява да избяга. Той се отправя към Вашингтон, за да се разправи лично с детектив Крос. Издава "Хермес".

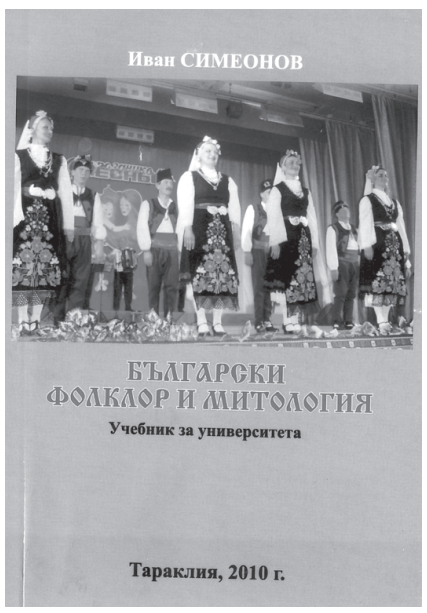

"ТЪМНИТЕ МУ МАТЕРИИ" от Филип Пулман отключва вратата към свят, паралелен на нашия, и все пак населен с различни създания, като смесва наука, теология и магия с фантастичен и вълнуващ резултат. В този свят демони и крилати същества живеят наред с хората, а загадъчният Прах има силата да обединява вселените... ако преди това не ги унищожи. Лира, Панталеймон, Уил и останалите герои се впускат в най-смайващото и съкрушително приключение на живота си. А в същото време в Небесното царство бушува война - жестока война, която с шокиращия си край ще разкрие тайната на Праха. "Тъмните му материи" на Пулман е издадена в 40 държави и е третата любима книга на британците в "Голямото четене". На български излиза от ИК "Бард".

За вековечния български дух

Най-новото издание на д-р Иван Симеонов, публикувано в Тараклия, е посветено на фолклора и митологията

Продрум ДИМОВ

На неугасващия и вечен като времето български дух д-р Иван Симеонов - преподавател в Тараклийския български държавен университет "Григорий Цамблак", Република Молдова, е посветил своя учебник "Български фолклор и митология". Този наш дългогодишен учител по българска литература е автор вече на десетина сериозни литературоведски и научно-педагогически заглавия и на десетки научноизследователски публикации, свързани с литературната ни история и учебно-педагогическата практика.

В най-новото си издание, което се появи съвсем наскоро в молдовския град Тараклия, д-р Иван Симеонов си е поставил изключително важна родолюбива задача - да подпомогне студентите, изучаващи български фолклор и митология. За целта в продължение на години той изследва задълбочено духовните взаимоотношения на българи и молдовци, които живеят вече близо две столетия мирно и дружно и това дружеско съжителство е довело неизбежно до възникване на значителни общи черти във фолклора им. И именно той става обект на дългогодишно и задълбочено проучване на базата на всички възможни източници, извори, лични наблюдения и анализи. Авторът е групирал тематично българските народни песни с обща характеристика и поетика. Анализирани са от научна гледна точка и в нужната дълбочина редица въпроси, свързани с българската фолклористика - нейното развитие, видни представители (събирачи и изследователи).

Сърцевината на учебното съдържание са основните фолклорни видове - народни приказки, песни, предания, легенди, пословици, поговорки, клетви и баяния. Подобаващо място е отделено на някои общи празници и обреди у българи и молдовци, а също така и на свързаните с тях песни - Коледа, Сурва, Лазаровден, Ладуване и Пеперуда.

Мисля, че д-р Иван Симеонов се е справил твърде авторитетно и е реализирал успешно своя основен творчески и научно-педагогически замисъл като педагог-литератор и на практика учебникът му става основен носител на научна информация по разглежданата проблематика. В същото време авторът предоставя чудесна възможност на студентите да работят самостоятелно по отделни проблеми, свързани с успешната им подготовка като бъдещи специалисти. От такива съображения българският изследовател-педагог посочва и подходяща самостоятелна работа след всеки раздел. Същевременно след всяка глава са отбелязани и конкретните източници, извори и изобщо литература.

Силно впечатление прави и подходът на автора, който разкрива цялостното съществено съдържание на учебника в седем основни глави, почиващи на солидна научна систематизация и интерпретация. Не по-малко впечатляващо е умението на автора да детайлизира и някои характерни фолклорни явления.

Белетристика

...Не грешете, за да не бъдете съдени!

Константин ЕЛЕНКОВ

Снимка АВТОРЪТ

Георги Б. Георгиев

Още от първия разказ се разбира, че това ще са "докторски" истории. Или поне - случки, пречупени през окото на лекаря... Георги Б. Георгиев, както се вижда от кратката биографична бележка на обложката, е дългогодишен лекар и завеждаш отделение в болницата "Стамен Илиев" в Монтана.

Вече не е рядкост лекар, адвокат или артист да се пробват и на полето на словото. Често дори с по-голям успех от "професионални" писатели. (Впрочем тук кавичките можеха да са и на по-точното място: "писатели"!), затова подозрението и съмнението отстъпват вече място на любопитството. "Я да го видим сега този какво ще ни каже!"

Към моето любопитство се прибавя и скепсисът на обременения със задачата на доброволен оценител. И първото впечатление, което никога не подлагам на допълнителна ревизия, бе, че това няма да са някакви упражнения по стилистика. Авторът още с първия разказ, дал заглавието на книгата, не скрива намеренията си: това е четиво нравоучително, без никаква следа от маскиране зад дълбокомислени и високопарни фрази, авторът директно, още в увода ни казва: "Героите от тази книга са от кръв и плът, живеещи сред нас, всеки със своите болки и проблеми. Всеки от тях плаща за грешките си, някои със собствения си живот. В техните съдби читателят може да съзре частица от собствените си преживявания и проблеми, да почувства като свои терзанията им."

И сякаш, за да не оставя съмнение или подозрение, че на стари години е решил да атакува територии, извън "двора" на Асклепий, е добавил: "Резултатите от нашите грешки и безумия често се завръщат като бумеранг, поразявайки нас и нашите близки." Ето впрочем и един детайл от първия разказ, в който заедно с чисто лекарската "анамнеза" се намества и художествената зарисовка: "Хлътналите му небръснати бузи, пепелявосинкавият цвят на кожата и огромните сини кръгове около очите му излъчваха отчаяние и безнадеждност. Изхвръкналите от орбитите му очи, с широко отворени зеници, се взираха напрегнато в тъмния ъгъл на стаята, където се спотайваше... чудовището..."

Чудовището е виденето на наркомана, спасението - не е в приоритет на лекаря. Д-р Георгиев е от селото на писателите Иван Давидков и Анастас Стоянов, земляк е на Радичков. Но, повтарям, няма амбициите на писател. Това прочитаме и в посвещението: "На моя внук Боян, по чието настояване се роди тази книга."

С Пипков и Шнитке откриват сезона в Музикалната академия

Рядко изпълнявани произведения на двамата именити композитори ще звучат в концерта на 17 септември

Академичният симфоничен оркестър ще открие новия си концертен сезон на 17 септември с рядко изпълнявани творби под диригентството на Георги Патриков, асистент на проф. Пламен Джуров. Ще прозвучат Симфония 3 от Любомир Пипков за струнни, ударни, два рояла и тромпет, със солисти Мирела Валявичарска от класа на доц. Борислава Танева и Маргарита Илиева от класа на проф. Стела Димитрова-Майсторова, и Концерт за пиано и струнен оркестър от Алфред Шнитке, където солистка ще е Маргарита Илиева. Концертмайстор е Жорж Паликарски. Входът за концерта в залата на Националната музикална академия е свободен, научи ДУМА от Нина Здравкова.

Третата симфония на Л. Пипков е написана през 1964-1965 г. - време, в което камерното мислене, с изразителността на детайла, отчетливостта на линиите и тънката нюансировка на различни емоционални състояния прониква във всички музикални жанрове. Симфонията е двучастна, нетрадиционна като състав - струнни, ударни, два рояла и тромпет. Музиката е активна и динамична. Постоянно се противопоставят различни конфликтни емоционални състояния - лиризъм, драматизъм, гротеска, пародия. И въпреки хороводния си ритъм финалът не звучи жизнеутвърждаващо, а отново мрачно и зловещо, отбелязва музикалната критика.

"Хуманистичното, прогресивно начало на изкуството, духът на истинското новаторство и същевременно дълбокото уважение към традициите са характерни за най-добрите творби на такива изтъкнати композитори на нашето време като Бела Барток, Игор Стравински, Паул Хиндемит, Артур Онегер, Бенджамин Бритън, Витолд Лютославски, Любомир Пипков..." Това заявява Дмитрий Шостакович през 1975 г.

По повод Концерта за пиано, струнен оркестър и тромпет на Алфред Шнитке Александър Ивашкин пита в разговор с автора, включен в негова книга: "В твоя концерт преобладава романтичното начало, според мен това е най-романтичното ти съчинение. Макар че материалът е строго подчинен на определена хармонична основа и дори на серия. По такъв начин самият материал установява необходимия за романтичния изказ контрол." Шнитке отговаря: "Имам чувството, че всички романтични преживявания и фактурата в клавирния концерт са прекалено стереотипни и заедно с това в тях е скрито някакво странно изместване - те сякаш не са съвсем "директни". И става дума не само за контролируемостта на материала; в концерта има известен сомнамбулизъм, но той като че ли е изцяло автоматичен." Ивашкин коментира: "В този концерт има усещане за кръговрат на едно и също нещо, но в различен облик. Именно това придава сомнамбулен характер на музиката." "Да, но все пак в края спиралата прекъсва", заключава Алфред Шнитке.

Снимки сайт на НМА

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ПОВЕЧЕ ОТ 40 ХИЛЯДИ ГОСТИ ОЧАКВАТ НА ВАГНЕРОВИЯ ФЕСТИВАЛ В БАЙРОЙТ

"Можете да затворите образа ми в музей, но не и музиката ми."
Рихард Вагнер

Ежегодната Фестивална нощ на Вагнер, т.нар. Байройтски фестивал, ще се състои днес. Стартът ще бъде даден с филм по адаптираната за деца опера на Вагнер "Танхойзер". Билетите за прожекциите тази година са продадени в рамките на 30 минути. Компанията "Сименс", която е традиционният основен организатор на фестивала, има за цел да популяризира културата и изкуството като част от ангажимента си към подобряване на образованието. Предлагаме на по-младото поколение възможност за изживяване на творчеството, отбеляза Майкъл Роснагл, който оглавява дейностите на фондацията за култура и изкуства към компанията. Специално за целта младите ще имат възможност да експериментират със сценични гримове и костюми, така че да не наблюдават оперните представления безучастно, а да допринасят с труда си за реализацията им.

Фестивалният театър в Байройт

В късния следобед и привечер тези, които няма да имат възможността да се насладят на живото изпълнение на оперите "Пръстенът на нибелунгите" и "Валкюра", могат да ги гледат пряко от Фестивалния театър. Както и в предишни години, оперите ще се излъчват на живо по интернет.

Творческите партньорства на Нора Джоунс

Колекция със звездните музикални партньорства на мултиплатинената певица и носителка на "Грами" Нора Джоунс, наречена "...Featuring", ще издаде на 2 ноември лейбълът "Blue Note Records", част от семейството на "EMI". Албумът ще бъде на българския музикален пазар от "Анимато мюзик", научи ДУМА от Павел Атанасов. 18-те песни в изданието включват дуети с легенди като Рей Чарлз, Уили Нелсън и Доли Партън, плюс икони на XXI век като "OutKast" и "Foo Fighters". "Толкова се вълнувам и се чувствам поласкана, и ми е забавно всеки път, когато някой, на когото се възхищавам, ме покани да пеем заедно, разказва Джоунс. Леко излизаш от собствената си зона на комфорт, когато работиш с друг артист. Не знаеш какво да очакваш - все едно си малко дете и си играете." Парчетата във "...Featuring" са от цялата й кариера - от най-първите й записи (версия на "More Than This" на "Roxy Music" с китариста Чарли Хънтър от 2001 г.) до най-новите й изпълнения като песента "Little Lou, Ugly Jack, Prophet John", записана с "Belle and Sebastian" и която ще се появи и в техния нов албум. Резултатът е нещо като паралелна история на четирите й самостоятелни албума, които се продадоха в над 40 милиона копия по целия свят. Тези съвместни изяви разкриват изумителното музикално разнообразие на Джоунс, от джаз до кънтри, от хип хоп до рок. Три от песните в албума в оригинал са излизали в издания, печелили "Грами" за албум на годината ("Ray Charles' Genius Loves Company, Herbie Hancock's River: The Joni Letters и OutKast's Speakerboxxx/The Love Below"), а някои от останалите също са били номинирани за престижната награда. Албумът включва още и записи на собствените банди на Джоунс и нейни странични проекти ("The Little Willies" и "El Madmo"), както и изпълнения с артисти, с които тя е била на турне като М. Уърд, Саша Добсън, Джилиън Уелч и Дейвид Роулингс. Песните във "...Featuring" варират от класики на Елвис Пресли, Джони Кеш, Джони Мичъл и Рой Орбисън до нов материал от иноватори като Райън Адамс и Кю-Тип. "Боготворя от дете много от хората в този албум, други са по-млади и са повече мои съвременници, обяснява звездата. И въпреки че музикантите вътре са толкова различни, усещането и силата на песните е онова, което ги обединява."

В снимки

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Хедид Дилън се превъплъти в ролята на Мери Шели в спектакъла "Мери - майката на Франкенщайн". Премиерата на операта се състоя на Залцбургския фестивал, който продължава до 31 август в родния град на Моцарт в Австрия. По време на фестивала се представят и всичките 22 опери, създадени от именитият композитор

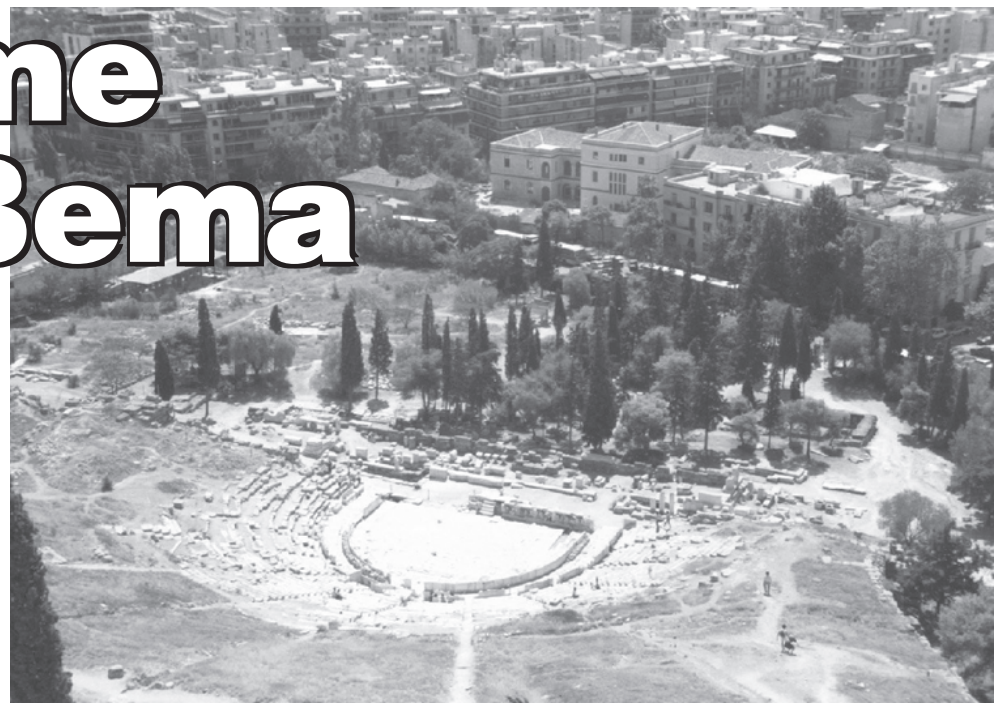

Полският композитор и диригент Кшищоф Пендерецки (на преден план) и италианският флейтист Масимо Марчели (зад него) позираха пред фотографите преди репетицията във фестивалния дворец Кантабрия в Сантандер, северна Испания, където вчера Пендерецки дирижира оркестъра "Виртуозите на Италия" в концерт от програмата на 59-ия международен фестивал в Сантандер

Китайският пианист Фу Чонг изнесе концерт на фестивала "Шопен и неговата Европа" във Варшава. Целият свят отдава почит по повод 200-годишнината от рождението на един от най-известните композитори на романтизма, организираните множество събития в десетки страни ще продължат до края на 2010 г.

Най-големите театри в света

В древността най-много зрители събира Дионисовият театър в Атина

Хиляди зрители се наслаждават на живото изкуство на сцената под открито небе в античните амфитеатри, в днешните мултифункционални културни центрове или в оперните и театралните зали

Светлана ПАНЧЕВА

Да гледаш и да бъдеш видян - не е ли това тайната формула на театъра? Театърът и неговата публика несъмнено са вечна и неразделна двойка, защото без публика театър няма. И колкото повече са зрителите на живото изкуство на сцената - толкова по-добре. Но привличането на публика също е изкуство и през хилядолетната си история театърът е изобретил много форми и начини за привличане вниманието на зрителите. Една от тях е изграждането на огромни театрални здания, които сякаш само с размерите си предизвикват въображението и интереса на хиляди зрители. Несъмнено още в древността, когато театърът се е случвал под открито небе, са били изграждани внушителни по размерите си амфитеатри. В древна Елада най-много зрители е събирал Дионисовият театър в Атина, който и до днес впечатлява както с внушителните си размери, така и със съвършената си акустика. Но най-големият театър на открито и до днес е амфитеатърът на Флавиите в Рим. Построен през 80 г. от н. е. на площ от 20 хиляди кв. м, по време на разточителните и поразяващи въображението спектакли и гладиаторски борби той можел да побере 87 000 души. Заради огромните си размери - дължина от 187 м и ширина 175 м - солидната постройка неслучайно е била наречена Колизеум - от латинското colosseus, сиреч огромен, колосален.

Метрополитън в Ню Йорк е най-голямата оперна зала в света

Римският Колизеум е най-големият амфитеатър на открито

Днес най-големият театър в света е уникалната както по размерите, така и по своеобразната си футуристична красота сграда на Народния театър в Пекин. Дело на френския архитект Пол Андре, тази "перла на вода" или "гигантска капка от стъкло" е разположена сред водите на езеро с площ 35 хиляди кв. м и побира около 6500 зрители. Правоъгълната форма на водната площ и овалната форма на сградата напомнят древния китайски космологичен символ на Земята и Небето: кръг, вписан в квадрат. С полезна площ от 150 000 кв. м, дължина 212 м, ширина 143 м и височина 46 м, сградата приютява три зали - оперна с 2416 места, концертна с 2017 места и зала за театрални спектакли с 1040 места. Входът на театъра е под земното равнище и представлява 80-метрова подводна галерия със стъклен покрив. По замисъла на архитекта това придава философски смисъл на цялото съоръжение, защото като минава под водата, човек се освобождава от тежестта на всекидневните си грижи и постепенно се потапя във фантастичния свят на прекрасното. Театралната зала, макар и най-малка от всички, отвътре е изцяло обшита с коприна в червено, лилаво и оранжево.

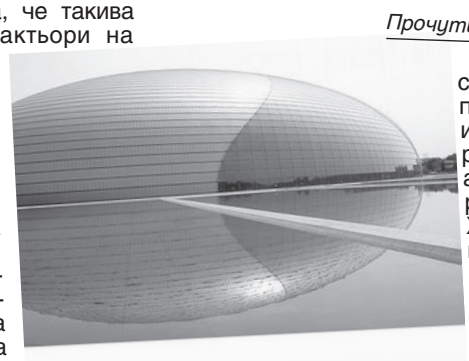
Сградата на театъра на Руската армия в Москва

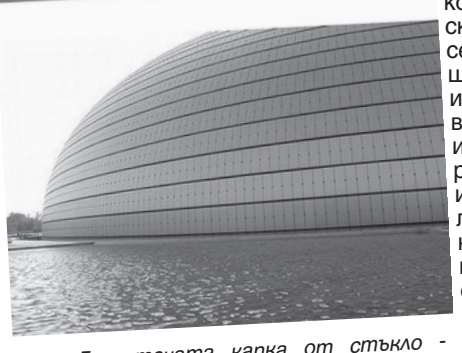
Най-голямото здание, специално построено за театрални представления обаче, се намира в Москва и това е Централният академичен театър на Руската армия, разположен в грандиозна, нямаща аналог сграда, проектирана в стил "сталински ампир" от архитектите К. Алабян и В. Симбирцев. Театърът разполага с най-голямата сценична площадка в Европа, на която могат да се поместят поне три танка и десетки кавалеристи, а от залата да ги гледат 1900 души. Макар че и досега тази сцена изисква и най-големите по размери декорации, театърът привлича своята публика не с количество, а с майсторството на своята трупа, която винаги е била сред най-добрите в страната. За театрални представления, но и за други сценични развлечения е предназначена и впечатляващата с размерите си сграда на "Perth Entertainment Centre" в Австралия. Издигнат през 1976 г., този "център за развлечения" има 8003 места, а площта на сцената му е цели 1148 кв. м.

Когато говорим за най-големите театри в света, не можем да не отбележим безспорното господство на сградите, построени специално за оперни спектакли. В цяла Европа, а и по света именно оперните сгради се нареждат не само сред най-красивите, но и сред най-големите творения на театралната архитектура. Най-големите оперни театри в света, а както се вижда и най-известните, са Метрополитън опера хаус в Ню Йорк, Болшой театър в Москва и "Ла Скала" в Милано. Първото място сред тях принадлежи на Метрополитън опера с нейната зала, дълга 137 м, и побираща 4065 зрители, а също и с впечатляващите размери на сцената - ширина 71 м и дълбочина 44,5 м. Импозантната сграда, издигната през 1821 г. по проект на архитекта Оливие Бове в самия център на Москва, не напразно е наречена Болшой театър и заради размерите на зрителната си зала с близо 4000 места, разположени в партера и на 6 балкона, и заради размерите на сцената, и заради голямото изкуство, което се твори там вече близо три века. След няколкото претърпени пожара, на 20 август 1856 г. се открива голямата зала на Болшой, превърнал се в емблема на високото изкуство. Любопитно е, че в началото трупата на театъра включва 13 музиканти и 30 артисти. Първоначално сред тях нямало специализация - драматичните актьори участвали в оперите, а певците и танцьорите - в драматичните спектакли. Ето как се оказва, че такива именити актьори на XIX в. като Михаил Шчепкин и Павел Мочалов са пели в опери на Керубини.

Прочутият театър "Ла Скала" в Милано

Гигантската капка от стъкло - Народният театър в Пекин

Другата емблематична оперна сграда е издигната на мястото на черквата "Санта Мария дела Скала" в Милано, откъдето идва и името на прочутия театър. "Ла Скала" е проектиран от Джузепе Пиермарини в стил неокласицизъм и е открит на 3 август 1778 г. с постановка на операта на Антонио Салиери "Europa rico-nosciuta". До края на XVIII в. сградата с размери дължина 100 м и ширина 38 м и с безукорна акустика се използва за драматични и куклени представления, балове, но най-добре са посрещнати четирите оперни сезона годишно - карнавален, пролетен, есенен и летен. По време на карнавалния сезон на сцената с форма на подкова, оцветена в бели, сребърни и златни тонове, се представяли сериозни оперни постановки и балети, а през останалите три сезона - леки, развлекателни опери. В началото на XIX в. "Ла Скала" става най-популярната и реномирана оперна сцена в Италия. Местата за зрители в "Ла Скала" са разположени на шест балкона със 194 ложи, във всяка от които има 8-10 места, голямата кралска ложа и галерия. Интересно е да се знае, че преди да бъде разрушен през Втората световна война и възстановен в първоначалния си вид през 1946 г., театърът е имал и още един, втори ред ложи, оборудвани с маси за игра на карти и предлагане на напитки. За разлика от зрителната зала, сцената на "Ла Скала" не се отличава с големи размери. Първоначално сградата на прочутия театър струвала на Милано около 1 млн. лири, а разходът бил поет от 90 аристократически семейства. Последният ремонт на театъра приключва през 2004 г. и струва 61 млн. евро, а в обновената зала е представена операта на Салиери, с която някога е открита "Ла Скала".

Центърът за развлечения в Пърт, Австралия

Великият реформатор граф Ищван Сечейни

Една от най-забележителните фигури на XIX век е унгарският граф Ищван Сечейни. За него всички врати са отворени - поддържа приятелство и с баварския крал, и с Уелингтънския херцог. Любим гост е в двореца на френския крал Луи Филип. Има чести контакти с Клеменс фон Метерних - всемогъщия министър на австрийската монархия. Също с философи и учени, сред които големият естествоизпитател Александър фон Хумболт. Чувства се еднакво комфортно както сред галопиращите коне на пустата и топовните гърмежи на битката, така и в бляскавите салони на висшето общество, покорявайки сърцата на придворните дами.

Аристократ, изключително богат, остроумен и образован, той прави чудеса за благото на своя народ

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ, Bulgarian Press Pool - Будапеща

Сечейни ланцхид - верижният мост, който свързва Пеща и Буда, е едно от най-прекрасните архитектурни творения на XIX век

Бил 23-годишен, когато на дворцов прием в Париж един от присъстващите дипломати попитал своя събеседник: "Кой е този очарователен млад хусар, който така изкусно общува с всички?"

"Унгарски аристократ, изключително богат, образован и остроумен, владее всички големи европейски езици и в същото време е изключително безплоден. Прахосва богатството и дарбите си по балове, вместо да ги използва за благото на своя народ", последвал отговорът.

Разтърсен от това, което случайно дочул, младият граф внезапно осъзнал, че дипломатът бил прав. Дотогава не се бил замислял за смисъла на живота. За дълга. За своя народ. Та той не можел дори да общува на унгарски, когато трябвало да се дават разпореждания на прислугата. А прислугата и десетките хиляди селяни заедно с обширни имения, простиращи се на 280 000 декара, Ищван наследил от баща си, граф Ференц Сечейни!

След този епизод младият аристократ твърдо решил да отдаде изцяло своите знания и умения, своя интелект и своето богатство в служба на народа. Но как най-добре да стори това?

Как най-добре да бъде полезен?

Откъде да започне?

Заровил се първо в книгите на сбираната в продължение на два века семейна библиотека. След това обиколил имения си, за да установи с дълбока покруса мизерията на крепостните, ретроградните феодални порядки, непродуктивното стопанисване на едни от най-плодородните земи в Централна Европа. Не след дълго предприема задгранично пътешествие. Да се запознае лично с постиженията на икономически напредналите народи, да види как го правят в Европа.

Три неща го впечатляват в Англия - най-развитата тогава страна в света: законите, парната машина и коневъдството. Английският опит трябвало да бъде пренесен в Унгария и приложен на практика. "Феодализмът не понася миризмата на парата", ще отбележи по-късно младият граф. И през 1825 г. 34-годишният тогава хусарски капитан Ищван Сечейни напуска военната служба, за да се отдаде изцяло в служба на своя народ.

В Долната камара на съсловното Национално събрание от години се водят остри дебати. Опозицията постоянно критикува богатите аристократи, че нехаят за националната култура, не заделят средства за развитието на унгарския език. Официалните езици в Австрийската империя по това време са немски и латински. Дори образованите унгарци често общуват помежду си на немски.

3 ноември 1825 г. Граф Ищван Сечейни дарява едногодишния доход от всичките си имения за създаването на Унгарска академия на науките

С влизането на младия Сечейни в събранието нещата се преобръщат начаса. "Дарявам едногодишния доход от всичките си имения за създаването на унгарски национален институт!"

Краткото му слово взривява присъстващите

По-младите представители на аристокрацията и на интелигенцията бурно аплодират постъпката на патриотичния благородник. Засрамени, граф Дьорд Андраши, граф Дьорд Карой и други богати земевладелци бързат да го последват. Даренията лавиноподобно нарастват. Един час по-късно съсловното събрание обявява учредяването на Унгарската академия на науките! Денят е 3 ноември 1825 г.

Години по-късно богатата библиотека на рода Сечейни ще постъпи в дар на унгарския народ, за да постави началото на едно от най-големите книгохранилища в Европа - Унгарската национална библиотека "Сечейни". Колекцията от археологически находки, антични предмети и старинни монети пък, започната от стария граф Ференц Сечейни и неговите предци, също ще бъде подарена на унгарския народ, за да постави началото на Унгарския национален музей.

Загрижен за съживяване на стопанския живот на Унгария, в 1830 г. Ищван Сечейни написва книгата "Кредит". Според съществуващото тогава феодално право земята не можело да се продава, нито да се ипотекира, докато има живи наследници в семейството на земевладелеца аристократ. С малката си книжка Сечейни фактически

обявява война на феодализма и Средновековието

оспорва се правото на земевладелците да не плащат данъци; настоява се за отмяна на останките от крепостното право; земята трябва да може да служи като залог срещу така необходимите кредити за модернизиране на стопанството; обявява се в защита на производителния фактор, на деветте милиона унгарски селяни. С други думи, Ищван Сечейни издига глас за премахването на тази "вехта ръждясала система".

Измежду най-мащабните инженерни проекти на граф Сечейни е превръщането на река Дунав в непрекъснат плавателен път. Малцина знаят, че до 30-те години на XIX век реката не била корабоплавателна по цялото си течение поради коварните прагове в района на Железните врати. Граф Сечейни замисля и осъществява грандиозен за времето си проект. Както десет години преди това взривява Националното събрание с дарение за създаването на Унгарска академия, така този път с помощта на науката и съвременните му инженерни технологии взривява скалните препятствия, разчиства отломъците и река

Дунав за първи път става плавателна

до устието си в Черно море.

По подобен начин граф Сечейни осъществява инженерен проект за корекция на река Тиса. Изградени са 101 преки канални връзки за избягване меандрите по течението на реката и за предпазване от сезонните наводнения. Други стопански начинания, проектирани и финансирани с помощта на граф Сечейни, са национално сдружение за кредитиране, параходна компания, корабостроителница, дружества за популяризиране на унгарските вина, за насърчаване на професионално животновъдство и коневъдство, за модерно мелничарство, за бубарство, за проектиране и строеж на железопътни линии, а заедно със шотландския инженер Адам Кларк изгражда първия мост на река Дунав между градовете Буда и Пеща. Това

Граф Ищван Сечейни

е прочутият верижен мост, носещ името на създателя си, който и днес е емблема на унгарската столица.

Младите представители на унгарската аристокрация и на интелигенцията търсят пътища за освобождение от абсолютизма на Виена, черпят вдъхновение от принципите на Великата френска революция. Един от тези "млади" е Лайош Кошут, превърнал се в знаменосец на революционните идеи. Политическите му възгледи са отражение на либералните идеи на епохата и ратуват за освобождаване на крепостните, забрана на привилегиите, свободно владение на земята и най-вече - национално освобождение от австрийско господство. Реформаторските усилия на Сечейни целят същото. Но съобразявайки се с политическото господство на големите европейски монархии след Виенския конгрес (1815 г.), той смята, че осъществяването им трябва да става с по-бавен темп.

Между двамата колоси на унгарската революция възниква напрежение. Всъщност това е

конфликт между либерализма и радикализма

на епохата. В брошура, публикувана през 1841 г., Ищван Сечейни предупреждава, че политиката на "младите" тласка нацията към конфликт с Хабсбургската династия и революция преди унгарските институции да са укрепнали достатъчно чрез естествено развитие отвътре, преди да е завършил процесът на съзряване на самото общество. Сечейни се опасява, че една преждевременна революция може да погуби унгарската нация в перспектива.

Напрежението между двамата колоси не пречи те да продължат да работят заедно. Кошут високо цени интелектуалния потенциал и всеотдайността на Сечейни да служи на унгарската национална кауза и в една от своите речи го назовава "най-великият унгарец". Когато през пролетта на 1848 г. революционната вълна обхваща Европа от Париж до Виена и достига Будапеща, Сечейни застава редом до Кошут в революционното правителство на независима Унгария като министър на транспорта.

Мрачните предвиждания на Сечейни се сбъдват. Революцията е жестоко потушена. Кошут с част от армията си намира убежище в българските земи. За да

Лайош Кошут - вожд на Унгарската революция 1848-1849 г.

не бъде екзекутиран, Сечейни търси спасение в психиатрична клиника. Делото му и всеотдайната му служба на народ и родина обаче остават и са пример за подражание и вдъхновение на поколения унгарци. И днес, щом стане дума кой е най-великият унгарец, поколенията не се колебаят да назоват името на граф Ищван Сечейни.

Позиция

www.duma.bg

Идва ли краят на войните

Близкото бъдеще ще покаже дали проточилите се дълги години военни конфликти ще бъдат „туширани” успешно от администрацията на президента Обама

Пламен ТРЕНДАФИЛОВ

Американският президент Барак Обама наскоро в реч в Атланта, щата Джорджия, пред обявилите се срещу военните действия ветерани изтъкна, че тлеещият вече седем години конфликт се е превърнал от първостепенна военна инициатива в своеобразна дипломатическа мисия. Дълбоката истина е, че все още не сме станали свидетели на изтеглянето на американските военни части от Ирак, заяви Барак Обама. И заключи: “Поведението ни ще се промени коренно - от военни усилия, водени от нашите военни части, до граждански усилия, провеждани от нашите дипломатически мисии”.

Вече е факт - след приключването на военната мисия около 50 хиляди войници ще останат в Ирак, за да участват в тренировъчни лагери заедно с иракчаните, а около 90 хиляди войници от сухопътните войски и морските пехотинци се изтеглят.

Пет месеца след изборите конфликтът тлее все още с неотслабваща сила и се подклажда непрекъснато от периодичните атаки на опозицията срещу новосформираното коалиционно правителство. В емоционалната си реч Барак Обама подчерта и че изтеглянето на военните части от “тила на врага” ще се превърне в най-широкомащабната военна операция през последните няколко десетилетия. Президентът заяви недвусмислено, че ще ускори процеса по въвеждането на парична помощ от фондовете за обществено подпомагане, както и допълнителни финансови облекчения за тежко ранените ветерани и за тези с посттравматични психични смущения. Що се отнася до неизбежния въпрос за другия военен конфликт - в Афганистан, американският президент акцентира, че около 33 хиляди войници през следващото лято ще се завърнат по домовете си.

Ние днес определено сме добри партньори със Саудитска Арабия и Кувейт, държави, които в миналото имаха проблеми. Вярвам, че към това семейство в най скоро време ще приобщим и Афганистан, беше лаконичен президентът. За мнозина от присъстващите в залата ветерани думите му прозвучаха абстрактно и неясно, но всички са убедени - близкото бъдеще ще покаже дали наистина проточилите се дълги години военни конфликти ще бъдат “туширани” успешно от администрацията на президента Обама.

През всичките години светът не спря да протестира

Багдад в пламъци. На 20 март 2003 г. президентът Джордж Буш обяви война на Ирак. След седем години официалната равносметка е за 4415 загинали американски войници, 179 - британски, 139 - от други нации, 13 - от България

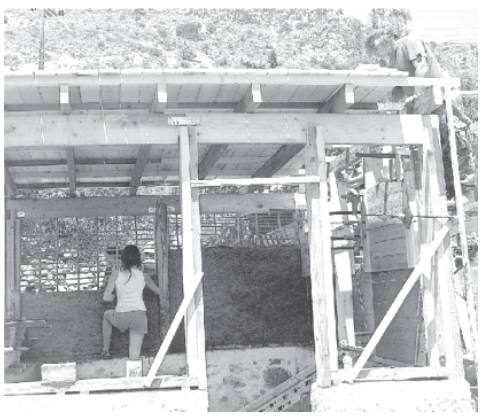
Да имаш и да нямаш

Ангел ПОПОВ, д-р по икономика

Да имаш, да нямаш - така формулирана, темата звучи всеобхватно и дори екзистенциално. Да имаш и да нямаш свобода. Да имаш и да нямаш работа. Да имаш и да нямаш хляб. Да имаш и да нямаш вяра в управляващите. Да имаш и да нямаш вяра изобщо. Да имаш и да нямаш покрив над главата. Страхотна тема! Но да се обхване поне част от нея, трябва роман или трилогия да напишеш. Докато мъдруваш обаче, лудият, както казва народът, ще се налудува. Затова нека се спрем само на последната дилема - покривът над главата.

Българите сме на първо място по собствени жилища не само в Европа, но и в света. Това е вековна и дори хилядолетна традиция. Ние цял живот се трудихме и спестявахме, докато беше изобретен друг подход - “щедри” разсрочени заеми при висока лихва. Резултатите обаче от тази “помощ” вече станаха видими не само за американците, но и за целия свят. Но най-важното в случая е, че българите запазиха своето единствено първо място.

Дотук - също добре! Но ето, неотдавна от програма “Хоризонт” на БНР научих, че сдружението на общините в България предлага данъците и таксите върху единственото законно първо място на българина да бъдат определяни на пазарна, а не на данъчна оценка, както досега. В първия момент реших, че американците искат да измъкнат по втория начин единственото първо място на българите, но от чутото разбрах, че това си е чисто нашенска инициатива. Така е, казах си, първото място струва доста на българина.

Криза не криза, българинът не се отказва да гради свой дом

Да поддържаш имота е доста скъпо състезание. А и ако закъсаме, може и да продадем имота си и да живеем под наем, както е в много развити европейски държави. Нали сме европейци? При нас мениджърът е българската държава, а треньорът - българските общини, които са предвидили значителни премии дори за второ и трето място. При увеличение на данъците и таксите от имотите и битовите отпадъци държавата и общините ще вземат мерки не само за дупките по пътищата, водоснабдяването, здравеопазването, училищата и детските градини, но и за протеклите покриви на домовете на изрядните български граждани, които упорстват и не искат да живеят под наем. Макар че има и по-директни начини за запълване на държавната и общинската хазна - като например отнемането от незаконно богатите на техните замъци и дворци.

След подобряване на финансовото състояние в резултат на посочените неотложни реформаторски мерки държавата и общините по-бързо ще се сетят и за развитието на средния и дребен български бизнес, като отменят крайно необходимите засега многобройни разрешителни и лицензионни режими. Например - над 30 документа за начало на бизнес, над 40 - за преустройство на жилище в офис, плащане в пълен размер такса битови отпадъци при празен офис и т.н.

След като бъдат осигурени крайно необходимите по-големи финансови постъпления в държавата и общините чрез предлаганите данъци и такси, властите ще могат спокойно да насочат своето внимание към развитието на бизнеса и към увеличаването на приходите и данъците от него. Така ще се създадат и пазарни условия за определяне на пазарните цени на жилищата, които в областните градове сега са деформирани от кризата, а в малките градове и села изобщо липсват. Макар че такса смет не трябва да зависи от пазарната цена, а от обитаващите апартаментите, къщите и къшлите. Но и това е бавна и пипкава работа.

Времето днес е динамично и трябват бързи решения за попълване на държавния и общинските бюджети. Нали именно затова са гражданите?

Ето такива мисли ме обнадеждиха след предложението на сдружението на общините в България за нов подход при определяне на имотните данъци и такси. Не напразно народът казва да не гоним дивото и да не изпускаме питомното.

А с такава “дълбоко обоснована данъчна реформа” може спокойно да се явят на изборите през 2011 г. всички кандидат-кметове и общински съвети. Само трябва малко поразбрано да обяснят “реформата”. Победата им е в кърпа вързана!

Точката над И-то

Някои преживяват кризата в лукс

Иво АТАНАСОВ

Неведнъж съм отбелязвал, че сегашното управление не е в състояние да направи онези пари, с които не само да изпълни поетите пред избирателите ангажименти, но дори и да осигури що-годе нормално функциониране на държавата. Вече повече от година слушаме най-отговорни лица да се вайкат как техните предшественици са похарчили всичко и днес няма с какво да се посрещнат даже елементарни разходи. Сякаш парите не се създават всяка година, а са като злато в някоя от тракийските могили и ако иманярите първи се докопат до него, археолозите ще останат с празни ръце.

Оказа се обаче, че днешното управление не само не го бива да съзижда национално богатство, но и не може да разпределя дори малкото произведено според очакванията на своите избиратели. А по-точно - не иска. Сигурно звучи шокиращо, но за последните дванадесет месеца броят на българските милионери се е увеличил с 96. Само през тази зима, за някои - тежка, са се пръкнали 35 новомилионери, т.е. богатите са се роили три пъти по-бързо в сравнение с миналата, уж по-лека за мнозина, зима. А парите по сметките им са нараснали с 202 милиона лева. От април до юни тази година към семейството на милионерите се притурят нови 28 българи.

И това - на фона на тежката криза, под призивите да стегнем коланите и да я преживеем с дружни усилия. При курс към всеобщи икономии и драстично орязване на субсидиите за важни разпоредители с бюджетни средства. В момент, когато броят на депозитите намалява с 320 хиляди. Броят, а не общата сума, което подсказва, че бедните вадят последните си пари от банките, за да си плащат сметките.

Ето как някои са претворили в живота девиза: “Да преживеем кризата в лукс!” Благодарение, разбира се, и на държавата, която не иска да застави богатите да поемат по-голямата част от тежестите на кризата - в съответствие с притежаваното, а ги дундурка с плоския данък от 10 процента, който за тях е манна небесна, но за нискодоходните слоеве е все по-непосилен товар. Финансовият министър дори нарече идеята за премахване на плоския данък и въвеждане на прогресивна скала малоумна. И подчерта - не необмислена или некомпетентна, а малоумна. Макар в страната, откъдето дойде да се упражнява върху главите ни, данъкът да стига до 42 на сто за най-високите доходи. И където, наред с тази фантастична за нашите представи ставка, 40 американски милиардери обявиха, че ще дарят половината от богатствата си за благотворителност.

Сравнението между САЩ и България показва не само жестокостта, но и наглостта и цинизма на капитализма в нашенския му вариант. Там президентът Обама изобличи алчността и безразсъдството като основна причина за кризата. Като него мислят две трети от американците. У нас премиерът има таланта да концентрира завистта и злобата и да я насочи към някой хирург или анестезиолог, комуто и през ум не минава, че е сред главните виновници за кризата. Но в това вярват две трети от българите.

Ясно е, че най-величаената напоследък харизма ще забави проглеждането на мнозина. Че голяма част от този мандат, ако не и целият, ще мине под знака на възмездието над незаконно и неморално забогателите и най-вече - над политически неудобните. Герберите нямат друг изход, ако искат да поддържат рейтинга си. А съдът, къде по силата на доказателства, къде под натиск, ще вкара някои в затвора. Така, с помощта и на пиар акции, тази 20-годишна страст българска ще бъде донякъде укротена. Тогава обаче като гейзер ще бликне искането за справедливост, по което толкова дясна формация като ГЕРБ едва ли ще се активизира, а може и тази идея да обяви за малоумна.

В този момент може и да дойде времето на БСП. Стига да си дадем сметка, че очакванията на избирателите за промяна ще бъдат много по-мащабни от онова, което повечето от нас си мислят. Което предполага не просто да възстановим доверието към себе си, а нещо доста по-сериозно. Ако разчитаме само на неуспехите на ГЕРБ, едва ли ще доближим дори незадоволителните 30 процента от 2005 г., ще спрем някъде на 15-20 на сто. И ще разчитаме отново на съуправление в толкова широк формат, че намеренията ни за бедните и средните слоеве с лекота да бъдат осуетявани. Или да бъдат препращани към края на мандата, когато негативизмът към нас вече ще е толкова голям, че каквото и добро да сторим, няма да го стопим.

Нужно е да възстановим доверието към себе си не как да е, а чрез връщане към лявата си същност. Каузата на справедливостта е в състояние да привлече много повече от процентите, които сега си мислим. Стига да успеем да убедим избирателя, че тя е гвоздеят на нашата политика. В противен случай нито ще бъде накърнен луксът на богатите, нито пък ще свърши кризата за бедните. А и на едните, и на другите ще им бъде все едно кой управлява.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Образование

В началото бе тройката

Измъчените класации за запълване на местата във вузовете превръщат кандидатстването във фарс

Велиана ХРИСТОВА

Многобройните предварителни приемни изпити, които висшите училища направиха по време на последния семестър още от януари, не им помогнаха да запълнят местата за първокурсници. Първо, второ, трето класиране през август и септември вече са трайна практика за почти всички вузове. Въпреки това свободни места остават, особено в специалностите от природните науки. Единствено при икономическите специалности, които са хит въпреки липсата на работеща икономика в България, няма никакъв проблем. Напротив, всичките предвидени 3565 места за нови студенти държавна поръчка в УНСС се запълниха веднага.

За задълбочаващата се демографска криза се знае отдавна, но за последиците от нея във висшето образование и до ден днешен само се приказва, без това да води до адекватни управленски решения. Напротив, преди 4 години в Закона за висшето образование (ЗВО) бе направена поправка, която ни в клин, ни в ръкав постанови всяка година бройките за прием, които се утвърждават от МС, да бъдат увеличавани с 25 на сто, докато вузовете запълнят изцяло капацитета си за обучаване на студенти. В момента въпросният капацитет трябваше вече да е запълнен на 100%. Разбира се, това нямаше как да стане при намалелите випуски и при все по-засилващото се "изтичане" на младежи към вузовете в чужбина. Но в резултат местата за прием във вузове тази година са повече от кандидатстващите абитуриенти. А липсата на достатъчно кандидати вече поставя и въпроса за самото съществуване на вузовете. Дано при това не станем свидетели на властови удари по силните вузове (има вече симптоми за това), вместо на прекратяването на порочната практика за преподаване на по пет места в държавни и частни "академични" структурки.

Сега пък заради настъпилата икономическа криза и намалените държавни субсидии на вузовете в същия ЗВО депутатите разрешиха на държавните вузове да приемат студенти и срещу заплащане, но само в

специалности, които не запълват капацитета си

за обучение. Това си е чист нонсенс и показва само едно - че и МОМН, и МС, и парламентът се движат в някакви свои коловози, които имат малко общо с реалността. Новостите удовлетворяват единствено интересите на отделни и малобройни висши училища. Затова пък системата като цяло затъна в хаос. СУ например напълно логично обяви, че няма да приема платено, защото за желаните специалности свободните места винаги се попълват, а за останалите няма достатъчно кандидати дори за държавната поръчка.

Самите вузове все пак намират свои си коловози в така очертаната им пътека. Тяхната цел е една - да съберат повече пари. За всеки студент в държавната поръчка хазната плаща издръжка, която се допълва от държавна студентска такса в размер до 30 на сто от издръжката. Така вузовете имат интерес от всеки приет студент - той им носи пари. По същата причина вече дори УНСС допуска студентите до сесия по време на следването и с три невзети изпита. Частните вузове пък изобщо съществуват благодарение на парите от студентите. Сега при платеното обучение за бакалаври в държавните вузове картината е същата - само че издръжката се плаща от самия студент и за някои специалности стана по-висока дори от таксата в частния вуз. Така във висшето образование

основното съображение стават парите

не качеството. Вече е чест пример в университетите в Европа да се плаща по-малко, отколкото у нас. В Дания пък например обучението на български студенти е безплатно.

В този "производствен оборот" нарушаването на законите е почти масова практика. Поради липсата на достатъчно кандидати частни вузове

Предварителни изпити във Великотърновския университет

като Нов български университет още миналата година измислиха т.нар. курсисти - абитуриенти, които са скъсани на матурите и нямат диплома за средно образование, даваща им право да продължат обучението си в следващата вузовска степен. Според ЗВО и според Закона за народната просвета без издържана матура никой не може да стане студент. В пълно нарушение на закона обаче НБУ, а от това лято - и Варненският свободен университет, и Бургаският свободен записват като курсисти младежи, които са изкарали двойки на задължителните матури. Дава им се срок една година да си вземат матурата. В тази една година те се обучават при същите условия и учебни планове като законните студенти, а когато след това евентуално се сдобият с диплома за средно образование, продължават във втори курс. Оправданието е "децата да не губят цяла година". А фактът е тотално пренебрегване на законовите изисквания.

Министър Сергей Игнатов, доскорошен ректор именно на НБУ, който според закона е отговорен за изпълнението му, изобщо не реагира. Иначе става много принципен, когато Софийският университет започва прием за медсестри, преди да е излязъл резултатът от акредитацията му за това. Изобщо, СУ май че е

най-строго следеният университет

от властта в момента. Затова пък частните университети сякаш са неподвластни на никакви законови правила. Да не говорим за скандално създадения нов Пернишки политехнически университет, който необезпокояван от никого обяви прием в регулираната специалност архитектура, за която се изисква специална акредитация от агенцията НАОА и специално решение от парламента. Такива решения за Перник няма. Вузът ще приеме общо 465 студенти, а НАОА му е предвидила капацитет 1800, без да е ясно дори колко ще са реално преподавателите му на щат. Всъщност и Варненският свободен университет приема и обучава студенти по архитектура, без да е получил разрешения по закон.

Въпросът е за какво изобщо съществува закон, след като всеки си прави, каквото си иска. Много смешно изглежда на този фон искането на Българската стопанска камара да се въведе задължителна матура и по математика. Сега втората матура е по предмет по избор и пак има двойкаджии, които както виждаме, са последната надежда на висшите училища за запълване на местата. Университетът в Русе дори признава при образуването на бала за инженери оценката по български език и литература.

По принцип бизнесът у нас все има претенции към висшето образование, но рядко се чува някоя фирма да се насочи към форма, която може да помогне на финансите на университетите по нормален начин - като бизнесът финансира специализация на своите кадри във вузовете. Нали уж все говорим за "обучение през целия живот"?

Държавните вузове доста по-трудно могат да си позволят да нарушават законите. Затова Софийският университет например реши просто да пусне

по-късно втори етап на третото класиране

за 764 свободни места, за да изчака обявената за началото на септември сесия за матурите. Така ще може да запише напълно законно младежите, които ще взмат зрелостните си изпити и са кандидатствали в СУ. В медиите гръмна еднозначно, че Алма матер ще приема и двойкаджии. Първо, въпросните кандидати ще имат поне тройки, и второ - от вниманието на всички убягва един абсолютно нерешен и законово, и на практика проблем. Има немалко абитуриенти, които не са двойкаджии, напротив - често са отличници, но по някаква обективна причина не са могли да се явят на някоя от матурите през май. Примерно, по същото време са били в болница. Тези деца ще се явят на матурите през септември, повечето са държали и приемните изпити (много често имат високи оценки), но първите две класирания във вузовете вече са отминали. Така с по-висок бал от този, с който са приети другите кандидати, тези млади хора без всякаква вина може да изгубят шанса да станат студенти тази есен. А невъзможността въпреки високия си успех да попаднат в желаната специалност им е в кърпа вързана. Просто местата там вече са заети от кандидати с по-нисък успех. Никому от депутатите не идва на ум да уредят този нерешен въпрос, засягащ съдби на млади българи, при поправките на ЗВО.

Ако вместо да урежда инцидентни лобита и да приемат "антикризисни мерки", от които висшето образование затъва още повече, властта най-сетне започне да мисли за реалните проблеми, все още нещо може да се спаси. Тъй като не се вижда голям шанс да се появи скоро обещаният от МОМН нов Закон за висшето образование, би трябвало спешно да се мисли за промяна в сегашния закон за начина на финансиране на висшите училища. За да се прекрати порочният кръг по принципа "всеки студент носи пари". Новият принцип трябва да е "всяко качество носи пари". А ако се дадат данъчни преференции на бизнеса, когато финансира необходими за него специалности или специализанти, това също може да помогне. Интересно би било да се направи анализ кое е по-добре - бизнесът да внася преки данъци в хазната (укривайки половината) и тя да не финансира достатъчно висшето образование, или предприятията косвено да подпомогнат същата хазна, като насочват конкретно парите си към нужното им "академично" място.

Освен това при толкова много места за прием във вузовете и толкова малко кандидати, когато вече без проблем студенти стават тройкаджиите, на практика "входът" във висшето образование вече е станал свободен. Вместо висшите училища да се гърчат от изобретателност как да наберат студенти, може би е време "входът" и де юре да стане свободен. Но при нова система на финансиране, зависеща не от броя студенти, а от оценката за качество, "изходът" да бъде максимално затегнат. Тогава от висшето ни образование няма да излизат неграмотни специалисти, едва закърпили тройките, които наводняват реалната икономическа и обществена практика и вещаят тъжно бъдеще за България и за българите.

Бъдещи разследващи журналисти слушат за тайните в професията опитните си колеги Алексения Димитрова и Станимир Въгленов

Мнение

За китайското чудо и робуването на идеологеми

Човечеството натрупа поуки по пътя на социалното си освобождение, а комунистическата идея винаги ще мобилизира хората в борбата им за по-добър живот

Георги МИНЧЕВ*

Световната икономическа криза обърна погледите на Изток, към Китай, към китайското чудо.

Това дава повод за размисъл както за миналото, така и за настоящето и особено за бъдещето. Задаваме въпроса кои са тези обществени условия, където човек става подобър, въпрос, който задава още през 30-те години на миналия век един от последните болшевики, академик Струмилин.

Споменах думата болшевик и не мога да отмина проблема, който е отдавна на вниманието на историци, философи, политолози - за връзката между болшевизъм и сталинизъм. Този въпрос според мен е непосредствено свързан както с политиката на китайското ръководство, довела до китайското чудо, така и с процесите в комунистическото движение, в частност - и в БСП.

През 80-те години на миналия век на страниците на сп.”Вопросы философии” се публикуваха интересни материали като този на Стивън Коен. От българска страна фундаментален труд, озаглавен “Сталинският тоталитаризъм”, написа от марксистки позиции Стоян Михайлов. Наскоро Александър Лилов написа две статии за Трайчо Костов и Кръстю Раковски в сп. “Понеделник”.

Тази дискусия ту затихва, ту се засилва, но смятам, че тя и сега е на дневен ред, защото все още няма нужната яснота, което се отразява на

политиката на левите сили, на цялостната политическа атмосфера

в обществото. Това се чувства и в публикациите на леви автори, а и в медийната ни политика. Не се споделят и публикуват различни гледни точки. Например да вземем темата за Китай. В статията на Серж Алими “Пекинският консенсус” във в. “Монд дипломатик” от 4 февруари т.г. се поставят основни въпроси за ролята на Китай в световната икономическа криза и за модела, който се изгражда там, както и за кого е привлекателен. Има автори, които смятат, че Дън Сяопин е предвиждал по-голямо равновесие между труда и капитала. От публикации в печата е известно, че към края на живота си той е смятал, че не е направил всичко, както би искал Маркс. Може би китайският мъдрец е предусещал, че прекалените неравенства могат да нарушат тънката граница между общото и частното и в определен момент онова второстепенно, намиращо се в сянка, да придобие първостепенно значение. По този начин, казано на политически език, ще се загуби социалистическият характер в развитието на Китай. Засега се казва, че китайското ръководство вижда проблемите и методично ги решава, за да не се случи това...

Китайското чудо изисква да сложим други очила, за да видим под друг ъгъл историческите събития, включително и по въпроса за болшевизма и сталинизма. Нима Дън Сяо Пин не отхвърли по същество това явление, определено в теорията като сталинизъм и по-късно - неосталинизъм, догматичните интерпретации на Мао. Не съчета ли Дън марксизма с китайското Дао, т.е. с естествения път на развитие на нещата? Китайското чудо не е ли пример за правилността на Лениновия НЕП и ако тази политика не бе прекъсната от Сталин, а бе продължена, нямаше ли успехите да бъдат много по-големи и сега да говорим за “Руското чудо” и руския народ, а и всички ние да имаме друго качество на живот, за каквото мечтаеха руските болшевики? По друг начин щеше да бъде написан историческият процес!

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

9 май 2010, Червеният площад, Москва. Парад на победата

Учудващо е, че определящи се за леви автори наред с възхищението си от съвременен Китай продължават да говорят за Марксовия догматизъм, а не за догматизирания марксизъм, и определят целия период от 1917 до 1953 г. за болшевишки, като го сравняват с най-грозните престъпления на сталинизма, ликвидирал елита на Болшевишката партия. А какво да кажем за неосталинизма...

Можеха ли реформите в Източна Европа да станат още през 50-те и 60-те години на миналия век? Какво ретроградно и несоциалистическо имаше в програмните искания на унгарските и чешките работници? В Полша работниците обвиняваха Лех Валенса, че е предал интересите им, а той се оправдаваше, че те не били достатъчно настоятелни за преминаване на предприятията към работническо самоуправление... Сега, когато историкът изследва тези процеси, се вижда, че всички признаци за промяна по пътя на реформирания социализъм са били налице. Не носехме ли и ние на манифестации само портретите на Маркс, без да се разбира и прилага неговият метод за анализ на действителността, материалистическата диалектика?

БСП и българските антифашисти трябва да се гордеят

че още през 60-те години се намират личности като Бенжамен Варон и другарите му, които поставят въпроса за промяна, а Георги Найденов утвърждава в практиката нови форми на управление на икономиката, които дават забележителни резултати. Известно е как завърши всичко. Не е ли това основната причина за рухването не на идеята, както някои казват, а на т.нар. реален социализъм? Големият икомомист Джон Гълбрайт навремето бе казал, че не може да се даде целият Маркс на комунистите...

Отхвърлянето на Маркс не е ли причина и сега европейските социалисти и социалдемократи да не могат да отговорят на въжделенията на 60 процента от европейците за промяна на статуквото? БСП не свива ли влиянието си, не губи ли избори след избори? Динамичният стереотип на отрицанието на Маркс така се е утвърдил в съзнанието, че щом споменем името му, веднага ни се казва, че не е актуален, тъй като е творил преди 150 години. Даже не се вслушват в наскоро приетото становище на Ватикана, че за преодоляването на икономическата криза трябва да се използват изследванията на Маркс. Какво още трябва да се случи, за да не се робува на идеологеми, наложени от ограничени умове?

Ученият има една задача - обективно и безпристрастно да изследва процесите, без предвзето мнение да упражнява своята критика. Друг такъв критичен метод, освен марксистката, не е открит. Но е необходимо още едно условие - честност, качество, което Маркс определя като основно за човека.

Тази година светът отбелязва 65 години от победата на антифашистката коалиция над Хитлерова Германия, решаващ принос за което има Съветският съюз. И отново ще се намерят хора, които ще тръбят, че победата не трябва да се чества в Москва, защото тя е извоювана от Сталинска Русия. На тях можем да отговорим, че по онова време този въпрос не е стоял пред Чърчил и Рузвелт, и не че не са знаели за състоянието на съветското общество. Комунистите от западните страни също са знаели това.

Руският войник, който знаеше по-добре от всеки друг състоянието на своето битие и изнесе на гърба си цялата тежест на войната, имаше моралната сила и разбра по думите на Ханна Аренд, че фашизмът е по-голямото зло и че целият прогресивен свят трябва да се обедини срещу него, за да запази доброто у човека, да запази цивилизацията. Показателно е, че на парада на победата в Москва участваха представителни военни части на страни от НАТО и наред с марша на победата на Червения площад прозвуча одата на радостта, химн на обединена Европа. Тази истина не я разбра, робувайки на личните си интереси, само нашата десница, затова България е единствената страна, където антифашистите не са признати за участници във Втората световна война. И още нещо -

руският войник влизаше в бой с името на Сталин, но под знамето на Ленин

Това, което революцията от 1917 г. даде на руския народ под ръководството на болшевиките, не можеше да се изтрие по време на сталинските репресии. Притиснат от обстоятелствата, самият Сталин извади от затворите маршали и генерали, които оглавиха Съветската армия и извоюваха победата. Може би това щеше да се случи и в икономиката за промяна на управлението, защото моделът бе изчерпил възможностите си за развитие, още повече, че непосредствено преди войната редица стопански ръководители на крупни предприятия поставят въпроса за прилагане на нов стопански механизъм, който да засили личната заинтересованост. Но обективните обстоятелства, Великата отечествена война, изискваща централизирано управление, провалят тези възможности. Победата на 9 май 1945 г. бе условие за утвърждаване на демокрацията, но в същото време нереформираната сталинска система оказа своето въздействие и върху бъдещото развитие на източноевропейските страни. Последвалата система днес невежи и злонамерени хора представят за комунизъм и като продукт на марксизма. Но всичко идва с времето си. Човечеството натрупа ценен опит и поуки по пътя на своето социално освобождение - от Парижката комуна от 1871 г., през болшевишката революция - 1917 г., държавата на благоденствието в Западна Европа и реалния социализъм след Втората световна война, до китайското чудо днес...

Как ще се развива по-нататък историческият процес, можем само да прогнозираме в най-общи линии. Но едно е сигурно - комунистическата идея, въплътила изконните човешки въжделения за социална справедливост и хуманизъм, винаги ще мобилизира хората в борбата им за по-добър живот.

** Авторът е член на Дискусионен клуб “Приятели на вестник “Монд Дипломатик” и член на Общинския съвет на БСП в Бургас*

Пътешествия

С железницата на златото

Пътуване с влак от морето до върха край Каркрос съживява духа на хиляди, търсили нова съдба в епохата на Клондайк

"Уайтпас" минава покрай гарата Каркрос на езерото Бенет

"Железницата на белия проход" днес е една от най-посещаваните забележителности на Аляска. Необикновено пътуване за онези, които като деца са обожавали влаковете, а и за всички почитатели на планинските прелести. Влаковата разходка продължава към 3 и половина часа из прохода Уайтпас, пресича канадско-американската граница и за туристи се прави от май до септември.

По пътя си железницата подминава водопада Булчин воал, Дерето на мъртвия кон и връх Вдъхновение в областта Жюно. Проходът Уайтпас се намира в склоновете на планината Кост на границата на щата Аляска и канадската провинция Британска Колумбия. Започва при пристанищното градче Скагуей (860 души през зимата с 900 000 туристически посещения през лятото), преминава покрай езерата Крейтър, Линдерман и Бенет, даващи начало на реката Юкон. Заедно с другия клон - "Пътят Юкон", железният път "Уайтпас" отново е отворен, след като не е работил цели 25 години. Днес влакчетата се движат от Скагуей до Каркрос всеки ден без неделя. 40-те мили (до върха край Каркрос и обратно) се пропътуват в удобни ремонтирани антични вагони. При резервацията (благоразумно е да се направи предварително) може да изберете пътуване с парен локомотив, иначе влакът тегли ретродизелов локомотив. Удоволствието струва $110 в двете посоки. Началото на екскурзията "Живописната железница на света" започва от морското равнище, а гарата е непосредствено до круизния терминал. Пристанището на Скагуей е задължителна спирка за почти всички круизни лини до Аляска. Голяма част от круизните пътници също се впуска в екскурзията, възкресяваща минното минало на региона от епохата на златната треска на Клондайк. До върха на Белия проход се изкачвате на 874 м надм. вис. На нашенеца няма как да не му направи впечатление, че цялата екскурзия - от кея до върха, е изключително съобразена и достъпна за хора с увреждания. Някъде по света мислят за всекиго и всичко.

* * *

Железницата "Уайтпас" започва строеж през 1898 г. по време на треската за злато в Клондайк. Това, което се смятало навремето за невъзможно, било готово за 26 месеца. Десет хиляди души и 450 тона експлозив били необходими, за да се победят суровият климат и географските капризи и да бъде изградена "железницата, сътворена от злато - част от автономната територия Юкон, Канада. Днес населението му е към 430 души. По време на златната треска и със завършване на железницата Каркрос станал главен транспортен център. В наши дни туризмът е основен поминък на историческото градче до езерото Бенет.

Треската за злато в Клондайк еволюира в треска за туристически долари. Компанията "Уайтпас&Юкон роут" била напълно интегрирана транспортна фирма, оперираща със система от докове, железница, товарни вагони и шейни, автобуси, камиони, кораби, самолети, хотели и тръбопроводи. Управлявала основната инфраструктура за обслужване на товари и пътници в региона Юкон. Миното дело около Юкон окончателно приключва през 1982 г. Компанията предприемач WP&YR - "Уайтпас и Път Юкон", клон на "Клуб линк ентерпрайзис" от Торонто, открива отново железницата през 1988 г. Вече с новата преорентиеровка - сезонен туризъм, компанията превозва към 37 000 души. След последвал основен ремонт, днес това е най-популярната екскурзия навътре от брега и има 450 000 души посетители от май до октомври, които преминават (общо по двата клона) 107 км от оригиналното 177-километрово трасе. Компанията има 20 дизелови локомотива (производство на "Дженерал илектрик" от 1950-а и 1960-а), 70 реставрирани ретровагона (най-старият от 1883 г.). Гордостта са двата парни локомотива - напълно реставрираният "Baldwin 2-8-2 Mikado" от 1947 г. и "Baldwin 2-8-0", конструиран за компанията в далечната 1907 г. Между всичко останало гостите се радват и на вниманието на изключително ентусиазирания и гостоприемен персонал.

Страница на Савена ЗЛЪЧКИН

Круизното пристанище на градеца Скагуей

Железницата "Уайтпас" катери 874 м в продължение на едва 32 км, минава по наклони от 3,9 процента, 16-градусови завои край скални урви, върви под два тунела и над мостове, изградени върху дървени подпори

то".

Двата клона - "Уайтпас" и "Пътя Юкон", известни като "Живописната железница", днес са международна историческа забележителност, своеобразен паметник на инженерното дело, поставян от някои по значителност редом с Панамския канал, Айфеловата кула и Статуята на свободата. Стоманеният й конзолен мост бил най-високият в света, когато бил завършен през 1901 г. Уайтпас и Пътя Юкон са днешният символ на епохата на златната треска в Клондайк, а беседите по време на пътуването възкресяват духа на "Дивото зове" на Джек Лондон (чийто мизансцен между другото е Скагуей).

Край езерото Бенет, опасано от едната страна от железницата, а от другата от заливи и малки носове, чийто край опира до планинския склон, навремето гъмжало от златотърсачи. Днес, като се изключи преминаването на влака, тишината смущава само свистенето на вятъра и пърполенето на крилете на дивите патици. Преди нашествието на белия човек, който нахлул с пионерска дързост, но и с алчност на чело, местността край езерото било родно място на автохонното население от народа на Тагиш. Оригиналното име на Каркрос било прохода Кари-

...пуф-паф през поля и планини - ретроромантика

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН
Осигурете си малко спокойствие днес, за да решите въпросите, които ви притесняват. Стресът оказва влияние на поведението и живота ни, често без да си даваме сметка за това.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Посрещнете деня си с позитивна нагласа и не търсете реванш от хората, които мислят различно. В личните дела ще получите шанс и това ще ви позволи да проявите активността си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
С нагласата сте да си почивате и се наслаждавате на хубавото време. Професионални задачи ще отведат други от вас на работното място или в изпълнение на допълнителна заетост.

22 май - 21 юни

РАК
Ще приключите с подготовката, а други с изпълнението на събитие, което повишаваше отговорностите ви досега. Неясните отпадат и денят ви ще стане по-спокоен.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Справяйки се с текущите задължения в семейството, няма да пренебрегнете и себе си. Но най-важното е да останете спокойни и да не потъвате в съпътстващите ви трудности.

23 юли - 23 август

ДЕВА
С усет за печелившите неща в живота, ще насочите интереса си към онези, които са с добри позиции. Със силни аргументи ще ги убедите в перспективата на идеите си.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
С повече търпение ще стигнете до очаквана развръзка на въпрос, който силно ви интересува. С поведението си ще насърчите околните да си свършат и те своята работа.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
С ясни цели и овладени емоции ще продължите да работите, спазвайки срокове, обещания и лични интереси. Добрите взаимоотношения ви дават кураж и сила.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Делата ви ще се развиват в неочаквана последователност. Колкото и да не сте обнадеждени, няма и да сте разочаровани. Довежданата придобивка ще събуди интереса ви.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
С конструктивна мисъл и отговорно поведение ще пристъпите към работата си, което е предпоставка за успех. Организирани и точни, ще решавате възникналите въпроси.

22 декември - 20 януари

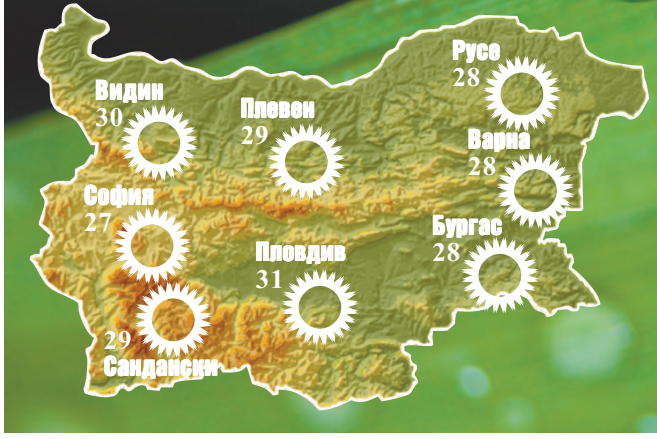
ВОДОЛЕЙ
С вдрината и доброто си настроение ще влияете на развитията около себе си. Добрата ви организация и умение да работите с хора ще задълбочи партньорските връзки.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Покана за включване в обща задача или друга, интересуваща ви оферта, ще направи деня ви по-забързан. Перспективите са за подобряване на доходите и самочувствието ви.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

Днес времето ще бъде ясно и слънчево. Временни увеличения на облачността ще има над източните райони. Над страната ще преобладава слънчево време. Максималните температури ще бъдат между 27 и 32 градуса, в крайните югозападни райони до 34 градуса, в София около 27 градуса. В планините ще преобладава слънчево време. Временни увеличения на облачността ще има главно над Рило-Родопската област и Източна Стара планина. Максималната температура на 1200 метра ще бъде около 20 градуса, а на 2000 метра - около 15 градуса. Над Черноморието ще преобладава слънчево време с временни увеличения на облачността. Ще духа предимно умерен североизточен вятър. Максималните температури ще бъдат 27-29 градуса. Температурата на морската вода е около 29 градуса. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

22 максимални 20°/30°

23 максимални 20°/32°

В неделя ще продължи да духа слаб, в Източна България до умерен североизточен вятър и дневните температури ще се понижат с още градус-два. В понеделник вятърът от североизток ще отслабне и температурите отново ще започнат да се повишават.

БНТ 1

07.35 Пепеляшка - аним. филм
08.00 За животните с любов/п/
08.30 Чудният свят на Дисни. Джони и елфите - куклено шоу
09.00 Джонас Брадърс - тв филм
10.00 Непозната земя/п/
10.30 Вяра и общество
11.00 Памет българска
12.00 По света и у нас
12.30 Брасди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор/п/
14.00 Минута е много - тв състезание/п/
14.55 Българите в Албания - 5-серийна документална поредица /1 част/
15.30 Уморени хора - игрален филм /САЩ, 1992г./, режисьор Бийбан Кидрон.
17.30 Кино по ноти/п/
18.00 Хана Монтана - тв филм /21 и 22 епизод/
19.00 БНТ такси/п/
19.15 В кадър/п/
19.45 Лека нощ, деца!. Писма от Феликс
20.00 По света и у нас
20.45 Най-доброто от „Шоуто на Канала“
21.35 Г.О.Р.А. - игрален филм /Турция, 2004г./, режисьор Йомер Фарук Сорак.
23.45 По света и у нас
23.50 Първи младежки олимпийски игри - Сингапур 2010 /дневник/
00.50 Гърбавия - игрален филм /Франция, 1959г., режисьор Андре Юнбел.
02.35 Вяра и общество

bTV

07.00 „Семейство Прауд“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най-“ - детско шоу с водещ бате Енчо
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу
10.00 „Модерно“ - токшоу
11.00 „Търси се...“ - токшоу
12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Корабът на мечтите. Хавай“ - Драма, Романтичен, Минисериал, Германия, 1997 г.
15.00 „Отчаяни съпруги“ - сериал, сезон 5, еп. 20
16.00 „Такъв е животът - Футболни съпруги“ - документално риалити, еп. 12
17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу с водещ Наталия Симеонова
18.00 „Разбулените тайни на магията“ - шоу програма
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Агент XXL“ - САЩ, 2000, Екшън, Комедия
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Виновен по подозрение“ - Драма, трилър, САЩ, 1991 г.
00.30 „Паднали ангели II. На път“ - Фентъзи драма, САЩ, 2007
02.10 „Идеалният татко“ - САЩ, Семейна комедия, 1973

NOVA TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.20 „Пазарен навигатор“
07.30 „Каспър“ - дет. анимационен сериал
08.00 „Уди Кълвача“ - дет. анимационен сериал
08.30 „Х-мен“ - детски анимационен сериал
09.00 „Бен и космическата десетка“ - детски анимационен сериал, 4 сезон
09.40 „Приключенията на Роки и Булуинкъл“- анимационен филм
11.30 „Царете на комедията“ - забавно шоу
12.30 „Отчаяните съпруги“ - най-доброто
14.00 „Лекар на повикване“ - сериен филм
16.00 „Обещанието“ - с уч. на Донг-гун Янг, Хироюки Санада, Сесилия Ченг и др.
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „Сватбата на най-добрия ми приятел“ - с уч. на Джулия Робъртс, Рупърт Евърет, Камерън Диас, Дърмът Мълроуни и др.
22.15 „Ангелите на Чарли“ - с уч. на Луси Лиу, Бил Мъри, Дрю Баримор и др.
00.10 „Без заподозрени“ - с уч. на Аарон Екхарт, Бен Кингсли, Кери-Ан Мос и др.

TV7

07.00 „Шареният живот на Джейми“ - еп. 15, анимация
07.15 „Руби Глум“ - еп. 3 и 4
08.05 „Мухата Маги“ - еп. 14 и 15
09.00 „Споделено с Камелия“ - ток шоу - повторение
10.00 „Какво ви забърка Лео“ - кулинарно шоу - повторение
10.30 „Пътеводител на модерното момиче“ - предаване за мода
11.00 „Cosmo спринт на високи токчета 2010“ - репортажен филм
11.20 „Супердебели срещу суперслаби“ - еп. 2
12.15 „Смолвил. Супермен в началото“ - еп. 8 и 9, сериал
14.00 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - еп. 15, сериал, криминален
15.00 „Криминалните случаи на г-ца Марпъл“ - еп. 3, криминална поредица
16.00 „Фрейзър“ - еп. 11, комедиен сериал
16.30 „Военни престъпления. Лос Анжелис“ - еп. 11 и 12, сериал, криминален
18.30 Новини
19.30 „Сестри по неволя“ - еп. 6, сериал
20.00 „Вотът“ - комедия
22.05 „Сестри по неволя“ - сеп. 7, сериал
22.30 Новини
23.00 „Завет“ - комедия
01.20 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - сезон 4, еп. 15, сериал, криминален

ОХОТА И РИБАЛКА

10.00 „Горещи момчета 3. Павел Попович“
10.30 „Първичен инстинкт“
10.45 „Лов на голяма риба с Лари Далберг“
11.10 „Тайните на лова с Бейб Винкелман“
11.30 „Оръжие“
11.45 „История на лова“
12.15 „Къде кълве“
12.45 „На лов в Новия свят“
13.15 „Дневниците на великия ловец“
14.05 „Диалози за риболова. Народен проект“
14.20 „Планетата на рибаря“
14.35 „Диалози за риболова“
15.05 „Особености на руския лов“
15.40 „Лов без граници“
16.40 „Ловен минимум“
16.45 „Моторни лодки“
17.15 „От нашия шеф-готвач“
17.30 „Приключения в Казахстан. лов на планински козли и марали“
18.25 „Големият лов“
19.00 „Големият риболов“
19.30 „Вишнева костилка“
20.00 „Благоустрояване на изкуствените водоеми и тяхното обслужване“
20.55 „Лов без граници“
21.50 „Майстор на риболова“
22.20 „От нашия шеф-готвач“
22.35 „Лов без граници“
23.20 „Ножът“
23.35 „Диалози за риболова“
00.00 „Гордон в засада“

PRO BG

07.00 Легионът на супергероите - с1, еп5,6
08.00 Новините
11.00 Запазено за жени - най-доброто
12.00 „Продуцентите“ - комедия с Уил Ферел, Ума Търман, Матю Бродерик, Нейтан Лейн
14.00 90210 - еп21
15.00 Парична клопка - еп11
16.00 „Моят великан“ - комедия с Били Кристъл, Джоана Пакула
18.00 А група. Локомотив (Пд) - Литекс
20.00 Новините
21.00 А група. Черноморец - Видима
23.00 Мръсно синьо - с1, еп1
00.05 Новините
01.00 Запазено за жени
02.00 А група. Локомотив (Пд) - Литекс
04.00 А група. Черноморец - Видима
06.00 90210 - еп21

СКАТ

07.00 „Среща с Атон“ - док. филм
07.30 Фолклорни ритми
08.00 Ранни вести /на живо/
09.30 „Джон Лоутън представя Община Царево“ - док.филм
10.00 НОВИНИ - сутрешна емисия
10.15 „Телевизионен форум“с водещ Стефан Солаков /на живо/
12.00 НОВИНИ - обедна емисия
12.15 „Ако зажалиш...“ - стари градски песни с Бони Милчева и Тодор Върбанов
13.45 „Биберон“ - предаване
14.15 -“Не мога да мълча“ с Марин Кадиев
14.45 Китка народни песни
15.00 „Старият албум“ с Михаил Топалов
15.30 „Живата вода“- док.филм на Боян Балев
16.00 „Облаче ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /на живо/
17.00 Новини - информационна емисия
17.15 „Изгнаници клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците
17.45 Китка народни песни
18.00 „Новото робство“ - док.филм 3 част
18.30 Демографска катастрофа - семинар в Русе - 3 част
19.00 Новини - централна емисия
19.20 „Другата история“ - предаване за българската памет/ пряко от Бургас/
19.30 „От българско, по-българско“
22.00 Новини. Прогноза за времето. Спорт
22.20 „Другата история“ - предаване за българската памет/повторение/
22.30 Рок музика - Концерт на Стари Муцуни
23.30 „Това е нейната България“ - док.филм

Валутни курсове

EUR	1.9558
USD	1.5387
GBP	2.3878
CHF	1.4872

Памет

155 години от рождението на Константин Величков

Голям оратор, общественик и революционер, бележитият родолюбец умира разочарован от следосвобожденска България

Д-р Богомил КОЛЕВ

Бележитият книжовник, революционер, общественик, държавник, писател, публицист, майстор на ораторското изкуство Константин Величков е роден в Пазарджик през 1855 г. Произхожда от семейство на буден занаятчия. Учи в родния си град при известния педагог и книжовник Йордан Ненов. Още като ученик той проявява своите дарби, произнася реч на тържество по случай завършването на учебните занятия, активно с голямо желание рисува и бива поощраван от възрастните. С подкрепата на известния пазарджишки общественик и книжовник Стефан Захариев Константин Величков постъпва в наскоро създадения Галатарейски лицей в Цариград. Тук изучава френски език, чете френска и руска литература и публикува първите си творби и преводи.

През 1872 г. голяма част от българската колония в Цариград за първи път присъства на българско представление в театър "Османие" с български актьори и българска публика. Българските ученици от лицея представят драмата в пет действия "Невенка и Светослав" от К. Величков, който играе и ролята на главната героиня. Сюжетът на драмата, взет от българската история, завладява зрителите,

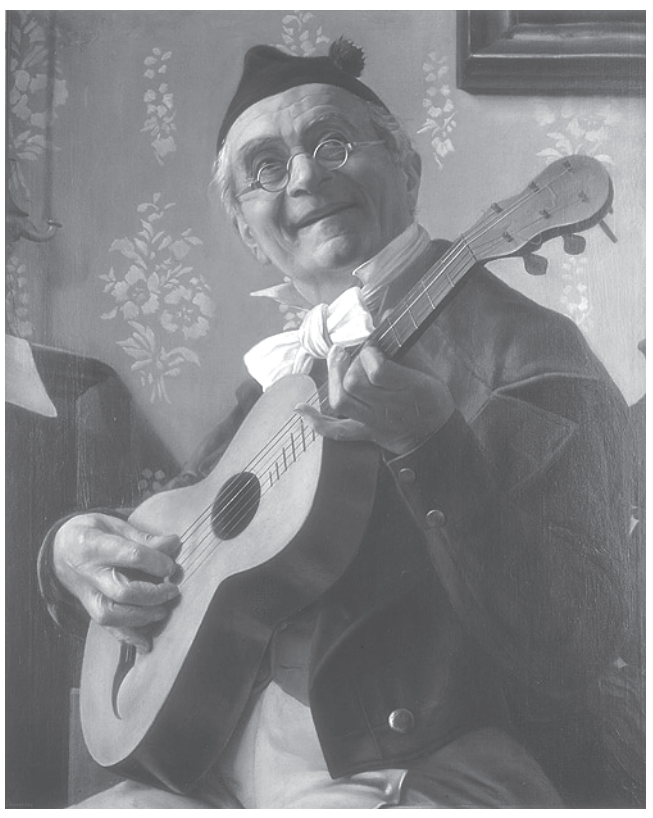
повдига националното самочувствие

и достойнство. Твърди се, че присъстващият на представлението потурчен паша от Ловеч на име Джевдет паша, макар че схванал добре сюжета, похвалил автора. Заедно със свой съученик от лицея през есента на 1872 г. К. Величков превежда драмата "Лукреция Борджия" от Виктор Юго, следва превод на "Русалката" от А. С. Пушкин. С преводаческа дейност той не престава да се занимава през целия си живот. В една книжарница се среща и сприятелява с Иван Вазов, а дружбата им продължила до смъртта на К. Величков. Критиката оценява тази дружба между двама творци като "рядка по своята трайност и историческо значение в нашата литература".

В източниците се съобщава, че през лятото на 1874 г. К. Величков се връща в Пазарджик, става

един от апостолите на въстанието

през април 1876 г., посещава Панагюрище и Брацигово, организира революционни комитети в някои села, грижи се за въоръжението на въстаниците. Васил Петлешков на път от Панагюрище към Брацигово пръв съобщава на К. Величков за "кървавото писмо" на Т. Каблешков и за преждевременното избухване на въстанието в Копривщица и Панагюрище. По-късно сам той описва този момент: "И най-вълшебният сън бледнее пред очарованието, с което ни се вестяваше България, ликующа с изпълнения блян на петвековни въжделения. Мислехме да я виждаме жива

„Флорентинец", картина на Константин Величков от 1888 година

пред нас, осенена от знамето, което беше дигнала. Светът я приветстваше, трогнат от новото тържество на свободата над тиранията." След потушаването на въстанието той лежи в турски затвори в Пазарджик, Пловдив и Одрин. По щастлива случайност обаче неговата дейност не е разкрита и остава остава жив.

След Освобождението К. Величков работи в българската екзархия в Цариград, откъдето сътрудничи на вестник "Стара планина", издаван в Букурещ. Там той е заедно с Методий Кусевич, с когото начертали на изработената карта от руския топограф Теплов кои места в Турската империя са населени с българи. Именно тази карта става основа за граф Игнатиев - тогавашен руски посланик в Цариград, за да се очертаят

границите на Санстефанска България

К. Величков посреща с радост и надежда обявяването на Руско-турската война. Напуска екзархията и заминава за Триест, откъдето през Румъния се връща в родния си град в освободеното отечество. Избран е за депутат в Областното събрание на Източна Румелия и се премества в Пловдив. Съобщава се, че именно тук се проявяват дарбите му на общественик и оратор. Иван Вазов пише, че той е един от най-добрите оратори в Областното събрание. "Величков обайваше винаги с възторжената си и пламенна реч, която се лееше от устата му плавна, убеждена, чарующа. Когато поискваше думата, в камарата се възцаряваше тишина и гласът му ехтеше, пленяваше слушателите и почти винаги ги присъединяваше към неговото мнение", казва за него Вазов. Но неговите смели идеи и демократични убеждения не се харесват на много депутати и граждани, потомци на старите чорбаджийски родове и новозараждаща се българска буржоазия. Големият и талантлив оратор води борба срещу княз Батенберг. Според Величков за България би било по-дборе, ако й "се даде още от началото републиканско управление".

През 1884 г. К. Величков заема поста директор на просвещението в Източна Румелия. Тук подпомага развитието на някои културни институти като пловдивската театрална трупа. Допринася немалко за разцвета на българската литература и култура през 80-те години на XIX век. Става редактор на вестник "Народен глас", сътрудничи на списание "Наука". Заедно с Иван Вазов започват издаването на списание "Зора", което престава да излиза след Съединението през септември 1885 г.

Според неговите съвременници К. Величков

остава непоколебим и ревностен русофил

и славянофил през целия си живот. Затова по времето на управлението на Стефан Стамболов се принуждава да емигрира - най-напред в Унгария, после в Италия и Турция. През този тежък за него период той се отдава на самообразоване и творческа работа. Тук поставя началото на лирическото си творчество с "Писма от Рим", "Цариградски сонети", превежда "Ад" на Данте Алигиери, публикува литературнокритични и литературноисторически статии и студии. През 1891 г. обнародва книгата си "Всеобща история на литературата", една година е учител в българската гимназия в Солун, където съставя две христоматии за средните училища, работи и в Българската екзархия в Цариград.

В средата на 1894 г. К. Величков се завръща отново в родината и е избран за народен представител и за министър - първо на обществените сгради и съобщенията, после на народното просвещение и накрая на земеделието в правителството на Константин Стоилов. В този период той подпомага създаването на Рисувалното училище, създава Висш учебен съвет, основава списание "Училищен преглед", прокарва Закона за задължителен депозит на всяко печатно произведение в народните библиотеки. В София и Пловдив започва дейност за повсеместно създаване на ученически библиотеки и читалища. Помага за отпускане на стипендии за талантливи млади актьори като Кръстьо Сарафов, Адриана Будевска, Вера Игнатиева.

Разочарован от тогавашната политическа действителност и от недостатъчно активните връзки с Русия, недоволен от користолюбието на депутати и министри, К. Величков напуска правителството на Константин Стоилов през 1899 г. Той става пълномощен министър в Белград (1902-1904 г.). Въпреки непрекъснато влошаващото му се здраве той участва в литературния живот на България. Публикува статии, разкази, стихотворения, рецензии, спомени, политически статии. Основава и ръководи

списанията „Летописи" и „Ученическа беседа"

в които публикуват свои творби Елин Пелин и Димитър Бояджиев. Със стихосбирката си "Детска гусла", излязла през 1894 г., според критиците той се нарежда между първите създатели на българската следосвобожденска литература за деца и юноши.

Константин Величков

През 1899 г. неуморният творец публикува своите "Цариградски сонети", които създава по време на престоя си в Италия. Твърди се, че у нас той е създателят на тази поетическа форма под влияние на майстори като Петрарка, Кардучи, Ередиа, Стекети.

През много плодотворната за него 1899 г. е обнародвана най-значимата му творба - "В тъмница", която отразява преживявания за период около три месеца, прекарани от твореца в Одринската тъмница.

През последните няколко години от живота си К. Величков създава редица художествени, литературнокритически и публицистични творби, обнародвани в периодичния печат. Отдава се и на преводаческа дейност. Ето какво пише за неговите невероятни преводачески качества и способности Иван Вазов: "Оня, който познава мъчнотиите и тъмнотите на италианския народен диалект преди шест века, по който е списвал Данте поемата си, ще си представи какви грамадни усилия, търпение, възторжена упоритост, умение, ерудиция е трябвало да тури в дело г-н Величков, за да ни даде приблизително вярно представление за творческата самобитност, за духа и техниката на Данте. Заедно с това той ни е предал и оня оригинален аромат и свежест на поезията му, които могат да се предадат на границите на възможността на един чужд език от един майстор преводач."

Независимо от огромната му творческа продуктивност, здравето на К. Величков започва все повече да се влошава. По време на едно представление на "Доходно място" от Н. Островски, вече болен, К. Величков се провиква на висок глас в залата: "Браво!", при изпълнението на някои реплики

против подкупничеството и своеволията

в Русия, което, съгласно източниците, се приема като демонстрация срещу присъствието в тетралната залата на министри и депутати. Въпреки предупрежденията, забележките и заплахите на градоначалника, разгорещен и развълнуван К. Величков се обръща със сълзи на очи към зрителите, викайки: "Господа, ръкопляскайте, ръкопляскаите! Това там на сцената е нашият днешен политически живот!"

К. Величков умира на 16 ноември 1907 г. в Гренобъл, Франция, където отива на лечение. Месец преди това пише прочувствена статия във вестник "Ден". Тук, в доброволна емиграция, големият творец и кристално чист патриот се прощава с родината с последната си изповед: "Живее се в поробена страна. Не се живее в опозорена страна, особено когато си се родил в нея и си носил вериги за нея. България обаче навсякъде ще я нося в сърцето си и ней ще бъдат всички мои мисли и чувства."

Независимо че е недолюбван от властимащите, той остава в нашата история като бележит родолюбец, революционер, общественик, държавник, русофили, писател, поет, публицист и голям оратор.

Селановци в епицентъра на новия сезон

Местните ловци почетоха паметта на писателя Дончо Цончев

Христо КАПИТАНСКИ

Естествен финал на Дните на лова и дивеча и празника на Националната организация на ловците и риболовците стана тържественото откриване на новия ловен сезон в Селановци, Оряховско. Гости на местната дружинка бяха председателят на Съюза на ловците и риболовците Иван Петков, главният секретар Григор Гогов, началникът на кабинета на министъра на земеделието и храните Николай Пенков, изпълнителният директор на Фериботен комплекс - Оряхово, Добри Радев, председателят на Оряховското сдружение Лъчезар Стоянов и неговият помощник Здравко Николов и др. Преди започването на лова Валери Ценов, председател на ловно-рибарската дружинка в Селановци, направи инструктаж, след който всички дадоха салют и склониха глави в памет на непрежалимия Дончо Цончев.

Момент от откриването на ловния сезон в с. Селановци, Оряховско

Пъдпъдъча песен се носеше навсякъде из лятното поле и още щом нагазихме в стърнището, първите пернати изпърхориха пред носовете на кучетата. Гърмежи и подвиквания, команди към кучетата и шеги, пот и смях, полюшващи се на висулките пъдпъдъци и постепенно олекващи патронташи - едва ли може да се разкаже цялата красота на този лов на хора, които не са го изпитали. А когато напече здраво, пак повлекли облаци прах, колите се отправиха към новата ловна хижа на селановските ловци, където беше приготвена пищна трапеза. Преди обаче да вдигнат чаши, ловците на крака в молитвено мълчание почетоха водосвета, който местният свещеник отслужи за освещаване на тяхното знаме, за здраве, слука и успехи на всички ни. После Емилия Валенте и Сунай Чалъков изпяха любими песни, подкрепени от местни таланти и от бурни аплодисменти, а пискюлът на празника сложи селановският оркестър за сватби и погребения, който с невероятните си ритми накара всички да забравят за жътварската жега и да се наловят на хорото, поведено от знамето на ловците.

Тънкости

Фаталният близнак

Стамен ХРИСТОВ

Откриването на пъдпъдъчия лов настъпва кошмарното време за ливадния дърдавец, който се среща вече рядко в България. Затова е включен в Червената книга на нашата страна като застрашен от изчезване вид, но е изчезващ вид и в планетарен мащаб. Ето защо - не стреляйте! Много често при лов на пъдпъдъци може да се попадне на ливаден дърдавец, кучетата охотно правят стойка, когато го открият, той наистина прилича на по-дребния си събрат, и въпреки това - помнете за тъжната участ на тази изчезваща птица и не стреляйте.

Често тази птица, особено в миналото, е била наричана "цар на пъдпъдъците" поради голямата си прилика с пъдпъдъка, еднаквите местообитания, съвпадащият миграционен период и пътища и др. съвпадения. Ливадният дърдавец е по-едър от дрозд и оперението му е преобладаващо ръждивокафяво. Човката му е тънка, конична и червеникава на цвят. Краката му също са червеникави.

Не е ясно защо наричат ливадния дърдавец на някои езици "цар на пъдпъдъците". Той се среща много рядко заедно с пъдпъдъци и съвсем не ги води, както са считали някога.

Тази птица е разпространена почти в цяла Европа, а също така и в част от Азия. Тя е прелетна и зимува в Африка. Ливадният дърдавец е една от птиците, които долитат напролет от юг най-късно в Европа, а отлитат най-рано, към края на лятото. Този дърдавец обитава най-вече тучни ливади и ниви, среща се и в засети с картофи и ряпа площи. Храни се с насекоми (бръмбари, скакалци, мухи, комари и др.), с насекомни ларви, с паяци и дребни охлюви, както и със семена на бурени и различни треви.

Ливадният дърдавец трудно може да бъде сгрешен с друга птица, ако насреща стои опитен ловец

Ливадният дърдавец прави гнездо от тревисти стъбла в ниви и ливади. Женската птица снася в него 8-12 жълтеникави или червеникави яйца, които са изпъстрени с кафяво-червени или сиви петна. Тя ги мъти в продължение на 15-17 дни. Малките следват майка си много скоро след като се излюпят. На около едноседмична възраст те вече търсят храната си самостоятелно.

Кулинар

УНГАРСКА РИБЕНА ЧОРБА

Почиства се добре 1 кг различна риба (шаран, щука, сом) и по възможност 2 по-малки сладководни риби - костур и др., нарязват се на парчета с дебелина три пръста и се посоляват. В 1,5 литра вода се сварят рибените глави, костите, опашките и по възможност една шепа изчистени по-малки риби с нарязаната глава кромид лук. Щом водата заври, слага се 1 чаена лъжичка лют червен пипер. След като лукът се развари, бульонът се излива през цедка върху посолените парчета риба, нарязаните на колелца 1-2 чушки и обелените и нарязани 2-3 домати. Супата се вари 20 минути на слаб огън. Не трябва да се бърка, а само да се разклаща, за да не се раздроби рибата. Чорбата може да се приготви и само от шаран, но унгарските готвачи са на мнение, че вкусът се подобрява, ако се използват няколко вида риба. Сервира се гореща.

Анекдоти

ПОПАДЕНИЕ

Запален ловец се среща с местния доктор след лова:

- Знаеш ли, докторе, какво гръмнах днес?

- Знам, вече го превързах...

ИНЕРЦИЯ

Ловец се поувлякъл в разказа си:

- Какъв лов беше това! Зайците на стада, само зареждаме - стреляме, зареждаме - стреляме, зареждаме - стреляме... А като видяхме зор - даже и не зареждаме, само стреляме...

Лазар КОЦЕВ

А сега какво да правим?

Познаваме ли ги?

Слънчевата птица от стърнищата

Да не забравяме, че нормата е 15 пъдпъдъци на ловец!

Милчо АНДРЕЕВ

Без съмнение пъдпъдъчият лов е най-масовият в страната, при това е и един от най-емоционалните. Известно е, че пъдпъдъкът обитава високите стърнища, обрасли с плевели - балур, щир, диво просо, неокосени люцерни и ливади, площи с царевица и слънчоглед, картофи и цвекло, особено когато са с много плевели. Там той намира добро укритие и отглежда потомството си. През август все още се срещат гнездещи и водещи люпило женски пъдпъдъци, а мъжките често пеят близо до тях. Птиците предпочитат влажни места, задържащи сутрешна роса, която задоволява нуждите им от вода. Именно в плевелите пъдпъдъците намират спокойствие, защита от хищници и храна. Рано сутрин и привечер мъжките се обаждат с характерна песен, която никой ловец не може да сбърка - "път-пъдък, път-пъдък", откъдето идва и името на тази птица. Щом се обади един, към него се присъединяват и други и скоро цялото стърнище звъни от песента им. Лесно може да се установи местонахождението на пъдпъдъка по тази песен, което е полезно при лов без куче.

Рано сутрин при росно време и облачно небе пъдпъдъкът се вдига лесно. В такъв случай той излита на метри от ловеца, а при горещо време - чак когато може да го настъпим. Стреля се бързо, но все пак не бива да се прибързва с изстрела. Ясно е, че при изстрел отблизо снопът сачми е концентриран и поразяването е по-трудно, да не говорим че в такъв случай птицата се разкъсва и похабява. Най-добра дистанция за стрелба е на 20-30 метра. Важно е да запомним мястото на поражения пъдпъдък, за да го намерим, дори без помощта на куче. Ако птицата е само ранена, тя бяга бързо и намирането става невъзможно. През август при лов излитат по две или повече птици едновременно. Практиката показва, че стрелбата по втория само ни отклонява вниманието, рядко е сполучлива и просто ни пречи да запомним и открием отстреляния.

През август-началото на септември ловът на пъдпъдъци е труден поради гъстата и висока тревна растителност, която тази година е особено изобилна, и освен че крие пъдпъдъците, сутрин рано при роса ни мокри до кръста. На такива места птиците са по-лениви и трудно се вдигат, предпочитат да бягат или да се затаяват. Сега те са и по-слаби, по-енергични, летят бързо, като често сменят посоката си и стрелбата по тях е трудна.

През септември е златното време за лов на пъдпъдъци. Прибирането на реколтата е ограничило местообитанията им. Мъжките вече почти не пеят, защото са приключили с размножаването. Сега пъдпъдъците са едри и тлъсти, летят тежко и бавно в права посока и стрелбата по тях е по-лека. Необходимо е след излитането да запазим самообладание и да изчакаме да отлетят на оптимално разстояние.

През октомври пъдпъдъците се готвят за отлитане и се събират на големи ята на равни и открити места. След отлитането на основните пасажи остават само единични птици, които не са успели да натрупат тлъстини за прелета. Много съблазнително е попадането на мигриращ пасаж по двете магистрали на птичия прелет - Виа Понтика и Виа Аристотелис, което обаче се случва рядко.

Да не забравяме - на пъдпъдъци се стреля с най-дребните сачми, а нормата за отстрел е 15 птици на ловец за един излет в разрешените дни от 15 август до 30 ноември.

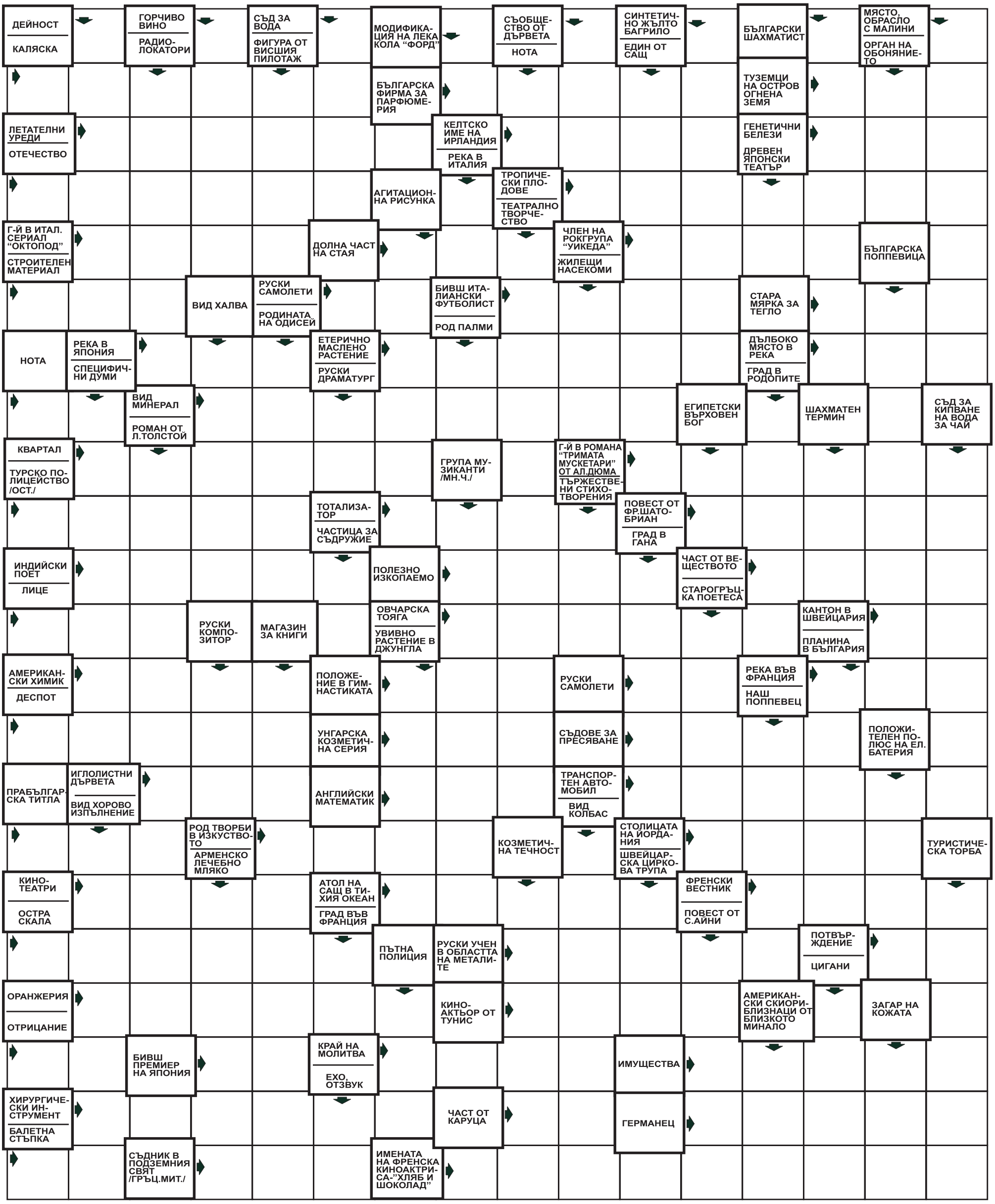
Губиврeме

ПЛАТЕЖНО СРЕДСТВО / МЕТАЛЕН ЛИСТ
ДЪРЖАВА В АФРИКА / ПОЛСКО ЦВЕТЕ
КРАЙ НА ВОЙНА / СЕЛО КРАЙ БОРОВЕЦ
РУСКИ ЛЕКИ КОЛИ
ЖИТЕЛ НА НАШ ГРАД
БИВШЕ ТВ ШОУ, ВОДЕНО ОТ Т.КОЛЕВ / ФРЕНСКИ ВОЛЕЙБОЛИСТ
ЗАДНАТА ЧАСТ НА ГЛАВАТА / ИМЕ НА ДВЕ ИМПЕРАТРИЦИ НА РУСИЯ
УСТАНОВЯВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА НЕЩО / ДЪСКИ ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ
ЧОВЕК, СЪОБРАЗЯВАЩ СЕ С ДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА
РАДИОЛОКАТОР / ЖИВОТНО ЗА КОРИДА
ДРЪНКАЩО УКРАШЕНИЕ / АВИАТОР
БЕЗСЪДЪРЖАТЕЛНО ГОВОРЕНЕ
БАЛЕТНА СТЪПКА
ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ / ИМЕНАТА НА БИВШ ИТАЛИАНСКИ СКИОР
ПРИТОК НА Р.ДУНАВ / БЕЗЧИНСТВАЩА ВЪОРЪЖЕНА БАНДА
ЗАВЕСИ НА ПРОЗОРЦИ
СТАРА БЪЛГАРСКА СТОЛИЦА
ВИХРУШКИ / ГРАД В ЯПОНИЯ
ВЪЛНА ЗА ВЪЗГЛАВНИЦИ
ГРАД В БЕЛГИЯ
ДАВАНЕ НА ГАРАНЦИЯ ЗА НЕЩО
ВУЛКАНИЧНА МАСА
ЧЕРНА ВРАНОВА ПТИЦА
ПОНЯТИЕ В ГЕОМЕТРИЯТА / БЛИЗЪК РОДСТВЕНИК
УРЕД ЗА ОСЦИЛОГРАФИЯ
РУСКИ САМОЛЕТИ / СТОЛИЦАТА НА НОРВЕГИЯ
ФРЕНСКИ ФИЛМ
ПОДАРЪК / КОРЕЙСКИ ЛЕКИ КОЛИ
ДУХОВИ МУЗ.ИНСТРУМЕНТИ
НАЧАЛО НА СЪСТЕЗАНИЕ / ПРЕИЗПОДНЯ, ПЪКЪЛ
ШАХМАТНИ ФИГУРИ
ВИСИНИ / ГРАД В СМОЛЯНСКА ОБЛАСТ
ИНСТРУМЕНТАЛНИ МУЗ. ТВОРБИ
ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ
ГРАД В СЛОВЕНИЯ / ИМЕНАТА НА НАШ АВТОР НА МНОГО НАРОДНИ ХОРА
АНГЛИЙСКИ ПИСАТЕЛ / БЪЛГАРСКИ КОСМОНАВТ
КОСМИ НАД ОЧИТЕ / ДОЛНА ЧАСТ НА СТАЯ
ТЪРЖЕСТВЕНО СТИХОТВОРЕНИЕ / МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ
ЯПОНСКИ ШАХ
БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ / СИЛЕН КРЯСЪК
ГЕРОЙ В ПОВЕСТТА "ГЕРАЦИТЕ" ОТ ЕЛИН ПЕЛИН
ФИНЛАНДСКИ РАЛИ ПИЛОТ
АНЕКДОТ
ПОРОДА КУЧЕТА
ОРИГИНАЛИ
ПОЙНА ПТИЦА
УКРАИНСКИ ПИСАТЕЛ / НОТА
ТИТЛА НА ИЗТОЧЕН ВЛАДЕТЕЛ /МН.Ч./
ЛИЦЕ
ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ
МОРСКА РИБА ПОПЧЕ
КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА / ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН МЕНИДЖЪР
ГЕРОЙ В ПОЕМАТА "ОДИСЕЯ" ОТ ОМИР / ОРЪДИЕ ЗА МИСЛЕНЕ У АРИСТОТЕЛ
ИТАЛИАНСКА ИНФ. АГЕНЦИЯ
ДРЕХИ ЗА ИЗТРИВАНЕ СЛЕД БАНЯ
МЯРКА ЗА ТЕЖЕСТ НА ЗЛАТО
ИРОНИЧНИ ПСЕВДОНИМИ
БЕЛГИЙСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ
АСОЦИАЦИЯ ПО АЛЕРГОЛОГИЯ / КЛАВИШЕН МУЗ.ИНСТРУМЕНТ
ПЪТЕКИ В ПАРК
ГОЛЯМ ПОЗНАВАЧ В ЕДНА ОБЛАСТ / ПОТВЪРЖДЕНИЕ
ОБИЧАИ, ПРИВИЧКИ
ЛИРИЧЕСКО СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ 14 СТИХА
РУСКИ ЖИВОПИСЕЦ
ЗДРАВА НИШКА ОТ ВЪДИЦА / ИТАЛИАНСКА РАДИО И ТВ КОМПАНИЯ
МЯСТО ЗА ПРЕМИНАВАНЕ НА ПЛИТКА РЕКА
НАРОДНОСТ В ЛАОС / БЪЛГ.БОЯ ЗА ОБУВКИ
ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ
СЕЛО КРАЙ ВАРНА / РЕКА В НИГЕРИЯ
РЕШИТЕЛНА КРАЧКА
ВИД ГЛОБА В МИНАЛОТО У НАС / ОТРИЦАНИЕ
РЕКА В ГРУЗИЯ / БИВШ ПРЕМИЕР НА ЯПОНИЯ
ИЗПИРАНЕ НА НЕЩО
ПОЛСКИ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР
ФРЕНСКИ ПОЕТ
ГРАД В ДАНИЯ
ЮЖЕН ПЛОД
ОЛИГОФРЕНИ

РЕЧНИК: Аврен, АНСА, Арико, Бониек, Вем, ИАА, Ии, Ич, Со, Целе.

СТОЯН СТОЯНОВ

Губиврeме

РЕЧНИК: Аилук, Атакамит, Канарин, Ланцет, Марк, Нарине, Окнов, Саид.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ДИРЕКТОРКА - РЕС - АРОЕР - КОСТАДИНКА - СТАЛАКТИТ - ГЛОБА - СЕКИ - ИНА - ОВАЛ - ГАВОТ - НИНА РИЧИ - МАНОРОТ - КА - ЙОСИФОВ - ЯД - ТРИВИУМ - ЕС - АЗОВКА - АНТЕНИ - ОРТ - КОРФУ - ДВЕ - ПАНАИР - ЛЕЛ - ЛИ - РОКЛЯ - СМЕС - КОЕВ - ИМТТ - ЛАВКА - СТАИ.
ОТВЕСНО: МИРОСЛАВ НАЙДЕНОВ - ОКА - РЕСТО - АИНО - СТРЕЛКОВ - НЕСТАБИЛНОСТ - ЕТ - ЕЛЕК - АЛАН - АРИРАН - ПЛЯВА - СТАДА - АГРОФИЗИКА - ОРИКС - АИТОВО - ОНАСИС - БРОНТЕ - ВЧ - ВИВЕРА - ММТ - КЕКИК - ОИК - УК - ФИЛЕТА - КАРАТИСТ - АРАМАТУРИСТИ.

СРИЧКОВА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.КАРАМФИЛИ. 5.БУЛА. 6.СЕНА. 7.РАЙЕ. 8.СИМИДИ. 9.КАТИНАРИ. 10.ОПИТИ. 12.АЛО. 13.ПАЯЦИ. 15.БАРА. 16.РАТНИЦИ. 18.МОРА. 19.КОЛИМАТОРИ. 21.КОЛА. 22.МАРИЯ.
ОТВЕСНО: 2.РАМБУЙЕ. 3.ФИЛА. 4.ГРЕНАДИРИ. 6.СЕМИНАРИЯ. 7.РАДИОАПАРАТ. 8.СИТИ. 9.КАТИ. 11.ПИЛО. 13.ПАРА. 14.ЦИНЕРАРИЯ. 15.БАЦИЛИ. 17.НИКОЛА. 18.МОТОРИ. 20.МАМА..

ЦИФРОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: СИВЕК - КОАЛА - ИВАЙЛОВГРАД - КАПСА - АЛЕЛИ - ИНОК - АДЕНИН - МОР - ВЕРДИ - САРАИ - ГАВОТ - МАН - ИМАЛИН - РАНА - ЧАТАЛ - КОЛАР - КАРТОМЕТРИЯ - ОСИАН - ФИОРД.
ОТВЕСНО: СИКИМ - ЛИЧКО - ИВАНОВ - МААС - ВАПОР - ГАТРИ - ЕЙСК - САЛАТА - КЛА - ВАВИЛОН - АЕРОН - КВАДРАТ - КЕФ - ОГЛЕДИ - РОТИ - АРЕНИ - МАЛРО - ЛАЛИ - ПАНАИР - АДИНА - НАРЯД.

СТОЯН СТОЯНОВ

Аниме и манга с фест у нас

Къщата на гейшите, в която може да побъбрите с някоя на по чаша чай, е само част от завладяващата програма на „Анивенчър 2010”

Българският фестивал за аниме, манга и японска култура се готви да отпразнува петата си годишнина. “Анивенчър 2010” ще започне на 3 септември от 19 ч. с официално откриване, на което културният аташе на Япония в страната ни - госпожица Ая Отаки, ще отправи обръщение към гостите на форума. В рамките на следващите два дни (4 и 5 септември) на територията на парти център “4 km” в столицата феновете на аниме, манга и японска култура у нас ще имат възможност да се насладят на интересни събития в рамките на “Анивенчър 2010”.

Фестивалът отново ще очарова с хост клуб и мейд кафе - Къщата на гейшите, в която може да побъбрите с някоя на по чаша чай. Алеята на талантите ще бъде представена в леко променен вариант спрямо миналогодишното издание на форума. Както винаги неделима част от програмата на фестивала са разнообразните лекции, демонстрации и работилнички, в голяма част от които т.г. са ангажирани японски доброволци в България от организацията “J-Cat”. Гостите могат още да очакват комикси от цял свят, томболи, награди, роботи, кътче за забавления и отмора, възможност да се облекат и снимат в японски дрехи и много, много други.

Наред с вече традиционните събития като косплей шоу (конкурс и ревю на ръчно изработени костюми от аниме, манга или видеоигри), AMV надпревара (за монтаж на аниме клипове и музика), арт форум и изложба, впечатляващи гейм ивенти и музикална програма, организаторите са запланували и няколко свежи инициативи. Сред тях са две напълно нови състезания - за авторска манга и за фенфик - оригинален разказ по мотиви от аниме или манга.

Цените на билетите за “Анивенчър 2010” варират от 6 лв. за една музикална вечер до 16 лв. за два фестивални дни и две музикални вечери, уточниха за ДУМА от “Hard Music and Sounds United”.

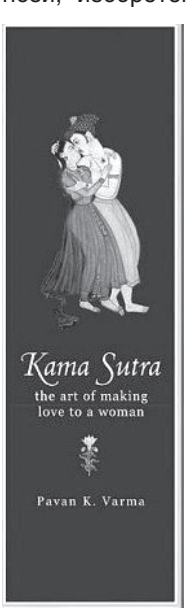
Камерън Диас опасна за компютъра ви

Търсенето на определени знаменитости в интернет пространството, сред които е и актрисата Камерън Диас, може да застраши сигурността на вашия компютър. Отварянето на съмнителни сайтове с резултати от имената на прочути личности е често срещано явление. Това води в много случаи до заразяване на компютрите с вируси. Кинозвездите оглавяват списъка на най-опасните за онлайн търсене знаменитости, сочи изследване, направено от производителя на защитен софтуеър “McAfee Inc”. Имена като Джулия Робъртс, Джесика Бийл, Жизел Бюндхен, Брад Пит, Адриана Лима, Никол Кидман, Том Круз, Хайди Клум и Пенелопе Крус най-често се използват за подмамване на потребители в “заразни” сайтове.

„КАМА СУТРА” ИЗЛИЗА В МОДЕРЕН ВАРИАНТ

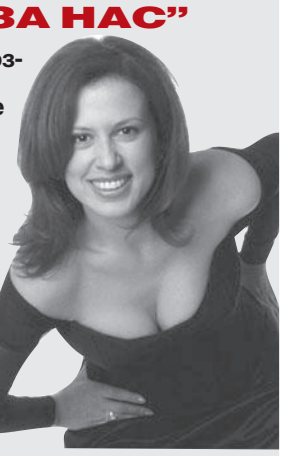
Бивш индийски дипломат, а сега писател - Паван Варма, издаде модерна версия на най-древния трактат за любовта “Кама Сутра”. Съвремието прави съществени корекции по въпроса за секса. Според автора модерният човек се опитва по-скоро да създаде еротична атмосфера, отколкото да изпълни всички акробатични пози, изобретени преди хиляди години.

Индиецът, прекарал голяма част от времето в изучаване на древната книга, стигнал до заключението, че обстановката, цветята и дори мястото на срещата са по-важни от физическите способности, които са необходими за трудните пози. Съвременната “Кама Сутра” обръща по-голямо внимание на музиката, свещите, мебелите и цветята. За да впечатли една жена, мъжът трябва да се облича стилно, да притежава безупречни маниери, да разбира от изкуство, да може да танцува, рисува, рецитира поезия по памет, да води интересни разговори и да умее да прави успокояващи масажи.

Авторът на книгата смята, че порнофилмите и лесният достъп до тях са заличили мъжката чувствителност. Така силният пол забравя малките детайли, които са прелюдия към добрия секс.

АКТРИСАТА СИЛВИЯ ЛУЛЧЕВА ЩЕ ВОДИ „ИСТИНАТА ЗА НАС”

Силвия Лулчева, актрисата с един от най-разпознаваемите гласове в телевизионния ефир, ще води “Истината за нас” - предаването, което ще проверява зоната на доверие и степента на познаване между партньорите преди брака. Водещият ще бъде добър и положително настроен, ще е модератор между двамата кандидат-младоженци, като спомага комуникацията между тях в студиото да се движи в правилна посока, обясниха продуцентите от “Old school”. Силвия Лулчева ще бди над участниците като брачен стожер, грижейки се за стабилността и положителното развитие на връзката им, ще полага усилия за запазване и укрепване на отношенията между партньорите. Кастингите за “Истината за нас” продължават. Желаещите могат да заявят участие, като попълнят анкетните карти на официалния сайт на предаването www.zanas.novatv.bg.

500 милиона години от първия секс на Земята

Вече 500 милиона години живите същества на Земята се наслаждават на секса и едва ли някой си представя живота на планетата преди откриването на удоволствието от преплитането на телата. Дебютантите в любовното изкуство са били същества, чието сексуално привличане се описва като доста умерено. Търсене на интимни ласки преди 500 млн. години почти не е имало. Оттогава нещата са се променили и учените изчисляват, че във всеки един момент стотици милиони хора по света се отдават на плътската страст.

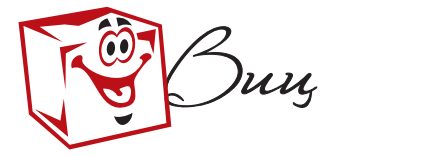
Въпреки че съществува от дълбоката древност, в миналото сексът е бил забраняван безброй пъти. На практика любовният ритуал не е еволюирал много, но благодарение на Фройд човечеството преоткрива ролята на сексуалността и доколко животът зависи от нея. За да се противопоставят на забраната за секс, преди хиляда години хората започнали да наричат креватните занимания “правене на любов”.

Мадона има шанс да стане по-богата с 1 милиард долара

Кралицата на попа Мадона може да спечели 1 млрд. долара и да стане третата най-богата жена в света, ако сключи 5-годишен договор за изнасяне на концерти в Лас Вегас. Изпълнителката на “Celebration” води преговори за серия шоуспектакли в американската столица на хазарта. Ако Мадона подпише сделката, ще последва примера на Елтън Джон, Шер и Селин Дион, които спечелиха солидни суми, сключвайки многомилионни споразумения с Вегас.

Прибирайки 1 млрд. долара, 52-годишната Мадона ще стане една от най-богатите жени в целия свят. В момента със “скромното” си състояние от 208 млн. паунда звездата е четвърта в списъка, нареждайки се зад тв водещата Опра Уинфри, кралицата на домакините Марта Стюард и британската създателка на “Хари Потър” Дж. К. Роулинг.

- Буквално всичко в този живот дължа на рекламата!
- Защо?
- Заченат съм в рекламна пауза...

21. 08. 2010

ВЕСЕЛА ЗАРЕВА, режисьорка
ВЕСЕЛА ЛЮЦКАНОВА, писателка
ВОЛОДЯ КИРОВ, член на НС на БСП
ВЛАДИМИР ДЖАФЕРОВ, бивш народен представител
проф. ЕВГЕНИ ТАНЧЕВ, конституционен съдия
ЕЛИЦА ВЕЛИКОВА, член на НС на БСП
ЕМИЛ ТАБАКОВ, композитор и диригент
з.м.с. АСПАРУХ НИКОДИМОВ-ПАРО, треньор, бивш национал по футбол
ЛЮБОМИР ВЪЛКОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА” в Стара Загора
МИЛЕНА ПАУНОВА, юрист, бивш зам.-министър
ЦВЕТАН НАВУЩАНОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА” в Пазарджик
Проф. ЧАВДАР ДОБРЕВ, писател, критик, публицист, бивш народен представител

22. 08. 2010

АНГЕЛ КОЛЕВ, треньор по футбол
АНТОН КОДЖАБАШЕВ, спортен деятел
БОРИСЛАВ БЪЛГАРИНОВ, бивш народен представител
ИСКРА ИСКРЕНОВА, народен представител
Вицеадмирал ПЕТЪР ПЕТРОВ
ДИНКО ДИНЕВ, собственик на „Диневи Груп”
МЛАДЕН ЧЕРВЕНЯКОВ, бивш народен представител, бивш министър на правосъдието
ТОМА БИНЧЕВ, поет

В неделя рожден ден празнува страхотната майка на чаровния Любчо

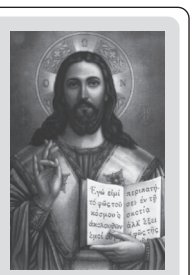
ДЕСИ ВЕЛЕВА

Тя е репортерката, която липсва на цялата редакция със своя позитивизъм, енергия и талант. Все пак ние я разбираме - майчинството е най-важната мисия в живота на всяка жена. Деси, бъди много щастлива, все така истинска и нека радостта винаги да те преследва като добрите новини.

От екипа на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

21

Св. апостол Тадей от седемдесетте апостоли. Св. мъченица Васа Хелеспонтска.

22

Тринадесета неделя след Петдесетница. Св. мъченик Агатоник и дружината му

Спорт

ЦСКА нокаутира ТНС за 9 минути

„Червените" бият шампиона на Уелс с 3:0, фенове протестират срещу клубното ръководство след мача, полицията арестува шестима

ЦСКА е на крачка да се класира за груповата фаза на Лига Европа. С три гола за 9 минути "червените" победиха с класическото 3:0 ТНС на стадион "Васил Левски" и си осигуриха солиден аванс преди реванша в Уелс следващата седмица.

"Червените" доминираха през цялата среща, но успяха да открият резултата чак в 81-вата минута, когато Джузепе Акуаро засече неспасяемо с глава центриране от фаул. В следващата атака Грегъри Нелсън финтира противников бранител и елегантно копна топката над хвърлилия се в краката му Пол Харисън за 2:0. Крайното 3:0 оформи Спас Делев в 90-ата минута с шут от границата на наказателното поле. През първото полувреме естонският съдия Ханес Касик спорно отмени два гола на "армейците" - първия заради нарушение срещу вратаря на гостите, а втория заради засада. Дебют за ЦСКА след почивката пък направи ирландският нападател Килиън Шеридън.

След края на мача част от запалянковците на "червените" протестираха против ръководството на клуба. Феновете издигнаха огромен транспарант с надпис "ПРОТЕСТ" пред централния вход на Националния стадион и скандираха против собствениците Димитър Борисов и Иво Иванов. Впоследствие 30 от ултрасите блокираха движението по булеварда пред стадиона. След поканата на полицията да освободят пътя тифозите започнаха да събират камъни и бутилки и да ги хвърлят срещу служителите на реда. Последва ново предупреждение, след което шестима от най-буйстващите бяха задържани. На тях им бяха съставени актове по Закона за футболното хулиганство.

Снимка БГНЕС

Спас Делев (в средата) гледа невярващо, след като вместо гол реферът Ханес Касик (вляво) отсъди нарушение на нападателя срещу вратаря Пол Харисън

МНЕНИЯ

САШО БОРИСОВ, старши треньор на ЦСКА:
"Много добра победа за нас, макар и трудна. Може би щяхме да бъдем още по-убедителни, ако беше признат голът от първото полувреме. Това обаче е преценка на съдията. Доволен съм от играта, защото доминирахме изцяло на терена и търсехме попадение още от началото. ТНС се затвори доста добре в защита, но след почивката ние заиграхме по-силно по фланговете, нападахме повече и заслужено вкарахме три красиви гола."

ГЬОРЕ ЙОВАНОВСКИ:
"ЦСКА игра със сърце и с ум, но може и по-добре. Всеки отбор може да изпадне в криза. С тази победа ЦСКА излезе от своята."

ЕМИЛ КОСТАДИНОВ, спортен директор:
"Не съм доволен изцяло от играта, но 3:0 е добър резултат и предпоставка за влизане в груповата фаза на турнира. Преди почивката имаше напрежение у играчите. След първия гол заиграхме футбол, нещата се получаваха. Видях, че отборът има потенциал. В нито един мач досега не сме играли с един и същи състав, трябва още малко време. Видя се, че Килиън Шеридън е много добър играч."

ГРЕГЪРИ НЕЛСЕН, автор на втория гол:
"Изиграхме добър мач. Бяхме по-добри. Вкарахме три гола, а имахме и други положения. Радвам се, че се разписах. С един крак сме в групите на Лига Европа."

МАЙКЪЛ ДЕЙВИС, треньор на ТНС:
"Труден мач. Загуба с 0:3 е малко повече и ние сме разочаровани. Справихме се добре, но накрая изключихме. На такъв етап от турнира си плащаш за подобни неща. Трябват ни голове и във втория мач няма да се защитаваме. Ще се опитаме да играем добре в реванша и да излезем от него с високо вдигнати глави."

Замерят Левски с камъни

Отборът на Левски преживя истински ужас след края на първия мач от плейофите в Лига Европа срещу шведския АИК, завършил 0:0. При излизането си от стадион "Росунда" автобусът на "сините" беше атакуван с камъни и шишета от феновете на домакините. Сред пострадалите бяха един от масажистите, пресаташето Александър Касабов и собственикът на клуба Тодор Батков, който беше уцелен с бутилка вода. Предното стъкло на рейса пък беше потрошено. Заради тяхната сигурност левскарите, българските журналисти и официалните лица на мача бяха заведени от полицията в подземието на стадиона, където останаха половин час.

Снимка ГОНГ

Автобусът на Левски след атаката на шведските хулигани

"Това става в цивилизирована страна. Ще говоря с президента на УЕФА Мишел Платини. Това не е футбол, това не е турнир. Били сме в десетки държави. Такова чудо не е било никога и никъде", заяви пред "Гонг" Батков.

Според по-голямата част от медиите в Швеция АИК може да бъде изхвърлен от европейските клубни турнири. Вестник "Експресен" пък е на мнение, че клубът ще бъде глобен с 1 млн. крони (105 000 евро) и наказан да играе мачове при закрити врати.

Литекс губи с 0:2 от Дебрецен

Шампионът на България Литекс загуби с 0:2 като гост на унгарския Дебрецен в първи мач от плейофите в Лига Европа, игран на стадион "Вароши" в Ниредхаза. Адамо Кулибали откри за домакините в 32-рата минута, след като беше най-съобразителен при разбъркване в наказателното поле на Урош Голубович. 10 минути по-късно Жолт Лацко удвои с глава след центриране от корнер на Петер Цвиткович. Веднага след почивка се откри най-доброто положение за гол пред "оранжевите", но Уилфред Нифлор стреля отблизо право в гърдите на Миндагуас Малинаускас. В 70-ата минута френският защитник на ловчанлии Александър Барт получи втори жълт картон за грубо нарушение срещу Лацко. До края Дебрецен упражни натиск, но не успя да стигне до ново попадение.

Футболистите на Литекс играха с черни ленти в памет на починалия член на Управителния съвет на клуба Радослав Димитров.

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008" ЕООД

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*
Зам. главни редактори **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg* **Таня Джаджева** *tgeneva@duma.bg*
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*
Основател **СТЕФАН ПРОДЕВ**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йордановска** - 246; Иван Аладжов - 246; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Албърт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение" ЕООД** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: **abonament@duma.bg**; **PR:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер E-mail: duma@duma.bg

за читатели 97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ

ДНЕС
по Диема
от 17.00 ч.
УЕСТ ХЕМ - БОЛТЪН
по Нова спорт
от 17.00 ч.
АРСЕНАЛ - БЛЕКПУЛ
от 19.15 ч.
УИГЪН - ЧЕЛСИ
по ПРО.БГ
от 21.00 ч.
ЧЕРНОМОРЕЦ - ВИДИМА

УТРЕ
по Нова спорт
от 15.30 ч.
НЮКАСЪЛ - АСТЪН ВИЛА
по ПРО.БГ
от 18.00 ч.
ЛОКО ПД - ЛИТЕКС
от 21.00 ч.
ЦСКА - ЧЕРНО МОРЕ
по Диема
от 18.00 ч.
ФУЛЪМ - МАНЧЕСТЪР ЮН.

Кратки

ЛИГА ЕВРОПА
ПЛЕЙОФЕН КРЪГ, първи срещи

ЦСКА (БЪЛГ) - ТНС (Уелс) 3:0, Дебрецен (Унг) - ЛИТЕКС (БЪЛГ) 2:0, АИК (Шв) - ЛЕВСКИ (БЪЛГ) 0:0, Сибир (Рус) - ПСВ (Хол) 1:0 (Станислав Манолев игра цял мач за ПСВ), **БАТЕ Борисов (Блрс) - Маритимо (Порт) 3:0, Леверкузен (Гер) - Таврия (Укр) 3:0, ЦСКА Москва (Рус) - Анортозис (Кип) 4:0, ПСЖ (Фр) - Макаби Тел Авив (Изр) 2:0, Рапид (Ав) - Астън Вила (Анг) 1:1** (Стилиян Петров не игра за Астън Вила), **Слован (Слвк) - Щутгарт (Гер) 0:1, Днипро (Укр) - Лех Познан (Пол) 0:1, Васлуй (Рум) - Лил (Фр) 0:0** (Живко Миланов игра цял мач, а Станислав Генчев - 55 мин. за Васлуй), **Омония (Кип) - Металист (Укр) 0:1, Одензе (Дан) - Мъдруел (Шот) 2:1, Фейенорд (Хол) - Гент (Белг) 1:0, Стяуа (Рум) - Грасхопърс (Швейц) 1:0** (Станислав Ангелов игра 5 мин. за Стяуа), **Галатасарай (Тур) - Карпати Лвов (Укр) 2:2, Брюж (Белг) - Динамо Минск (Блрс) 2:1, Хайдук (Хър) - Униря (Рум) 4:1, Лозана (Швейц) - Локо Москва (Рус) 1:1, Палермо (Ит) - Марибор (Слвн) 3:0, ПАОК (Гър) - Фенербахче (Тур) 1:0, Генк (Белг) - Порто (Порт) 0:3, Селтик (Шот) - Утрехт (Хол) 2:0, Ливърпул (Анг) - Трабзонспор (Тур) 1:0, АЗ Алкмаар (Хол) - Актобе (Каз) 2:0, Дънди Юнайтед (Шот) - АЕК (Гър) 0:1, Тимишоара (Рум) - Манчестър Сити (Анг) 0:1, Хетафе (Исп) - Апоел (Кип) 1:0, Дьор (Унг) - Динамо Загреб (Хър) 0:2, Наполи (Ит) - Елфсборг (Шв) 1:0, Борусия Дортмунд (Гер) - Карабах (Каз) 4:0, Щурм (Ав) - Ювентус (Ит) 1:2, Спортинг (Порт) - Брьондби (Дан) 0:2, Виляреал (Исп) - Днепър Могильов (Блрс) 5:0.**

От вторник:

Арис (Гър) - Аустрия (Ав) 1:0, Бешикташ (Тур) - ХИК Хелзинки (Фин) 2:0

*** Реваншите са на 26 август.**

Акалски подписа със „сините" за 3 г.

Вратарят Кирил Акалски премина успешно медицинските изследвания и подписа тригодишен договор с Левски. Финансови детайли по сделката не бяха оповестени официално, но според запознати "сините" ще платят 100 000 лева на Локо Пд за правата на играча.

Неймар отказа на Челси

Бразилският талант Неймар отхвърли офертата на Челси и подписа нов петгодишен договор със Сантос. Клаузата по откупуването му пък беше увеличена с 10 млн. евро и вече е 45 млн. евро. "Говорих с баща си и решихме да остана. Щастлив съм тук. Парите сами по себе си не носят щастие", заяви Неймар.

Спорт
40 ДУМА
СЪБОТА 21 АВГУСТ 2010
www.duma.bg

ЦСКА бие с 3:0 ТНС

Стр. 39

Гунев ще бяга на 100 м в Брюксел

Спринтьорът е четвъртият българин, който ще стартира в турнир от Диамантената лига

Десислав Гунев ще участва в спринта на 100 м на последния турнир от Диамантената лига в Брюксел (Белг). Надпреварата в белгийската столица ще се проведе на 27 август. Възпитаникът на Стойко Цонов ще премери сили с най-бързите мъже на планетата, сред които и водачът в ранглистата за 2010 г. Тайсън Гей (САЩ). Преди няколко дни американецът обяви, че ще се опита да подобри личния си резултат от 9,69 сек., поставен на шампионата на планетата в Берлин (Гер) през миналата година. Състезанието ще пропусне олимпийският шампион и световен рекордьор Юсейн Болт (Ям), за когото сезонът приключи преждевременно заради контузия. Под въпрос е участието на неговия сънародник Асафа Пауъл, който се възстановява от травма в гърба.

Гунев е четвъртият български атлет, който ще участва в турнира от Диамантената лига през този сезон. Преди него това направиха тройните скачачи Петя Дачева (Монако) и Момчил Караилиев (Стокхолм), както и европейската вицешампионка на 400 м с препятствия Ваня Стамболова (Лозана).

Майкъл Роджърс, Уолъс Спиърмън, Тайсън Гей и Трел Кимънс (от ляво на дясно) позират с американски флагове, след като спечелиха щафетата на 4х100 м на предпоследния турнир от Диамантената лига в Цюрих (Швейц). "Янките" заеха първото място с рекорд на турнира от 37,45 сек.

Тежък жребий за Суслеков в Сингапур

Тежък жребий изтегли българският боксьор в кат. до 57 кг Денислав Суслеков на младежките олимпийски игри в Сингапур. Утре той ще се изправи срещу руснака с немски паспорт Артур Брил, който е настоящият световен шампион. При победа Суслеков ще играе в сряда за златния медал, а при загуба ще се боксира във вторник за третото място.

Междувременно президентът на МОК Жак Рох обяви, че ще предложи за обсъждане идеята за включване на състезания със смесени отбори от мъже и жени в програмата на олимпийските игри в Рио де Жанейро през 2016 г. Белгиецът присъства на надпреварите по триатлон и фехтовка за смесени отбори на младежката олимпиада в Сингапур и е останал впечатлен. "Тази формула е успешна. Състезанията са добре организирани, регламентирани и младите спортисти ги харесват. На всички лица има усмивки, а това е много важно", заяви Рох.

Александров 10-и на 100 м бруст

Българинът с американски паспорт Михаил Александров не успя да се класира за финала на 100 м бруст на Тихоокеанските игри по плуване в Ървайн, Калифорния. 25-годишният софиянец, който е настоящият шампион на САЩ в дисциплината, остана 10-и в предварителните серии. Победител стана четирикратният олимпийски шампион Косуке Китаджима с време 59,35 сек. Втори на 0,83 сек. завърши Кристиан Спренгер (Авл), а трети на 0,89 сек. се нареди Марк Генглоф (САЩ).

Световният шампион Райън Лохте (САЩ) пък спечели титлата на 400 м съчетано плуване. Американецът беше под световния рекорд в първите две дисциплини - бътерфлай и гръб, но в края не успя да задържи темпото и финишира за 4:07,59 мин. Тайлър Клари (САЩ) се класира втори с 4:09,55 мин., а Тиаго Перейра (Браз) остана трети с 4:12,09 мин. Носителят на рекордните 14 златни медала от олимпийски игри Майкъл Фелпс (САЩ) отпадна в сериите.

Енев на полуфинал в София

Националът на България за купа "Дейвис" Тодор Енев се класира за полуфиналите на тенис турнира от сериите "Фючърс" В София ($10 000). Пловдивчанинът се наложи с 6:4, 6:1 над поставения под №2 Александър Фоли (Белг). Следващият му съперник ще бъде победителят от мача между третия в схемата Диего Алварес (Арж) и Стивън Монеке (САЩ). За финала на двойки пък се класираха Борис Бакалов и Александър Лазов. В спор за трофея те ще срещнат поставените под №3 Пирмин Хенле (Гер) и Оскар Сабате-Бретос (Исп).

Шарапова е най-добре платена в света

Руската тенисистка Мария Шарапова е най-скъпоплатената спортистка в света според списание "Форбс". От началото на 2010 г. тя е спечелила общо $24,5 млн. от наградни фондове, хонорари и рекламни кампании. Само осемгодишният рекламен договор, подписан с "Найк" тази година, осигурява на Маша приходи от $70 млн. Шарапова е лице и на марките "Канон", "Принс", "Тифани", "Таг Хойер" и "Ленд Роувър". След нея в класацията се нареждат други две тенисистки - Серена Уилямс с $20,2 млн. и Винъс Уилямс с $15,4 млн. В списъка присъстват още автомобилната състезателка Даника Патрик (САЩ), олимпийска шампионката по фигурно пързаляне Ким Ю На (ЮКор) и световната №1 в голфа Аника Сьоренстам (Шв).

Снимки БГНЕС

Нобуказу Курики (Яп) показва своето разрешително за експедиция до връх Еверест (8848 м) на пресконференция в Непал. Той ще се опита да стане първият японец, изкачил най-високия пик в света без кислород

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136
ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА
В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА" ЧЕТЕТЕ:
Солта на живота. Кристиан и Милена Вигенини в очакване на втората люлка
Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите
От дума на дума. Пенсии за... контейнероровещ живот
Публикува се за първи път! Спасяването на графиня Фиандака (оперната прима Надя Ковачева)
Под полата на историята. Как чифликчията Васил Радославов от Алтън Ловеч пипва Русчушката митница за каяфет
Руски характер. Княз Пьотр и лечителката Февронния – неразделни и след смъртта
Здраве, красота и мода
Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, голяма кръстословица с още по-големи награди
Готварски тефтер. Всичко с патладжани
Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

глеадйте

ПО БНТ от 23.50 ч. Първи младежки олимпийски игри - Сингапур 2010 (дневник)

кратки

Виденов обмисля оферти от Испания

Лидерът на мъжкия ни национален отбор по баскетбол Филип Виденов най-вероятно ще продължи кариерата си в Испания. Гардът обмисля две оферти от клубове от испанската първа дивизия, твърди изданието www.thehoop.blogspot.com. Той е отказал да премине в Арис, тъй като гърците не могат да покрият финансовите му изисквания.

Славов катастрофира на рали „Германия"

Българският екипаж Тодор Славов/Добромир Филипов катастрофира още в първия ден на рали "Германия", 9-и кръг от световния рали шампионат. "Стана при спирането за един от заводите. Колата закачи фракцията, излязла от предните автомобили, и застана напреки на пътя. Не успяхме да спрем и ударихме стена край пътя. Пораженията като цяло не бяха големи, но се откъсна едно от задните колела. Нямаше как да продължим в етапа, но се надявам, че утре (б.р днес) ще се върнем в състезанието", заяви Славов.

Гледачева отпадна в Тоди

Мартина Гледачева отпадна на 1/4-финалите на тенис турнира на червени кортове в Тоди (Ит, $10 000). Тя загуби с 6:7 (2), 5:7 от Аличе Балдучи (Ит). 19-годишната българка все пак си осигури 4 т. за класацията на WTA и $245 от наградния фонд.

Надал оцеля срещу французин в Синсинати

Световният №1 Рафаел Надал (Исп) се наложи трудно с 5:7, 7:6 (8:6), 6:2 над Жулиен Бенето (Фр) и се класира за 1/4-финалите на турнира от серията "Мастърс" в Синсинати (САЩ, $3 млн.). Испанецът загуби първия сет с 5:7, а във втория спаси мачбол при резултат 5:6 в тайбрека. Следващият му съперник ще бъде Маркос Багдатис (Кип). Роджер Федерер (Швейц, №3) продължава напред без игра, след като Филип Колшрайбер (Гер) не излезе на корта заради контузия в рамото.